

CONSELLERÍA DO MEDIO RURAL

SECCIÓN 15

I. ESTRUCTURA ORGÁNICA E COMPETENCIAS

I.1. ESTRUCTURA ORGÁNICA

A actual estrutura orgánica da Consellería do Medio Rural apróbase a través do Decreto 223/2022, do 22 de decembro, (DOG nº 9 de 13/01/2023), modificado polo Decreto 148/2024, do 20 de maio. O artigo 2 do Decreto 223/2022, en consonancia co Decreto 49/2024, do 22 de abril, polo que se fixa a estrutura orgánica das Consellerías da Xunta de Galicia, fixa a estrutura da consellería cos seguintes órganos superiores e de dirección:

- O/a conselleiro/a.
- Secretaría Xeral Técnica.
- Dirección Xeral de Defensa do Monte.
- Dirección Xeral de Planificación e Ordenación Forestal.
- Dirección Xeral de Gandaría, Agricultura e Industrias Agroalimentarias.
- Dirección Xeral da PAC e do Control da Cadea Alimentaria.

Ademais, mantense transitoriamente o órgano de dirección seguinte, de acordo coa Disposición Transitoria primeira do Decreto 223/2022:

- Dirección Xeral de Desenvolvemento Rural.

Quedan adscritos a esta consellería as seguintes entidades públicas instrumentais do sector público autonómico:

- O organismo Fondo Galego de Garantía Agraria.
- O ente público Axencia Galega de Desenvolvemento Rural.
- O ente público Axencia Galega da Calidade Alimentaria.

I.2. COMPETENCIAS

I.2.1. DA CONSELLERÍA

De acordo co disposto no artigo 1 do Decreto 223/2022, do 22 de decembro (modificado polo Decreto 148/2024, do 20 de maio) polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería do Medio Rural, esta é o órgano da Administración galega ao cal, baixo a superior dirección da persoa titular do departamento, lle corresponde propor e executar as directrices xerais do

Goberno no ámbito rural, que engloba as competencias en materia de agricultura, gandería, desenvolvemento rural e ordenación comarcal, estruturas rurais, industrias alimentarias, montes, prevención e defensa dos incendios forestais, política agrícola común e control da cadea alimentaria. Estas competencias exerceranse de acordo co establecido no Estatuto de autonomía para Galicia e segundo os termos sinalados pola Constitución española, na forma establecida nese decreto.

O artigo 30.1.3 do Estatuto de Autonomía para Galicia dispón que lle corresponde á Comunidade Autónoma Galega “nos termos do disposto nos artigos 38, 131 e 149.1.11 e 13 da Constitución”, a competencia exclusiva da agricultura e a gandería”.

Por outra banda, o Estatuto de Autonomía de Galicia dispón que lle corresponde á Comunidade Autónoma Galega a competencia exclusiva nas seguintes materias:

- Montes, aproveitamentos forestais, vías pecuarias e pastos, sen prexuízo do disposto no artigo 149.1.23 da Constitución. (art. 27, apartado 10).
- Réxime xurídico dos montes veciñais en man común (art. 27, apartado 11).
- O réxime das fundacións de interese galego (art. 27, apartado 26).
- Cámaras de Propiedade, Agrarias, de Comercio, Industria e Navegación e outras de natureza equivalente, sen prexuízo do que dispón o artigo 149 da Constitución (art. 27, apartado 29).

Asemade, Galicia asumiu a competencia exclusiva en materia de cooperativas en virtude da transferencia feita pola Lei orgánica 16/1995, do 27 de decembro, ampliando a recollida no artigo 28.7 do Estatuto de Autonomía de Galicia.

Os reais decretos polos que se aprobaron os traspasos de funcións e servizos producidos ata o momento en materia competencia da consellería son os seguintes:

- Real decreto 2423/1982, do 24 de xullo, sobre traspaso de funcións e servizos da Administración do Estado á Comunidade Autónoma de Galicia en materia de reforma e desenvolvemento agrario.
- Real decreto 3424/1983, do 28 de decembro, sobre traspaso de funcións e servizos da Administración do Estado á Comunidade Autónoma de Galicia en materia de investigación agraria.
- Real decreto 244/1985, do 6 de febreiro, sobre traspaso de funcións e servizos da Administración do Estado á Comunidade Autónoma de Galicia en materia de sementes e plantas de viveiro.
- Real decreto 795/1985, do 30 de abril, sobre traspaso de funcións e servizos da Administración do Estado á Comunidade Autónoma de Galicia en materia Sociedades Agrarias de Transformación.

- Real decreto 1632/1985, do 19 de abril, sobre traspaso de funcións e servizos da Administración do Estado á Comunidade Autónoma de Galicia en materia de laboratorios agrarios e de sanidade e produción animal.
- Real decreto 2165/1994, do 4 de novembro, sobre traspaso de funcións e servizos da Administración do Estado á Comunidade Autónoma de Galicia en materia de defensa contra fraudes e calidade agroalimentaria.

Indícanse a continuación as competencias distribuídas en cada órgano superior e de dirección en que se estrutura a consellería:

A/O CONSELLEIRO/A

Como persoa titular do órgano superior da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia é a autoridade superior da consellería e, con tal carácter, está investido das atribucións que lle confire o artigo 34 da Lei 1/1983, do 22 de febreiro, de normas reguladoras da Xunta e da súa Presidencia.

A SECRETARÍA XERAL TÉCNICA

Como órgano de dirección da Consellería do Medio Rural, a Secretaría Xeral Técnica exercerá as competencias e funcións establecidas na Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público autonómico de Galicia e no Decreto 119/1982, do 5 de outubro, polo que se regulan as funcións das secretarías xerais técnicas das consellerías e todas aquelas que lle sexan encomendadas pola persoa titular da consellería. Ademais, é a autoridade de xestión do Programa de Desenvolvemento Rural (PDR), sendo, así mesmo, a autoridade rexional de xestión en Galicia do Plan estratéxico da PAC (PE-PAC) 2023-2027, que inclúe os fondos Feaga e Feader. Tamén lle corresponde a coordinación funcional das oficinas rurais.

A DIRECCIÓN XERAL DE DEFENSA DO MONTE

Correspóndelle o exercicio das competencias inherentes ás medidas de prevención e defensa contra os incendios forestais e a vixilancia de incumprimentos:

- a) A coordinación de todas as administracións públicas con competencias en materia de prevención de incendios, garantindo o cumprimento das respectivas obrigas legais.
- b) A avaliación da distribución de competencias vixente e, de ser o caso, propoñer as modificacións que resulten precisas para o axeitado cumprimento das medidas necesarias.

- c) A prestación de colaboración e asesoramento estable aos concellos para o cumprimento das súas obrigas e homoxeneizar os procedementos e actuacións por eles desenvolvidos.
- d) O aseguramento do cumprimento das medidas de prevención contra os incendios forestais recollidas na lexislación vixente e a tramitación dos expedientes sancionadores derivados deses incumprimentos.
- e) A planificación das medidas de prevención de incendios e o seu desenvolvemento, impulsando a realización das tarefas encomendadas ás administracións competentes.
- f) A dirección dos equipos de vixilancia que se ocuparán de velar polo cumprimento das medidas de prevención de incendios forestais e, en especial, no que se refire ás obrigas relativas ás replantacións e ás distancias mínimas legalmente establecidas.
- g) O desenvolvemento do Plan de prevención e defensa contra os incendios forestais dentro de cada Plan de ordenación dos recursos forestais de distrito.
- h) O impulso, comprobación e existencia da elaboración dos Plans municipais de prevención e defensa contra os incendios forestais.
- i) O mantemento da orientación aos concellos de ámbito rural co fin de que leven a cabo tarefas de silvicultura, limpeza dos montes e outras tarefas de valorización forestal dentro das medidas de prevención dos incendios forestais.
- j) A coordinación do programa de queimas controladas nos distritos forestais fóra do período de máximo risco a fin de reducir o combustible acumulado no monte, e en colaboración coas poboacións das zonas afectadas, e previa fixación polo miúdo das normas técnicas e funcionais para a súa realización.
- k) A dirección e coordinación das actuacións relativas á investigación dos incendios forestais, a través da unidade encargada desta materia.
- l) A tramitación dos procedementos de reintegro e de perda do dereito ao cobramento de subvencións.
- m) A execución das sentenzas e demais resolucións xudiciais firmes ditadas sobre as resolucións da súa competencia.

A DIRECCIÓN XERAL DE PLANIFICACIÓN E ORDENACIÓN FORESTAL

Á Dirección Xeral de Planificación e Ordenación Forestal correspóndelle o exercicio das competencias inherentes á política forestal, desenvolvendo as medidas relacionadas coa planificación, ordenación, fomento, mellora da produción e conservación dos recursos forestais. De tal xeito, como Administración ou órgano forestal, no ámbito das súas competencias, ten as seguintes funcións:

- a) O impulso da xestión forestal activa e multifuncional do monte galego, cumprindo cos criterios de sustentabilidade, mediante o fomento, segundo a lexislación vixente, da redacción dos instrumentos de planificación, de ordenación e de xestión forestal e o seu

seguimento e control, e a actuación coordinada coa Axencia Galega da Industria Forestal no impulso da actividade económica asociada ao sector forestal.

- b) O fomento da agrupación e o asociacionismo forestal e desenvolver a figura da silvicultura activa. O apoio á xestión forestal sustentable e a silvicultura, para garantir a obtención das diferentes producións forestais en cantidade e calidade, co fin de fornecer a importancia da contribución do sector forestal galego á bioeconomía e á xeración de emprego sustentable, dun xeito especial, no medio rural.
- c) Velar polo coñecemento do medio forestal, baseado nunha información estatística actualizada, e promover a divulgación da cultura forestal.
- d) Garantir que o aproveitamento dos recursos forestais cumpra coa lexislación vixente, a través de procedementos administrativos apoiados na Administración electrónica e na coordinación con outras administracións sectoriais, e facilitar deste xeito a mobilización, comercialización e transformación dos diferentes produtos forestais.
- e) O desenvolvemento, dentro das súas competencias, das medidas que se consideren oportunas para garantir a protección dos bosques das ameazas bióticas e abióticas, empregando métodos de loita integrada contra as pragas e enfermidades e impulsar a silvicultura como ferramenta básica preventiva para mellora do estado fitosanitario das masas forestais.
- f) O establecemento de medidas activas para a contribución dos bosques e das súas producións forestais á mitigación do cambio climático e favorecer accións e medidas para mellorar a resiliencia dos bosques galegos.
- g) A promoción de accións cara a un marco social cooperante coa xestión forestal sustentable que implique o recoñecemento da importancia do traballo dos propietarios e xestores forestais e a súa achega á conservación dos ecosistemas forestais.
- h) O control e certificación de sementes, materiais forestais de reprodución e producións forestais. Favorecer a produción de materiais forestais de reprodución de categorías superiores e nas cantidades necesarias para obter produtos de alta calidade.
- i) A coordinación, tramitación e apoio do Consello Forestal de Galicia.
- j) A tramitación dos procedementos de reintegro e de perda do dereito ao cobramento de subvencións.
- k) A execución de sentenzas e demais resolucións xudiciais firmes recaídas sobre resolucións da súa competencia.

En relación coas actuacións comprendidas dentro destes ámbitos competenciais, supervisará e inspeccionará os proxectos de obras e a súa execución material, tanto nos supostos de adxudicación como nos de execución pola Administración.

A DIRECCIÓN XERAL DE GANDARÍA, AGRICULTURA E INDUSTRIAS AGROALIMENTARIAS

Correspóndenlle á Dirección Xeral de Gandería, Agricultura e Industrias Agroalimentarias, as seguintes funcións:

- a) A elaboración, a proposta e o desenvolvemento das directrices de política agraria da Consellería en materia de ordenación, fomento e mellora da produción agrogandeira, e executar, entre outras, as medidas de apoio ao sector lácteo e gandeiro de Galicia.
- b) A protección e control da sanidade animal e vexetal, incluíndo a dirección das actuacións de prevención e loita contra os axentes nocivos, así como a definición dos medios de defensa da produción nos cultivos vexetais agrícolas e os seus produtos, incluídos os aproveitamentos de árbores e arbustos para froito, e dos procedementos relacionados coa seguridade alimentaria das producións primarias agrícolas e gandeiras.
- c) A colaboración coa Dirección Xeral de Planificación e Ordenación Forestal na ordenación do pastoreo e o silvopastoreo orientado ás actividades de produción agroalimentaria e gandeira.
- d) A formación, promoción e fomento do asociacionismo agrogandeiro.
- e) A elaboración, proposta e desenvolvemento das directrices da política agraria en materia de mellora da estrutura das explotacións agrarias.
- f) A ordenación do sector agroindustrial e o fomento da súa actividade de transformación.
- g) A proposta da designación como zonas vulnerables á contaminación por nitratos de orixe agraria e dos programas de actuación derivados desa declaración, de acordo coa normativa aplicable.
- h) A tramitación dos procedementos de reintegro e de perda do dereito ao cobramento de subvencións.
- i) A execución de sentenzas e demais resolucións xudiciais firmes recaídas sobre resolucións da súa competencia.

A DIRECCIÓN XERAL DA PAC E DO CONTROL DA CADEA ALIMENTARIA

Correspóndenlle á Dirección Xeral da PAC e do Control da Cadea Alimentaria as seguintes funcións:

- a) A colaboración co Fogga na elaboración, proposta e desenvolvemento das directrices de política agraria da Consellería en materia de xestión das axudas da política agraria común (PAC).

- b) A asistencia directa á Subdirección Xeral de Planificación e Coordinación de Fondos Agrarios no exercicio das súas funcións derivadas da condición de autoridade rexional de xestión do PEPAC, no tocante aos fondos Feaga.
- c) A análise e o estudo da situación da cadea alimentaria en Galicia e das/dos axentes que interveñen nela, así como da formación dos prezos e dos custos de produción en cada un dos elos da cadea.
- d) A coordinación das actuacións de inspección e control necesarias para comprobar o cumprimento da normativa de aplicación en materia de cadea alimentaria.
- e) Actuacións en materia de defensa contra os fraudes e os incumprimentos en materia da calidade alimentaria e funcións de coordinación nesta materia.
- f) Materialización de actividades de auditoría, exercendo as funcións previstas no artigo 6 do Regulamento (UE) 2017/625, do 15 marzo de 2017, sobre controis e outras actividades oficiais realizados para garantir a aplicación da lexislación sobre alimentos e pensos, saúde e benestar animal, sanidade vexetal e produtos fitosanitarios.
- g) A execución de sentenzas e demais resolucións xudiciais firmes recaídas sobre resolucións da súa competencia.

A DIRECCIÓN XERAL DE DESENVOLVEMENTO RURAL

Correspóndenlle á Dirección Xeral de Desenvolvemento Rural as seguintes funcións:

- a) A elaboración, proposta e desenvolvemento das actuacións de fomento do desenvolvemento socioeconómico do territorio rural galego, da dinamización das áreas rurais de Galicia, da formulación de iniciativas e programas de desenvolvemento das zonas rurais e da execución das accións que contribúan á diversificación económica no medio rural.
- b) A coordinación e xestión do Plan de desenvolvemento comarcal e a proposta de configuración das distintas comarcas nas cales se divide o territorio da Comunidade Autónoma de Galicia.
- c) A elaboración, proposta e desenvolvemento das directrices da política agraria en materia de mellora e modernización das infraestruturas rurais e do medio rural, mobilidade de terras con vocación agraria e xestión de zonas regables, todo iso sen prexuízo das funcións atribuídas pola Lei 5/2000, do 28 de decembro, á Axencia Galega de Desenvolvemento Rural.
- d) A tramitación dos procedementos de reintegro e de perda do dereito ao cobramento de subvencións.
- e) A execución de sentenzas e demais resolucións xudiciais firmes recaídas sobre resolucións da súa competencia.

1.2.2. DOS ORGANISMOS AUTÓNOMOS

FONDO GALEGO DE GARANTÍA AGRARIA

Regulado pola Lei 7/1994, do 29 de decembro, e coa denominación actual segundo a Lei 7/2002, do 27 de decembro, de medidas fiscais e réxime administrativo, e polo Decreto 7/2014, do 16 de xaneiro, polo que se aproban os seus estatutos, é un organismo autónomo dos regulados na sección 2ª do capítulo II do título III DA Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público autonómico de Galicia. O Fondo Galego de Garantía Agraria está adscrito á Consellería do Medio Rural e ten por obxecto executar as políticas desta consellería, no referente á aplicación das medidas de ordenación, fomento, reestruturación e mellora do sector lácteo e gandeiro, levando a cabo a execución das accións necesarias para a aplicación na Comunidade Autónoma da Política Agraria Común (PAC) e para o funcionamento das distintas organizacións de mercados e a mellora das estruturas agropecuarias; apoiar e promover a mellora e modernización do sector lácteo gandeiro nas diferentes áreas de actuación; promover a participación do sector nas labores de planificación, xestión e financiación dos seus programas de mellora e desenvolvemento.

Conforme ao disposto no artigo 25.bis.I do Decreto 223/2022, introducido polo Decreto 148/2024, á persoa titular da Dirección Xeral da PAC e do Control da Calidade Alimentaria correspóndelle a titularidade da dirección do Fondo Galego de Garantía Agraria.

1.2.3. DAS AXENCIAS PÚBLICAS AUTONÓMICAS

AXENCIA GALEGA DE DESENVOLVEMENTO RURAL

A Axencia Galega de Desenvolvemento Rural foi creada pola disposición adicional sexta da Lei 5/2000, do 28 de decembro, de medidas fiscais e de réxime orzamentario e administrativo, configurándose como un instrumento para o fomento e coordinación do desenvolvemento no territorio rural galego para mellorar as condicións de vida e evitar o despoboamento dese territorio. Ademais, de acordo coa modificación introducida pola disposición derradeira terceira da Lei 15/2010, do 28 de decembro, de medidas fiscais e administrativas, a Axencia Galega de Desenvolvemento Rural posibilitará a creación e ampliación de explotacións agrarias e gandeiras mediante a xestión do Banco de Terras de Galicia e será o órgano competente en materia de desenvolvemento comarcal, que exercerá como instrumento básico de actuación da Xunta de Galicia para o deseño, a aplicación, a coordinación e o seguimento do Plan de desenvolvemento comarcal. Máis recentemente, a Lei 11/2021, do 14 de maio, de recuperación da terra agraria de Galicia, prevé para a axencia novas funcións e dótaa de novos órganos para atendelas axeitadamente.

As funcións da Axencia Galega de Desenvolvemento Rural, de acordo coa disposición adicional sexta da Lei 5/2000, modificadas e ampliadas na alínea Un do artigo segundo da Lei 12/2008 quedaron do seguinte xeito:

- Elaborar estratexias e plans integrados de valorización do medio rural, que coordinen actuacións de diversa natureza e contén coa participación dos axentes socioeconómicos públicos e privados.
- Difundir e realizar o seguimento das políticas de desenvolvemento rural aplicables en cada momento.
- Impulsar a formulación e aplicación a nivel comarcal de estratexias de desenvolvemento rural integrado, en especial mediante a dinamización e coordinación dos grupos de desenvolvemento rural encargados da súa execución.
- Articular proxectos de desenvolvemento rural con carácter piloto e innovador, dirixidos ao reforzamento da base produtiva das áreas rurais, á valorización dos seus recursos e á mellora da calidade de vida dos seus habitantes.
- Promover e favorecer a cooperación entre os axentes públicos e privados cuxas actuacións incidan directa ou indirectamente no desenvolvemento das zonas rurais.
- Contribuír ao reforzamento do tecido social e á mellora da capacidade organizativa das áreas rurais.
- Xestionar as medidas e actuacións que se lle encomenden no marco da programación 2014-2020 dos fondos agrarios de desenvolvemento rural.
- Aplicar outras medidas e actuacións que teñan por obxecto, en particular, a dinamización do tecido produtivo e a fixación de poboación nas áreas rurais, realizando as actuacións precisas para promover a igualdade efectiva de mulleres e homes, en aplicación do artigo 30 da Lei 7/2004, do 16 de xullo, para a igualdade de mulleres e homes, dos artigos 31.3º e 38.3º da Lei 2/2007, do 28 de marzo, do traballo en igualdade das mulleres de Galicia, e do artigo 30 da Lei orgánica 3/2007, do 22 de marzo, para a igualdade efectiva de mulleres e homes.
- A dinamización comarcal, a través dos centros de desenvolvemento comarcal dependentes da Xunta de Galicia.

Finalmente, despois da reorganización dos instrumentos de xestión do desenvolvemento rural prevista na Lei 15/2010, ademais das funcións sinaladas na Lei 12/2008, a Axencia Galega de Desenvolvemento Rural realizará tamén as seguintes, que lle atribúe a alínea Dous da disposición derradeira terceira da Lei 15/2010:

- Xestionar as medidas e actuacións que se lle encomenden no marco da programación dos fondos agrarios de desenvolvemento rural.
- Xestionar e aplicar as medidas contidas nos programas de desenvolvemento rural sustentable (PDRS), no marco da aplicación da Lei estatal 45/2007, do 13 de decembro, para o desenvolvemento sustentable do medio rural, ou da norma que a substitúa, sen prexuízo das competencias que nesta materia teñan outros órganos da Administración autonómica.

- A xestión dos bens e dos dereitos incorporados ao Banco de Terras de Galicia.
- A realización da función do servizo de transmisión mediante arrendamento respecto dos predios rústicos procedentes de explotacións nas que cesase anticipadamente a persoa titular, sen seren cedidas a terceiras persoas.

En relación ás funcións referentes ao Banco de Terras de Galicia, a disposición transitoria segunda da Lei 6/2011, do 13 de outubro, de mobilidade de terras, tamén lle atribúe á Axencia Galega de Desenvolvemento Rural o exercicio das funcións xestoras do Banco de Terras de Galicia. Esas funcións están pomenorizadas no artigo 9 da citada Lei 6/2011.

A Lei 11/2021, do 14 de maio, de recuperación da terra agraria de Galicia establece como competencias da Axencia Galega de Desenvolvemento Rural:

- a) Diseñar e implementar estratexias e plans integrados para o desenvolvemento e a xestión do territorio rural que coordinen actuacións de diversa natureza e contén coa participación dos axentes socioeconómicos públicos e privados, así como a promoción e xestión dos devanditos plans e programas de desenvolvemento.
- b) Supervisar, coordinar e difundir as políticas e estratexias de desenvolvemento rural, en especial as orientadas á recuperación das terras forestais e da superficie agraria útil como base da bioeconomía.
- c) Diseñar, programar e executar as medidas de recuperación e, en xeral, da xestión da terra agroforestal de Galicia a través dos instrumentos previstos nesta lei para tal fin.
- d) Tramitar os procedementos de investigación da propiedade de inmobles de natureza rústica dos que non se teña certeza sobre a súa titularidade, así como a revisión xeométrica e topográfica deses predios no caso de existiren dúbidas sobre a súa configuración e estado.
- e) Articular proxectos de desenvolvemento rural con carácter piloto e innovador, destinados a reforzar a base produtiva das áreas rurais, valorizar os seus recursos e mellorar a calidade de vida dos seus habitantes.
- f) Articular proxectos de xestión de terras agroforestais e de desenvolvemento rural dirixidos directa ou indirectamente a favorecer a prevención e a loita contra os incendios no territorio rural e fronte a pragas e enfermidades.
- g) Promover e fomentar a cooperación entre axentes públicos e privados cuxas actuacións incidan directa ou indirectamente no desenvolvemento das zonas rurais.
- h) Impulsar a formulación e a aplicación a nivel comarcal de estratexias de desenvolvemento rural integrado, especialmente a través da dinamización e coordinación dos grupos de desenvolvemento rural responsables da súa execución.
- i) Promover o desenvolvemento dos catálogos, mapas e demais soportes documentais previstos na lei.

AXENCIA GALEGA DA CALIDADE ALIMENTARIA

A Lei 1/2024, do 11 de xaneiro, da Calidade Alimentaria de Galicia, configura a Axencia Galega da Calidade Alimentaria como unha axencia pública autonómica, de conformidade coa Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público autonómico de Galicia, e ten a consideración de medio propio e servizo técnico da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia.

O artigo 8 da Lei 1/2024 dispón que a Axencia Galega da Calidade Alimentaria ten por obxecto:

- a) Operar como instrumento básico de actuación da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia en materia de protección da calidade alimentaria diferenciada, así como en materia de promoción do consumo dos produtos agroalimenticios en xeral e, en particular, dos acollidos ás distintas figuras de protección da calidade diferenciada.
- b) Investigar e promover o desenvolvemento tecnolóxico no sector alimentario.
- c) Desenvolver as actividades de I+D+I nos sectores agrario, gandeiro e forestal.
- d) Realizar aquelas outras actuacións relacionadas coas actividades anteriores que determine a consellaría de adscrición.
- e) Fomentar, mediante o seu persoal docente e investigador, a formación e a transferencia de coñecemento ao sector agrario.

En materia de calidade alimentaria, a Axencia Galega da Calidade Alimentaria desenvolve as seguintes funcións:

- a) Elaborar as liñas estratéxicas que permitan o impulso do conxunto da calidade alimentaria diferenciada galega como unha actividade que dea rendibilidade aos diferentes elos das respectivas cadeas de valor, procurando o desenvolvemento dunha actividade no territorio que sexa económica, social e ambientalmente sustentable.
- b) Aliñar a evolución das figuras de protección da calidade alimentaria diferenciada galegas aos obxectivos que veñen recollidos pola normativa europea xerada no ámbito do Pacto verde europeo, na procura dun marco alimentario sustentable.
- c) Executar accións destinadas á promoción do consumo dos produtos de calidade diferenciada e crear e xestionar liñas de axuda con ese fin ou co obxecto de fomentar a elaboración e a comercialización destes produtos.
- d) Deseñar a planificación estratéxica da promoción da calidade alimentaria diferenciada galega de xeito coordinado cos consellos reguladores e coas propostas da Mesa da Calidade Alimentaria Diferenciada, sen prexuízo das funcións de planificación dos plenos dos consellos reguladores.
- e) Executar os programas de control oficial relacionados coa comprobación dos requisitos que deben cumprir, antes da súa comercialización, os produtos acollidos a algunha de-

nominación xeográfica de calidade do ámbito agroalimentario, así como os recoñecidos como especialidades tradicionais garantidas. Do mesmo xeito, a Axencia fará o control oficial da produción ecolóxica no ámbito da Comunidade Autónoma de Galicia. Estas funcións implican tanto a realización de actividades de control directamente sobre as persoas operadoras coma a supervisión da actividade dos organismos en que se fixese delegación de tarefas de control.

- f) Realizar o control e a certificación das persoas operadoras que pretendan comercializar produtos baixo a marca «artesanía alimentaria» e xestionar o Rexistro da artesanía alimentaria de Galicia.
- g) Supervisar a actividade dos consellos reguladores do ámbito da súa competencia, así como asesoralos no seu funcionamento.
- h) Asesorar os consellos reguladores do ámbito da súa competencia no seu funcionamento, especialmente no caso daqueles que, polo seu reducido número de persoas operadoras ou pola escasa facturación do conxunto desas persoas, teñan dificultades para o cumprimento dos requisitos establecidos nesta lei para o seu recoñecemento como entidades de xestión da correspondente figura de calidade alimentaria diferenciada.
- i) Recompilar e analizar a información estatística relacionada coa actividade produtiva das diferentes denominacións de orixe, indicacións xeográficas protexidas e outras figuras de protección da calidade diferenciada e elaborar informes relacionados con estas producións.
- j) Identificar posibles novas denominacións de orixe ou indicacións xeográficas protexidas do ámbito agroalimentario, caracterizar novos produtos agroalimenticios que sexan susceptibles dun recoñecemento das súa especificidade e apoiar os sectores interesados nos traballos de preparación da documentación precisa para a tramitación da súa inscrición no rexistro europeo. Así mesmo, realizar os trámites necesarios ante a Administración xeral do Estado e ante a Comisión Europea para a inscrición de novas denominacións xeográficas de calidade e os trámites correspondentes á modificación dos pregos de condicións das xa rexistradas.
- k) Realizar as encargas que, no ámbito das súas competencias en materia de calidade alimentaria, lle faga a Administración xeral da Comunidade Autónoma.

En relación coa sustentabilidade da produción alimentaria, a Axencia Galega da Calidade Alimentaria fomentará a identificación e a recuperación de variedades vexetais e de razas animais autóctonas como base para a produción de alimentos de calidade diferenciada. Ademais, aprobará os pregos de condicións da produción sustentable aos cales se refire o artigo 27, autorizará as entidades certificadoras ás cales lles encargue o control deses pregos de condicións e supervisará o seu funcionamento.

Tamén lle corresponde á Axencia Galega da Calidade Alimentaria, en virtude do Decreto 52/2018, do 5 de abril, o desenvolvemento das seguintes funcións en materia de investigación:

- a) Determinar e canalizar as demandas científico-técnicas e analíticas do sector agrario e alimentario de Galicia, tendo en conta as súas necesidades mediante procedementos eficaces de participación dos axentes socioeconómicos afectados nas distintas áreas de traballo.
- b) Impulsar as actividades de I+D+i nos sectores agrario e alimentario de Galicia.
- c) Asesorar á consellería con competencias en materia de medio rural nas funcións de coordinación da investigación en materia agraria.
- d) 4. Promover e executar os traballos de investigación nas materias agrícolas, gandeiras e forestais, tanto respecto das actividades de produción e transformación como respecto do cumprimento das boas prácticas agrarias e outros requirimentos dos procesos produtivos primarios nas explotacións gandeiras, de mellora xenética e sanidade agrícola, gandeira e forestal, as relativas á conservación dos recursos xenéticos, á ecoloxía e silvicultura das especies forestais, á propagación, prevención e defensa contra os incendios forestais e ao impacto das actividades do sector agrario sobre o medio. Para o cumprimento desta finalidade poderá solicitar recursos materiais e humanos que poidan ser asignados por calquera das administracións públicas no marco de plans de investigación e desenvolvemento tecnolóxico e innovación.
- e) Propiciar e facilitar a transferencia e a adopción dos resultados obtidos nas investigacións publicando e divulgando os resultados dos ensaios e proxectos de experimentación, así como a dirección e elaboración das estatísticas en materia agraria en coordinación co Instituto Galego de Estatística.
- f) A través dos seus laboratorios realizará as seguintes funcións:
 - i. Atender a demanda de análises químicas de alimentos, bebidas, solos, fertilizantes, augas de rega e produtos de alimentación animal.
 - ii. Investigar a presenza de residuos de produtos fitosanitarios en alimentos, bebidas e en alimentación animal.
 - iii. Diagnosticar enfermidades e a presenza de pragas nos cultivos herbáceos, leñosos e forestais.
 - iv. Realizar análises no ámbito da sanidade vexetal.
 - v. Emitir certificados de exportación de bebidas e tamén realizar informes e recomendacións que teñan que ver coas análises realizadas.
 - vi. Fomentar a introdución de sistemas de rastrexabilidade e, en xeral, desenvolver todo tipo de actividades que fagan progresar a tecnoloxía, a calidade e a competitividade do sector agroindustrial galego.
 - vii. Establecer fórmulas específicas de recrutamento, formación e actualización do persoal investigador, nos ámbitos agrario e alimentario, así como as de intercambio e colaboración con outros centros de investigación rexionais, nacionais e internacionais.
 - viii. Participar en institucións e foros nacionais e internacionais para a consecución dos fins da Axencia.

- ix. Promover ou participar directamente nas operacións concretas de desenvolvemento nas cales se dean as circunstancias de interese territorial ou estratéxico, insuficiente participación dos axentes socioeconómicos e a necesidade de estruturar ou reestruturar un ámbito produtivo vinculado ao sector alimentario e que lle sexan encomendadas.
- x. Poñer en valor as distintas actuacións tecnolóxicas e investidoras incluídas nos puntos anteriores ou as que deriven do acervo de coñecementos da Axencia, mediante as fórmulas adecuadas de divulgación ou comercialización, así como as de participación e implicación dos distintos subsectores nas actuacións propias, sen menoscabo das funcións de divulgación e promoción que neste ámbito poida desenvolver a consellería de adscrición.
- xi. Conservar o patrimonio xenético tradicional de Galicia das especies de produción agroforestal.
- xii. Promover a mellora xenética do material vexetal de produción agroforestal.
- xiii. Exercer calquera outra función técnica, material ou xurídica que se lle encomende en relación cos seus obxectivos, ou calquera outra que lle atribúa a lexislación vixente, así como realizar os encargos que, no ámbito das súas competencias en materia de investigación, lle efectúe a Administración xeral da Comunidade Autónoma.

Tamén lle corresponden á Axencia Galega da Calidade Alimentaria o desenvolvemento das seguintes funcións en materia de formación:

- a) Desenvolver, mediante as fórmulas adecuadas de divulgación, as distintas actuacións tecnolóxicas e investigadoras incluídas nos artigos anteriores.
- b) Programar a formación agraria, nos seus aspectos de ensinanzas regradas e non regradas, tanto das persoas agricultoras, gandeiras e silvicultoras como das súas asociacións e agrupacións, así como daquelas persoas que queiran acceder no futuro á titularidade ou xerencia de calquera explotación agraria ou forestal.
- c) Coordinar os centros de formación e experimentación agraria.
- d) Coordinar e facer o seguimento dos cursos de formación realizados no ámbito agrario.
- e) Realizar os encargos que, no ámbito das súas competencias en materia de formación, lle efectúe a Administración xeral da Comunidade Autónoma.

1.2.4. DAS SOCIEDADES MERCANTÍS PÚBLICAS AUTONÓMICAS

EMPRESA PÚBLICA DE SERVIZOS AGRARIOS GALEGOS, S.A. (Seaga)

Seaga é unha sociedade pública, creada mediante o Decreto 260/2006, do 28 do decembro, para a realización, como medio propio da administración galega, e ao seu servizo, de todo tipo

de actuacións, obras, traballos e prestación de servizos en materias agrícolas, gandeiras, forestais, de desenvolvemento rural, de conservación e protección do medio natural e medioambiental, de acuicultura e pesca, así como os necesarios para o mellor uso e xestión dos recursos naturais e para a mellora dos servizos e recursos públicos, ademais da prevención e loita contra os incendios forestais en particular, e, en xeral, contra as pragas e enfermidades vexetais e animais.

XENÉTICA FONTAO, S.A.

O obxecto social da sociedade anónima Xenética Fontao, S.A., de acordo co Decreto 237/1998, do 18 de setembro, é a prestación de asesoramento e servizos ás persoas tanto físicas como xurídicas e organizacións dedicadas á mellora xenética animal. A través do Decreto 237/1998, do 30 de xullo, fóronlle adscritos os bens e dereitos que integran o Centro de Escolma e Reprodución Animal de Fontao-Lugo.

Mediante Resolución do 6 de outubro de 2014 da Secretaría Xeral Técnica e do Patrimonio da Consellería de Facenda ordénase a publicación da modificación do Estatutos da sociedade Mercantil pública autonómica Xenética Fontao, S.A. e no seu artigo 3 prevé o seguinte:

Xenética Fontao S. A. terá por obxecto social a prestación de toda clase de asesoramento e servizos ás persoas e organizacións dedicadas á mellora xenética animal, tanto físicas como xurídicas, de dereito público ou privado.

En particular, constituirán parte do obxecto social as seguintes actividades:

- a) A realización de estudos e actividades de servizo en relación coa mellora xenética animal.
- b) A recollida, o mantemento e a distribución de material xenético, así como a prestación de servizos mediante o emprego de biotecnoloxía nos campos da sanidade animal e a produción agropecuaria.

1.2.5. DAS FUNDACIÓNS DO SECTOR PÚBLICO AUTONÓMICO

CENTRO TECNOLÓXICO DA CARNE

A Fundación Centro Tecnolóxico da Carne é unha fundación de interese galego, sen ánimo de lucro, dependente da Consellería do Medio Rural, constituída ao abeiro do artigo 34, apartado primeiro, da Constitución Española, e inscrita no Rexistro Público de Fundacións de Interese Galego, o 5 de novembro de 2003.

Dende a súa apertura, a Fundación vén desenvolvendo unha actividade moi significativa no impulso da I+D+i dentro do sector cárnico, como se reflicte na colaboración mantida con diversas entidades públicas e privadas e os numerosos proxectos de innovación promovidos ao abeiro de diferentes convocatorias.

Son fins do Centro Tecnolóxico da Carne (CTC) o desenvolvemento tecnolóxico das empresas relacionadas co sector cárnico, en todos os terreos de actividade e todas as cabanas existentes e en particular: fomentar a investigación e o desenvolvemento en materia cárnica; mellorar as técnicas de xestión produtiva; coordinar a correcta utilización de todos os medios tecnolóxicos existentes en Galicia; asistir ao sector nos procesos de adaptación legislativa; atender a formación profesional dos recursos humanos; establecer as estruturas organizativas que sexan pertinentes; prestación de servizos oportunos; promover estudos e publicacións; elaboración de normativa legal e regulamentaria.

As liñas de acción do CTC baséanse en catro eixes fundamentais: servizos ás empresas cárnicas; I+D+i no ámbito cárnico; asesoramento e transferencia tecnolóxica ao sector cárnico; e a formación.

II. PRINCIPAIS LIÑAS DE ACCIÓN

II.1. DA CONSELLERÍA

Galicia non pode entenderse sen o seu medio rural e sen a actividade agrogandeira e forestal, que dá vida á súa estrutura socioeconómica. Coma toda dimensión vinculada á realidade financeira, o noso agro non está a ser alleo ao contexto que produciu nos últimos anos a crise sanitaria, e á dificultade económica que esta crise provocou.

Neste senso, a saída da crise no sector agrario ten moito que ver coa capacidade de aplicar de forma eficaz e eficiente as ferramentas que a política agraria común (PAC) pon nas mans dos gobernos e administracións dos Estados e rexións que forman parte da Unión Europea, especialmente daquelas que forman parte do entabado orzamentario que se suxeita a esta política. A súa influencia e capacidade motriz debe ser aproveitada de forma exhaustiva, facendo especial fincapé en asegurar o fortalecemento dos diferentes sectores produtivos naqueles aspectos nos que se están a producir eivas estruturais endémicas que poden lastrar o seu futuro, así como en abordar cuestións conxunturais que ameacen a viabilidade da actividade agrogandeira e forestal.

Así, na aplicación do Plan Estratéxico da PAC 2023-2027, débese promover o investimento produtivo e xerador de riqueza e emprego, apostar por políticas integrais para facer fronte ao reto demográfico e, en definitiva, seguir impulsando aquelas iniciativas que camiñen cara unha maior fixación de poboación no medio rural que facilite a necesaria remuda xeracional.

Deste xeito sinálanse neste orzamento as principais liñas de investimento e apoio das actuacións dirixidas a mellorar a situación económica dos sectores produtivos agrogandeiros e forestais. Mellorar a comercialización e abrir novas vías de promoción dos produtos agroalimentarios galegos de calidade diferenciada, fortalecer a sustentabilidade e competitividade do sector lácteo, cárnico e vitivinícola; diversificar e apuntalar a potencialidade produtiva do monte, recuperar as terras abandonadas e axilizar os procesos de mobilización, previr os incendios forestais e avanzar nos servizos prestados no rural, son eixes fundamentais nos que se centra a aposta dos orzamentos, tendo sempre como acompañamento a achega de ferramentas normativas e o desenvolvemento das mesmas.

Tendo en conta este contexto e estas premisas de actuación, a continuación detállanse as principais liñas de acción da consellería para o ano 2025.

A Consellería do Medio Rural ten como principio fundamental de acción contribuír a que as zonas rurais e os sectores agrícola, gandeiro e forestal participen do progreso social e económico, reducindo as desigualdades entre os territorios e que os sectores primarios se adapten ao contexto dunha economía máis global e competitiva. Tendo en conta estes obxectivos, as liñas básicas de acción da consellería no ano 2025 centraranse na mellora da calidade de vida e a diversificación económica nas zonas rurais, como medio para frear o despoboamento e o en-

vellecemento da poboación; na mellora da renda agraria; na garantía de produción de alimentos sans e seguros e de calidade; na mellora da transformación e a comercialización dos produtos; na innovación tecnolóxica e na valorización do monte.

Para lograr estes obxectivos e desenvolver estas liñas, o orzamento da Consellería do Medio Rural, incluíndo o organismo autónomo e axencias adscritas e ela, medra no ano 2025 preto dun 3,53% con respecto aos orzamentos do ano 2024. As prioridades da consellería na área do Medio Rural para o ano 2025 son as seguintes:

- A mellora da calidade de vida no medio rural, para o que se incidirá, desde unha perspectiva transversal, na mellora dos servizos básicos, incluída a mellora das comunicacións. Isto axudará a seguir fixando poboación no rural, facilitando a necesaria remuda xeracional.
- A adaptación a un contexto nacional e internacional cada vez máis competitivo e a da mellora da competitividade das explotacións agrícolas e gandeiras, mediante a redución dos custos de produción, a elevación das garantías sanitarias e de calidade dos produtos, a incorporación de novas tecnoloxías e a diversificación e transformación da produción.
- A posta en marcha dun Plan de remuda xeracional amplo no que se traballará desde a formación, a incorporación ao agro e a sensibilización, no que os procesos de titorización e asesoramento, así como recursos como o Banco de Explotacións, xogarán un papel fundamental no seu desenvolvemento.
- O impulso das políticas dirixidas ás mulleres rurais: o papel das mulleres seguirase potenciando como protagonistas do tecido produtivo e social galego.
- A mellora da atención á cidadanía do ámbito rural, facilitando as súas xestións coa Administración Autonómica, facendo especial fincapé nas oficinas rurais.
- O avance na mellora da xestión da terra agraria e na axilidade dos diferentes procesos abertos de mobilización, de xeito que se logre unha diminución de custos, un incremento nos ingresos, e unha reforzada protección fronte os incendios forestais, mellorando tamén os sistemas de produción.
- A modernización dos sistemas de regadío en comarcas cunha agricultura intensificada e unha alta demanda de recursos hídricos, permitindo unha xestión sustentable de ditos recursos.
- O apoio á conservación de paisaxes vitivinícolas características e únicas como a da Ribeira Sacra, que xoga un papel fundamental na candidatura a Patrimonio Mundial pola UNESCO.
- O mantemento dos procesos axeitados para mellorar, consolidar e soste os niveis sanitarios das explotacións gandeiras e controlar a calidade e a seguridade das producións, poñendo en marcha medidas que axuden a facer fronte a enfermidades emerxentes.
- O incremento na rendibilidade das producións gandeiras e a recuperación das razas tradicionais, permitindo a implantación de sistemas de produción sostibles.
- O fomento e mellora da transformación e da comercialización dos produtos, como medio para gañar valor engadido nas producións, identificando ao produto galego como sinónimo de produto de calidade diferenciada a través do apoio ás denominacións e indicacións de calidade, así como no marco do selo de Artesanía Alimentaria.

- O impulso das actuacións de formación agroforestal, que irán dirixidas a ampliar a formación práctica ou de maior contacto coa realidade laboral, a deseñar e desenvolver novas ferramentas que consoliden unha oferta formativa que poida chegar a todas as áreas xeográficas do rural galego, á adquisición e actualización de competencias profesionais e accións formativas que optimicen a utilización das TIC aplicadas ao sector e coa finalidade de mellorar as competencias profesionais do sector agrario e forestal, así como impulsar as boas prácticas e conseguir unha maior competitividade profesional no sector.
- A intensificación da I+D+i no sector agrario, mediante actuacións dirixidas a fomentar e impulsar proxectos de innovación como busca de solucións a problemas concretos detectados na nosa comunidade autónoma, así como estudos de carácter básico ou estratéxico para o sector agrario galego relacionadas coa innovación e mellora das producións agroforestal e/ou agroalimentaria.

Estas prioridades terán a súa presenza nas distintas medidas que levará a cabo a Consellería do Medio Rural durante o ano 2025. Así, continuarase coa mellora ao servizo público co desenvolvemento do Plan de mellora das infraestruturas rurais cuxa inversión se estenderá ata o 2026. Os obxectivos fundamentais das diferentes actuacións deste Plan son, por unha parte, dar unha resposta óptima ás demandas actuais da poboación rural en relación aos servizos públicos e, ao mesmo tempo, mellorar as condicións laborais das persoas empregadas públicas que desenvolven as súas tarefas nas ditas oficinas, o que repercute positivamente na relación entre a Xunta de Galicia e o sector primario.

O plan céntrase na modernización da rede de oficinas rurais e as instalacións asociadas ao dispositivo de prevención e defensa contra os incendios forestais e coa administración forestal. É dicir:

- Bases de unidades operativas (BUO).
- Bases aéreas de prevención e defensa contra incendios.
- Centro Integral de Loita contra o lume de Toén.
- Unidade Loxística Central da Dirección Xeral de Defensa do Monte.

Atendendo á mellora continua que se está a realizar en relación ás actuacións de loita contra os incendios forestais, centrarémonos na reformulación da dimensión operativa das accións de loita contra o lume sobre tres eixes fundamentais:

- A coordinación e apoio entre administracións, especialmente coas municipais.
- A continuada profesionalización do dispositivo contra incendios.
- A mellora da concienciación e disuasión mediante a aplicación de medidas punitivas firmes, dos procesos de investigación a través da UIFO e da disposición de medios como a videovixilancia dos nosos montes, sistemas que se seguen ampliando.

PREVENCIÓN E DEFENSA CONTRA OS INCENDIOS FORESTAIS

En relación ás actuacións de prevención e defensa contra os incendios forestais, cómpre salientar que a virulencia destes incendios tense incrementado nos últimos anos, dando lugar a unha nova tipoloxía de incendios que require unha atención específica, como os últimos sucedidos na Mariña lucense. Por iso, resulta imprescindible levar a cabo unha planificación integral dos territorios afectados polos lumes que deberá incluír a determinación das infraestruturas necesarias, as discontinuidades no territorio para atenuar os efectos dos incendios (viñedos, pasteiros, masas de frondosas, soutos de castaños, plantacións agrícolas) e a súa localización con criterios de prevención, así como a diversificación de especies arbóreas na recuperación do potencial forestal das zonas afectadas.

Logo dos incendios ocorridos nos dous últimos anos, é prioritario actuar sobre o territorio para avaliar a afectación e evitar a perda do solo de cara a recuperar o ecosistema forestal afectado que repercute no beneficio de toda a poboación, en concreto dos nosos agricultores e gandeiros, e por iso destinarase un total de 18 millóns de € entre os anos 2023 e 2027 para levar a cabo a recuperación integral do territorio afectado polos grandes incendios forestais do ano 2022. Este montante súmase aos 9 millóns de euros destinados por Inditex, a primeira empresa en colaborar co fondo público-privado posto en marcha pola Xunta para anticiparse aos incendios forestais da comunidade. Un proxecto que terá unha duración de tres anos e beneficiará a máis de 100.000 persoas de 26 concellos galegos das comarcas do Courel, Valdeorras, Montemrei, O Barbanza e o Macizo Central Ourense, onde as estatísticas amosan unha concentración recorrente de incendios forestais.

No marco do plan preventivo potenciaranse as infraestruturas defensivas e os plans de distrito e, no de extinción, aplicaranse as últimas tecnoloxías en materia de defensa contra os incendios, cos sistemas de detección e avaliación de incendios dende medios aéreos e novas tecnoloxías de vixilancia e detección con drones, a utilización de sistemas dixitais de radiocomunicación e continuarase coa formación específica do dispositivo, isto concretarase coa instalación de 12 novos centros de vixilancia con 24 cámaras e coa actualización de tódolos centros do sistema.

Por outra parte, ademais de continuar coas campañas de educación forestal, sensibilización social e divulgación, continuarase co impulso ás labores de investigación de incendios forestais, que están a dar resultados moi significativos. Cómpre lembrar que no ano 2021 creouse a Unidade de Investigación de Incendios Forestais (UIFO), cun total de 15 axentes facultativos medioambientais dedicados en exclusiva á investigación das causas e motivacións dos incendios forestais.

Ademais, començarase un novo Plan de formación do persoal da Dirección Xeral de Defensa do Monte para o período 2025-2028 e incrementarase o elenco de manobras, talleres e cursos para dar cabida a formación en queimas controladas, manexo de aplicacións cartográficas e de xestión en materia de incendios en dispositivos móbiles, primeiros auxilios e en seguridade das operacións en incendios forestais.

Na mesma liña se contempla a mellora do despregamento e os medios a disposición dos servizos de extinción mediante a renovación da rede de Puntos de Encontro, así como das bases aéreas, para a súa maior eficiencia. A citada mellora na rede abarcará as instalacións para o persoal e o material de prevención e extinción, así como a mellora nas condicións de despregamento e mantemento do parque de vehículos, continuando a renovación de vehículos todoterreo que empregan os axentes forestais e axentes facultativos ambientais, así como a adquisición de furgonetas. Continuarase ademais coa dotación do equipamento de roupa técnica de inverno aos técnicos, axentes e persoal laboral iniciada en 2022 e dotarase do novo acordo marco de subministración de EPI de extinción dirixido a todo o persoal do Servizo de Prevención e Defensa contra os Incendios Forestais.

Como actuación fundamental que permitirá mellorar o equipamento para a prevención e extinción de incendios, no ano 2025 disporase de ata 3,5 M€ para a adquisición de novas motobombas e de equipos multifunción dirixidos tanto á prevención como a extinción dos incendios forestais. Cómpre salientar que nos últimos 10 anos renováronse 137 vehículos motobomba, o que supón máis do 85% dos vehículos motobomba cos que conta o dispositivo.

Continuarase coa mellora das instalacións e bases do dispositivo de incendios ao longo do territorio galego. Iniciarase a obra da nova base aérea de Lalín con 1,7 M de euros e construíranse novas bases de unidades operativas (BUOs) por 1,1 M de euros previstos nos orzamentos de 2025.

No ano 2025 incrementaranse as actuacións de prevención de incendios, con catro actuacións destacadas:

- a) Convenio con SEAGA e a FEGAMP: asinarase un novo convenio con características semellantes ás contempladas en anos anteriores, mediante o apoio aos concellos para a protección dos núcleos rurais, baseado no principio de colaboración entre administracións. Inclúe a actuación de colaboración técnica e as actuacións materiais sobre o territorio para a xestión da biomasa en faixas secundarias naquelas zonas elixidas cos criterios de priorización establecidos. Os principais puntos a destacar respecto a este convenio son os seguintes:
 - Evolución e mantemento do visor de visualización das faixas secundarias a nivel de parcela, mellorando as opcións dispoñibles a nivel particular ofrecendo novas funcionalidades.
 - Continuarase co desenvolvemento da aplicación específica de xestión para os concellos (Xesbio2) coas prestacións específicas para a integración polos concellos do resultado da revisión de todas as parcelas no ámbito de todas as accións colaborativas que se manteñen coas entidades locais para a prevención e defensa contra os incendios forestais.
 - Forte impulso á planificación preventiva municipal, de xeito que se remate coa aprobación dos plans pendentes, así como de novos concellos que se incorporen.

- Xestión da biomasa e a retirada de especies arbóreas nas faixas secundarias das parroquias priorizadas naquelas parcelas cuxas persoas titulares asinen contratos de adhesión coa empresa pública Seaga.
 - Execución das accións subsidiarias das que é competente a administración local.
 - Xestión da biomasa nas faixas secundarias incluídas no perímetros delimitados polas iniciativas de mobilización de terras (aldeas modelo).
 - Apoio, nos concellos adheridos, a iniciativas veciñais que contribúan ao cumprimento das medidas preventivas nas faixas secundarias.
- b) Orde de axudas para prevención de incendios en montes veciñais en man común e sociedades de fomento forestal: novas convocatorias para control selectivo de combustible, incluíndo control mediante pastoreo, que abarquen as anualidades 2025/2026.
- c) Licitación de dous procedementos abertos, con importe de 4,9 M € para 2025, destinado á realización de tratamentos preventivos e mellora de infraestruturas nos distintos distrito da comunidade autónoma, en función do establecido na planificación da Dirección Xeral de Defensa do Monte, que permita acadar unha rede de infraestruturas preventivas correctamente dimensionada.
- d) Convenios interadministrativos coas distintas entidades locais de Galicia para a participación na prevención e defensa contra os incendios forestais: continuarase en 2025 co esforzo orzamentario en labores preventivos iniciado en 2023, que dotará a este convenio dun importe de 10 M€ para realizar este tipo de accións.

PLANIFICACIÓN E ORDENACIÓN FORESTAL

No ámbito da Planificación e Ordenación Forestal, e tendo en conta o Plan Forestal, continuarase co despregue dunha estratexia de dixitalización e descarbonización (D&D), favorecendo o acceso público á información forestal (estatística forestal) en tempo real.

Continuarase coas de mellora de soutos, a través de convenios con asociacións forestais de xestión conxunta e axudas para novas plantacións de castiñeiros e restauración de soutos. Así, considérase que as actividades asociadas ao aproveitamento do castiñeiro deben ser postas en valor, sendo consideradas de carácter estratéxico dado a potencialidade que este recurso endógeno de Galicia presenta para os cidadáns, o sector produtivo ou para as propias administracións públicas. Nese sentido, é preciso acadar o compromiso e a colaboración de todos os axentes públicos e privados con competencias, experiencia e capacidade para promover a optimización dun recurso tan relevante para Galicia, co obxectivo final de beneficiar todo o sector que vive do castiñeiro e, en consecuencia, as súas rendas.

No 2025 continuarase co apoio á boa gobernanza de propiedades colectivas, sexan montes de varas ou montes veciñais en man común, mediante a mellora da delimitación (esbozos, deslindes, avinzas) que conduzan a consolidar este tipo de propiedades que afectan a preto dun terzo dos terreos forestais de Galicia (preto de 700.000 ha).

Así mesmo, darase continuidade ao fomento e mantemento do emprego do sector forestal mediante actuacións de forestación e silvicultura, que ademais de valorizar os produtos do monte supoñan unha medida preventiva para diminuír o risco de incendios forestais, especialmente no que atinxe ao apoio decidido desta consellería no ano 2025 para a diversificación do monte galego, mediante a recuperación dos soutos de castiñeiros tradicionais, o fomento da produción de castañas e cogomelos, e a implantación de novas plantacións de castiñeiro destinadas á produción de froito e de madeira.

En relación ás actuacións de adaptación e resiliencia dos nosos montes ao cambio climático, darase prioridade ás seguintes actuacións:

- Fortalecemento das liñas dirixidas a manter e conservar os ecosistemas forestais, con especial atención ao estado fitosanitario dos nosos bosques, tanto de frondosas como de coníferas, coa mellora da rede de control e seguimento do estado de saúde e vitalidade dos ecosistemas forestais.
- Mantemento nesta anualidade do orzamento preciso para desenvolver as liñas dirixidas a manter e conservar a saúde e vitalidade dos ecosistemas forestais, mediante o seguimento, detección e actuación, de ser necesario, fronte a pragas e doenzas que están a minorar e incluso danar gravemente o potencial forestal de determinadas áreas de montes galegos.
- A mellora da produción dos materiais forestais de reprodución có establecemento de novos hortos sementeiros e declaración de novos rodais selectos das principais especies do noso monte.
- A mellora da resiliencia do territorio fronte aos incendios a través da valorización do espazo forestal, mediante a implantación de innovadores modelos de xestión para a mellora das fórmulas organizativas da propiedade forestal minifundista. Os modelos basearanse en tres dimensións: a multifuncionalidade do territorio, a innovación na gobernanza participada (especialmente a nivel de propiedade da terra) e a necesidade de dotar de viabilidade económica os diferentes aproveitamentos.

Para finalizar as liñas principais de actuación no ámbito forestal, rematarase coa aprobación do Decreto do novo contrato voluntario de xestión pública, que substituirá aos actuais consorcios e convenios, segundo o marco normativo establecido na Lei 7/2012 de montes de Galicia.

GANDARÍA, AGRICULTURA E INDUSTRIAS AGROALIMENTARIAS

No marco das competencias relativas á agricultura, a Consellería do Medio Rural fará especial fincapé no fomento da agricultura multifuncional e sostible. Os obxectivos que se perseguen son o apoio á conservación da biodiversidade, o fomento de métodos de produción compatibles coa protección do contorno e a remuneración das funcións territoriais, sociais e ambientais da actividade agraria.

No ano 2025 continuase coa aplicación das intervencións do Plan Estratéxico da PAC 2023-2027 no que se refire as actuacións relacionadas coas explotacións agrícolas con dúas vertentes nos investimentos en explotacións agrarias:

- axudas a investimentos produtivos en explotacións agrarias vinculadas a contribuír á mitigación e adaptación ao cambio climático e o uso eficiente dos recursos naturais.
- axudas a investimentos en modernización e mellora de explotacións agrarias.

Continúase tamén co apoio ao establecemento de agricultores mozos como no PDR 2014-2020 anterior a que se engade a medida de establecemento de novos agricultores, para aquelas persoas que se establezan por primeira vez coa idade comprendida entre os 41 e 55 anos.

Implementarase unha nova intervención relacionada con investimentos no produtivos en explotacións agrarias vinculadas á mitigación do cambio climático, uso eficiente dos recursos naturais, biodiversidade e benestar animal.

Por outra banda, no que se refire ao área de sanidade e produción vexetal, intensificarase a loita contra o uso irregular de produtos fitosanitarios mediante o programa de uso e comercialización de fitosanitarios e o programa de hixiene da produción primaria agraria para detectar a presenza de límites de produtos fitosanitarios excesivos nos alimentos.

Continuarase a loita contras as pragas de corentena coa intención de conseguir erradicar algunhas das presentes no noso territorio: *Bursaphelenchus xylophilus*, *Epitrix*, *Tecia Solanovora*, *Trioza eritreae* e *Arvícola Scherman*.

Por outra parte, no ámbito da xestión do potencial vitícola, aplicarase a reforma da Organización Común de Mercados Agrícolas vitivinícola e o do programa de apoio ao sector, poñendo énfase na política de reestruturación e reconversión do viñedo para favorecer as producións de calidade con denominación de orixe, a correcta xestión do potencial vitícola priorizando a recuperación das superficies abandonadas e a promoción dos viños galegos das distintas denominacións de orixe no mercado.

En materia de produción gandeira, fomentase o control leiteiro, para avaliar a calidade produtiva dos animais, e promocionar a mellora xenética, como sistema básico para incrementar a rendibilidade das explotacións, tendo en conta o potencial do sector lácteo galego.

Promovese a utilización dos recursos zoonéticos autóctonos. A conservación de recursos xenéticos autóctonos debe constituír unha prioridade, sendo imprescindible a súa inclusión en sistemas de produción de calidade compatibles co medio ambiente.

Por outra banda, cómpre garantir un nivel axeitado de protección da sanidade animal entendida amplamente (identificación de explotacións e animais, programas de control e erradicación de enfermidades, etc.) e da cadea alimentaria (resíduos, hixiene da produción primaria, calidade do leite cru, xestión de subprodutos, pensos, etc.). Trátase de incrementar a rendibilidade das

explotacións mediante a loita contra os axentes nocivos, o control da calidade e a seguridade alimentaria das producións e reducindo ao mínimo o seu impacto no medio de tal xeito que sexan debidamente tratados os residuos e se garanta unha calidade sanitaria para as persoas consumidoras.

Neste contexto, resulta fundamental manter as explotacións gandeiras libres das enfermidades que se consideran erradicadas en Galicia, e ao mesmo tempo abordar o control e/ou erradicación daquelas enfermidades animais obxecto de control oficial que aínda persisten na nosa gandería, e daquelas que apareceron recentemente, como a Lingua azul ou a Enfermidade Hemorráxica Epizootica. Esta actuación debe completarse coa correcta dotación do Laboratorio de Sanidade e Producción Animal de Galicia.

Por outra parte, e tendo en conta que en Galicia existe un total de 19.537 explotacións de carne (incluíndose explotacións de cebo, explotacións de reprodución para carne e de reprodución mixta), que teñen unha media de 22 animais cada unha delas, darase continuidade ao plan estratéxico para mellorar a rendibilidade dos nosos gandeiros, en colaboración con todos os elos da cadea de valor, un sector afectado gravemente pola crise derivada da invasión rusa de Ucraína. Destacan as achegas ás explotacións acollidas ao indicativo de calidade “Temera Gallega” co obxecto de aumentar a súa rendibilidade e potenciar a calidade da produción cárnica.

Por outra banda, refórzanse os programas sanitarios desenvolto polas agrupacións de defensa sanitaria gandeiras e incrementar o número de explotacións integradas nelas, como vía fundamental para o control doutras enfermidades que afectan económica e comercialmente ás nosas ganderías, e tamén como estruturas que poden apoiar á administración na xestión de alertas sanitarias animais.

En materia de industrialización e comercialización, apoíase a creación ampliación e modernización de instalacións situadas en Galicia destinadas á transformación ou a comercialización de produtos agrarios no marco do Plan Estratéxico da PAC 2023-2027. Na Comunidade Autónoma existen 1.700 industrias agrolimentarias, das que 1.000 son empresas que procesan materias primas agrarias procedentes principalmente de explotacións galegas ou empresas de elaboración de produtos de alimentación animal, todas elas de importancia estratéxica para o sector agrario galego.

DESENVOLVEMENTO RURAL

En canto ás actuacións relativas ao desenvolvemento rural, a Consellería do Medio Rural continuará contribuíndo á construción dun territorio rural intelixente, capaz de xerar e incorporar o coñecemento necesario para poñer en valor de forma eficiente e racional os seus recursos e responder aos cambios externos, aproveitando as oportunidades xa existentes e construíndo novas vantaxes competitivas en función das capacidades e identidades propias, todo iso dentro do marco da Acción da Unión Europea en favor dos pobos intelixentes. Con este fin, levarase a

cabo a coordinación das diversas actuacións públicas con incidencia no desenvolvemento rural e na ordenación ou xestión do territorio rural.

No ano 2025 continuarase co apoio á implantación e mellora de servizos á poboación rural, á mellora de infraestruturas de titularidade municipal nos territorios rurais e ás iniciativas de desenvolvemento rural, con especial énfase naquelas vinculadas aos instrumentos de mobilización ou recuperación e posta en valor da terra agraria. Así, fomentarase a recuperación e incremento da superficie agraria útil (SAU) e a mobilización das superficies agrarias infrautilizadas ou en estado de abandono.

Favorecerase o incremento da base territorial das explotacións agrarias, contribuíndo á redución dos custos e á mellora da competitividade das explotacións existentes, así como á creación de novas explotacións, coa vista posta no asentamento da poboación no medio rural e no freo ao abandono, tanto no eido social como agroambiental.

Melloraranse as condicións estruturais, técnicas e económicas das explotacións agrarias en Galicia, fíxase poboación no rural e loitase contra o abandono de terras, anticipándonos deste xeito aos incendios forestais na nosa comunidade. Con isto, créase un entramado viario que permite a mellora das comunicacións, non só entre as fincas e explotacións, senón entre as poboacións.

Así mesmo, continuaranse os procedementos de reestruturación parcelaria, mellorando a xestión e axilizando os procedementos.

Finalmente, no ano 2025 incrementarase a posta en disposición para a sociedade - e moi particularmente ao servizo do sector agrario -, de datos, información e ferramentas que redunden nunha mellora do aproveitamento e xestión sostible do territorio, co fin de xerar actividade económica como base para a fixación de poboación no marco dunha realidade territorial complexa.

II.2. DOS ORGANISMOS AUTÓNOMOS

FONDO GALEGO DE GARANTÍA AGRARIA (FOGGA)

Este organismo ten como obxectivos, para o vindeiro exercicio 2025, a xestión eficaz no pagamento dos fondos europeos agrícolas en Galicia, a procura dunha mellora das rendas das persoas agricultoras galegas, así como a contribución á dinamización das zonas rurais desenvolvendo as seguintes actuacións prioritarias:

- Desenvolvemento das funcións inherentes á súa condición de organismo pagador dos fondos europeos agrícolas en Galicia (Fondo Europeo Agrícola de Garantía –Feaga– e Fondo Europeo Agrícola de Desenvolvemento Rural –Feader–), autorizando e xestionando o pago

e contabilizando os importes das axudas con cargo aos citados fondos, e exercendo as demais funcións de coordinación, comunicación, auditoras e outras conexas que lle corresponden como organismo pagador.

- Desenvolvemento da xestión das axudas da Política Agraria Común (PAC) en Galicia, tendo en conta o marco normativo da PAC 2023-2027 e as prioridades desta.
- A xestión íntegra das axudas a zonas con limitacións naturais, así como as axudas de agro-ambiente e clima e agricultura ecolóxica prevista no Plan Estratéxico da PAC (PE PAC) 2023-2027.
- Pagamento e contabilización das actuacións incluídas no PDR, financiadas Feader, cuxa fase de autorización e control non se xestiona directamente polo Fogga e para as que a xestión corresponde a outros órganos da Consellería do Medio Rural e outros centros directivos da Xunta de Galicia.
- Pagamento e contabilización, en tanto que organismo pagador, das medidas relativas á apicultura, reestruturación de viñedo, promoción en terceiros países, organizacións de produtores e medidas de investimento financiadas polo Feaga.
- A realización das operacións en réxime de intervención e regulación de mercados por conta do Feaga, entradas, saídas e almacenamento das mercadorías, de acordo coas instrucións dadas segundo a xestión encomendada polo Fondo Español de Garantía Agraria (FEGA).
- A realización de accións destinadas a mellorar as producións gandeiras e fortalecer con iso a puxanza do sector lácteo galego e cárnico no contexto nacional e europeo, tales como apoiar ás sociedades públicas participadas polo Fogga que operan no sector agropecuario.

II.3. DAS AXENCIAS PÚBLICAS AUTONÓMICAS

AXENCIA GALEGA DE DESENVOLVEMENTO RURAL

A Axencia Galega de Desenvolvemento Rural créase pola disposición adicional sexta da Lei 5/2000, do 28 de decembro, de medidas fiscais e de réxime orzamentario e administrativo, como un ente de dereito público dos previstos no artigo 12.1 b) do texto refundido da Lei de réxime financeiro e orzamentario de Galicia, aprobado polo Decreto lexislativo 1/1999, do 7 de outubro.

A citada lei crea a Axencia Galega de Desenvolvemento Rural coa finalidade de que sexa o instrumento básico de actuación da Xunta de Galicia no fomento e na coordinación do desenvolvemento rural galego, para mellorar as condicións de vida e evitar o despoboamento dese territorio.

Coa finalidade de racionalizar e mellorar a coordinación das actuacións da administración autonómica en materia de desenvolvemento rural, a lei de creación da Axencia modificouse mediante a Lei 12/2008, do 3 de decembro, pola que se modifican a Lei 7/1996, do 10 de xullo, de

desenvolvemento comarcal de Galicia, e a Lei 5/2000, do 28 de decembro, de medidas fiscais e de réxime orzamentario e administrativo, e se racionalizan os instrumentos de xestión comarcal e de desenvolvemento rural.

Así mesmo, a Lei 11/2021, do 14 de maio, de recuperación da terra agraria de Galicia, prevé para a Axencia novas funcións e dótaa de novos órganos para atendelas axeitadamente, sendo o instrumento básico de actuación da Administración xeral da comunidade autónoma de Galicia na promoción e na coordinación do desenvolvemento do territorio rural galego, para mellorar as condicións de vida e evitar o despoboamento dese territorio.

As principais liñas de acción da Axencia Galega de Desenvolvemento Rural de cara ao ano 2025 son as seguintes:

- Deseño e implementación de estratexias e plans integrados para o desenvolvemento e xestión do territorio rural, que coordinen actuacións de diversa natureza e contén coa participación dos axentes socioeconómicos públicos e privados, así como a promoción e xestión dos devanditos plans e programas de desenvolvemento.
- A supervisión, coordinación e difusión das políticas e estratexias de desenvolvemento rural aplicables en cada momento.
- Deseño, programación e execución das medidas de recuperación e, en xeral, da xestión da terra agroforestal de Galicia a través dos instrumentos legalmente previstos para tal fin.
- A tramitación dos procedementos de investigación da propiedade de inmobles de natureza rústica dos que non se teña certeza sobre a súa titularidade, así como a revisión xeométrica e topográfica deses predios no caso de existiren dúbidas sobre a súa configuración e estado.
- A articulación de proxectos de desenvolvemento rural con carácter innovador, destinados a reforzar a base produtiva das áreas rurais, valorizar os seus recursos e mellorar a calidade de vida dos seus habitantes.
- Desenvolvemento de proxectos de xestión de terras agroforestais e de desenvolvemento rural dirixidos directa ou indirectamente a favorecer a prevención e a loita contra os incendios no territorio rural e fronte a pragas e enfermidades.
- A promoción e fomento da cooperación entre axentes públicos e privados cuxas actuacións incidan directa ou indirectamente no desenvolvemento das zonas rurais.
- Impulso da formulación e a aplicación a nivel comarcal de estratexias de desenvolvemento rural integrado, especialmente a través da dinamización e coordinación dos grupos de desenvolvemento rural responsables da súa execución.
- A promoción e o desenvolvemento dos catálogos, mapas e demais soportes documentais legalmente previstos.
- A contribución ao reforzo do tecido social e á mellora da capacidade organizativa das áreas rurais.
- A aplicación doutras medidas e actuacións que teñan por obxecto, en particular, a revitalización do tecido produtivo e a fixación da poboación nas áreas rurais, realizando as actuacións

precisas para promover a efectiva igualdade de mulleres e homes, de conformidade co artigo 30 da Lei Orgánica 3/2007, do 22 de marzo, de igualdade efectiva de mulleres e homes, e cos artigos 42 e 43 do Decreto legislativo 2/2015, do 2 de febreiro, polo que se aproba o texto refundido das disposicións legais da Comunidade Autónoma de Galicia en materia de igualdade.

- A xestión e aplicación das medidas contidas nos programas de desenvolvemento rural sustentable no ámbito da aplicación da Lei 45/2007, do 13 de decembro, para o desenvolvemento sustentable do medio rural, ou da norma que a substitúa, sen prexuízo das competencias que nesta materia teñan outros órganos da administración autonómica.
- A xestión das medidas e actuacións que se lle encomenden no marco da programación dos fondos europeos de desenvolvemento rural.
- A intermediación no arrendamento ou compravenda de explotacións co fin de garantir a continuidade daquelas que, pola idade das persoas titulares, por dificultades na xestión ou por outras circunstancias, deixen ou vaian deixar de ser explotadas polos seus titulares.
- A promoción da xestión sustentable de terras, facilitando a reforma das estruturas do medio rural, especialmente nos espazos agrarios, e posibilitando unha utilización axeitada dos predios con vocación agraria.
- Seguimento do mercado de terras e elaboración dos estudos que sobre este poidan resultar de utilidade para favorecer a mobilidade das terras, e coñecer as condicións de oferta e demanda, prezos e valores de mercado.
- A xestión dos programas con enfoque Leader, no marco do PEPAC 2023-2027, colaborando na xestión dos proxectos promovidos desde os Grupos de Desenvolvemento Rural (GDR), que incidan na mellora da calidade de vida das comunidades rurais galegas.
- Plan de mellora de camiños municipais de acceso a parcelas agrícolas do que se poderán seguir beneficiando, como ata agora, os concellos galegos.
- Medidas para a mellora dos servizos e calidade de vida en pequenos núcleos rurais.
- Axudas a proxectos de dinamización empresarial no medio rural.

Cómpre salientar, de forma máis detallada, as actuacións relativas aos distintos instrumentos previstos na Lei 11/2021, do 14 de maio, de recuperación da terra agraria de Galicia:

1. Instrumentos de mobilización de terras: a través do impulso ao Banco de Terras de Galicia e da Creación do Banco de explotacións.
2. Fomento da declaración permutas de especial interese agrario.
3. Impulso ás ferramentas de recuperación de terras.

AXENCIA GALEGA DA CALIDADE ALIMENTARIA

O Plan Estratéxico Galicia 2022-2030 formula as prioridades de actuación e obxectivos estratéxicos que enmarcan o contexto de actuación da Axencia Galega da Calidade Alimentaria. En concreto:

Eixo I: O reto demográfico

PA 1.1: Acadar un nivel de emprego elevado e de calidade, que garanta o equilibrio entre a vida profesional e a privada

OE 1.1.1: Mellorar a empregabilidade das persoas desempregadas ou inactivas, especialmente entre a poboación xuvenil e aquelas con maiores dificultades de acceso ao mercado laboral, por medio da adquisición de experiencia profesional, da formación e da orientación, fomentando a igualdade de oportunidades.

OE 1.1.2: Potenciar a formación, adquisición e acreditación de competencias profesionais, fomentando a igualdade de oportunidades. Promover a aprendizaxe permanente e adaptar a cualificación das persoas traballadoras ás necesidades do mercado de traballo.

Eixo 3: Competitividade e crecemento

PA 3.1: Mellorar as capacidades de investigación e innovación e a adopción de tecnoloxías avanzadas

OE 3.1.1: Fomentar o investimento en I+D+i no sector empresarial, dinamizar a transferencia de coñecemento ao mercado reforzando a colaboración entre os axentes do ecosistema de I+D+i, avanzar na especialización a través da prioridade en ámbitos estratéxicos para Galicia, impulsando o liderado empresarial, especialmente das PEMES, na transformación das ideas innovadoras en produtos e servizos de alto valor engadido, xeradores de crecemento, emprego e benestar. Apoiar o talento emprendedor en todos os eidos (xeración, atracción e retención). Mellorar a xestión administrativa e as sinerxías vinculadas a procesos ou instrumentos de apoio á I+D+i e incrementar a eficiencia na Xestión dos recursos dispoñibles a partir da avaliación do seu rendemento.

OE 3.1.2 Impulsar os centros e institutos de investigación e desenvolver un sistema de transferencia efectivo que permita capitalizar o coñecemento xerado.

PA 3.3: Impulsar o crecemento e competitividade das PEMES, a transición industrial e o emprendemento

OE 3.3.2: Incrementar a competitividade das empresas galegas apostando por produtos de alto valor engadido diferenciados.

PA 3.5: Aproveitar as potencialidades de Galicia cara a un sector primario moderno e competitivo

OE 3.5.1: Aumentar a rendibilidade e a competitividade dos sistemas produtivos das explotacións agro gandeiras e fomentar a súa modernización e diversificación ao tempo que se reduce a pegada da agricultura e gandería no eido medioambiental.

OE 3.5.2: Garantir a prevención, defensa e control da sanidade animal e da protección dos cultivos.

OE 3.5.3: Aumentar a produtividade dos montes galegos e fomento da xestión forestal sostible. Optimizar a gobernanza do monte e a mobilidade das terras, para lograr unha mellora na sustentabilidade e eficiencia das explotacións.

OE 3.5.5: Mellorar a calidade e resultados do ensino relacionado coas actividades agro-forestais e marítimo-pesqueiras para facilitar a incorporación ao mercado laboral e mellorar a profesionalización.

Eixo 4: Cohesión social e territorial

PA 4.1: Promover unha educación inclusiva e de calidade

OE 4.1.3: Elevar a participación na formación profesional dos graos básico, medio e superior, e cursos de especialización, en particular nas modalidades relacionadas co tecido produtivo (DUAL), mellorando a súa calidade, a súa personalización, capacidade de innovación, emprendemento e internacionalización, nunha relación estreita coas empresas e coas competencias necesarias na estrutura produtiva de Galicia.

Pola súa banda, a RIS3 (Estratexia de Especialización Intelixente de Galicia) do período 2021-2027 tomou como base as experiencias adquiridas no período 2014-2020 e identificou tres grandes retos:

- RETO 1. Modelo de xestión de recursos naturais e culturais baseados na innovación: Modernizar os sectores tradicionais galegos a través da introdución de innovacións que incidan na mellora da eficiencia e o rendemento no uso dos recursos endóxeos e a súa reorientación cara a usos alternativos con maior valor engadido en actividades enerxéticas, agrarias, acuícolas, farmacolóxicas, cosméticas, alimentarias e culturais.
- RETO 2. Modelo industrial baseado na competitividade e no coñecemento Incrementar a intensidade tecnolóxica da estrutura industrial de Galicia, a través das Tecnoloxías Facilitadoras Esenciais e a evolución das cadeas de valor.
- RETO 3. Modelo de vida saudable e envellecemento activo da poboación: Posicionar Galicia como a rexión líder do sur de Europa na oferta de servizos e produtos intensivos en coñecemento relacionados cun modelo de vida saudable e de envellecemento activo.

En base a estes retos os axentes determinaron 3 prioridades de actuación para o período comprendido entre 2021-2027:

- PRIORIDADE I (SOSTIBILIDADE):
Desenvolvemento e aplicación das diferentes solucións científico-tecnolóxicas e de innovación para avanzar na descarbonización das cadeas de valor, a sustentabilidade dos recursos naturais (terra e mar) e patrimoniais de Galicia, xerando ademais oportunidades para a diversificación cara a produtos sustentables competitivos internacionalmente e mellorando o benestar das persoas na Rexión.

- PRIORIDADE 2 (DIXITALIZACIÓN):

Apoio á tecnificación e dixitalización (desenvolvemento e/ou incorporación de tecnoloxías) para impulsar o modelo industrial galego e a xestión e prestación de servizos sanitarios e sociais de calidade, como panca para a transformación resiliente de Galicia.

- PRIORIDADE 3 (ENFOQUE CARA ÁS PERSOAS):

Orientación dos esforzos en I+D+i cara os retos da sociedade en Alimentación, Saúde e Envellecemento Activo, convertendo a Galicia nunha contorna de referencia mundial para o desenvolvemento e test de novas oportunidades científico-tecnolóxicas e empresariais; Galicia Living Lab.

Isto permitiu definir ata 29 ámbitos de intervención prioritarios entre os que cabe destacar algúns directamente relacionados co I+D+i do sector primario agrario, como son, entre outros:

- Biotecnoloxía agraria, mariña, industrial e ecolóxica.
- Biocombustible e enerxías renovables.
- Descarbonización das cadeas de valor.
- Desenvolvemento de téxtiles sostibles.
- Eficiencia enerxética en procesos produtivos, en construción e en mobilidade.
- Materias primas, produtos, envases e embalaxes máis sostibles na cadea de valor alimentaria.
- Turismo e patrimonio cultural sostible.
- Alimentación humana saudable e funcional.
- Saúde animal: veterinaria e alimentación de precisión.
- Tecnificación e dixitalización do sector primario.
- Desenvolvemento de propostas de valor en torno a recursos naturais, patrimoniais, culturais e turísticos.
- Economía circular e simbiose industrial.
- Mellora, preservación, xestión sostible e posta en valor da biodiversidade.
- Innovación e diversificación: calidade e sustentabilidade como base da imaxe de marca.
- Silver economy.

Co fin de dar resposta a estes ámbitos de intervención, foron definidos ata 51 “pre misións”, entendidas estas como o conxunto de campos que con un maior ou menor grao de concreción, polo percorrido que actualmente teñen os nichos prioritarios van permitir iniciar o traballo de definición, desenvolvemento e materialización das misións durante o período de implementación da RIS3 entre 2021 e 2027. Estas “pre misións” están repartidas para cada unha das tres grandes prioridades e fan referencia aos tres grandes retos definidos anteriormente, identificándose varias delas como obxectivos específicos de actuación, entre os que destacan:

Reto 1: Recursos naturais e patrimoniais.

- Prioridade 1:
 - Mellora, preservación e posta en valor da biodiversidade e as especies autóctonas de Galicia: Explotación sustentable e eco sistémica dos recursos naturais de Galicia: pesca e acuicultura, forestais, agrarios, gandeiros e patrimoniais.
 - Desenvolvemento de biocombustibles a partir de subprodutos e residuos de pesca e acuicultura, biomasa agraria e forestal e residuos gandeiros.
 - Métodos e prácticas de xestión sustentable.
 - Creación de sumidoiros de CO₂.
 - Xestión sustentable dos recursos hídricos (xestión, aforro, optimización e re utilización).
- Prioridade 2:
 - 2. Agricultura e gandería de precisión.
 - 3. Silvicultura de precisión.
- Prioridade 3:
 - Alimentación de precisión en gandería.

Reto 2: Modelo industrial

- Prioridade 1:
 - Valorización e transformación de subprodutos e residuos dentro de cada cadea de valor estratéxica e entre sectores: aposta pola economía circular e a simbiose industrial.
 - Adaptación das cadeas de valor estratéxicas de Galicia (en cadeas de produción e de produtos) á descarbonización e á redución da pegada de carbono.
- Prioridade 2:
 - Tecnoloxías para a mellora e optimización da produción.
 - Tecnoloxías customer oriented (técnico, agroalimentario, industria transformadora da pesca).
 - Estruturas de testado e ensaio.

Reto 3: Modelo de vida saudable e envellecemento.

- Prioridade 1:
 - Calidade e sustentabilidade bases da imaxe de marca do sector alimentario (agrario, gandeiro, forestal, pesca e acuicultura): produtos de calidade diferenciada e segmento Gourmet.
 - Produtos, envases e embalaxes intelixentes e sustentables: seguridade e rastrexabilidade alimentaria, téxtiles duradeiros, adaptación a novas formas e formatos de consumo e canles de venda.

- Prioridade 3:
 - Alimentación humana: alimentos saudables, funcionais; novos formatos para novos segmentos; novos produtos de valor engadido. Potenciación dos recursos naturais galegos (terra e mar) para o desenvolvemento de alimentos saudables diferenciais.
 - Desenvolvemento do concepto ONE HEALTH.
 - 3.3. Impulso ao papel da nutrición e alimentación na prevención e coidado da saúde.
 - 4.4. Rastrexabilidade e seguridade alimentaria integral.
 - 5.5. Silver Economy: novos produtos e servizos para o mercado sénior e pre sénior-alimentación, farmacia, cosmética, etc.

Na anualidade 2023 iniciouse a identificación e definición das misións concretas a impulsar durante a vixencia da RIS3 e a súa selección basearanse nas condicións de viabilidade, do volume de recursos necesarios para conseguir os resultados efectivos, da existencia de axentes con capacidade tractora, entre outros. A I+D+i agraria deberá estar presente nas misións que dean resposta aos 3 retos planeados e moi particularmente no relativo á xestión de recursos naturais (reto 1) e o modelo de vida saudable e envellecemento activo da poboación (reto 3), segundo as prioridades xa remarcadas.

De xeito coherente cos Plans, o Decreto 52/2008, do 5 de abril, define a razón de ser da Axencia, a súa misión, que non é outra que contribuír ao desenvolvemento do sector agroalimentario galego a través do impulso integrado de tres elementos claves: a I+D+i, a transferencia de coñecementos e a produción de calidade diferenciada. Da conxunción ordenada destes principios debe resultar un sector primario máis rendible, rexuvenecido e á vangarda da recuperación dos espazos rurais e o impulso demográfico. Para tal fin, a norma atribúe á Axencia funcións en materia de calidade alimentaria, en materia de investigación agraria e alimentaria, e en materia de formación profesional, regrada e non regrada.

Con estas premisas o Contrato de xestión da Axencia, aprobado polo Consello da Xunta de 02/12/2021, define os obxectivos particulares a acadar en nove áreas funcionais:

- Certificación e protección da calidade diferenciada.
- Promoción da calidade diferenciada.
- Investigación agropecuaria.
- Investigación forestal.
- Investigación en materia de viticultura e enoloxía.
- Transferencia.
- Capacidade analítica.
- Formación.

Para acadar estes obxectivos a Axencia conta con trece centros espallados pola xeografía galega: seis centros de formación e experimentación agroforestal que imparten ciclos de formación profesional de grao medio e superior, dous centros de investigación, catro estacións de experimentación e un laboratorio agrario e fitopatolóxico. O mantemento destes centros en condicións de operatividade óptima require dun importante esforzo en conservación.

O desenvolvemento e execución dos obxectivos asociados ás áreas funcionais determinan e xustifican as necesidades orzamentarias da Axencia. En particular, en 2025 continuarán a impulsarse as seguintes liñas de acción principal:

En materia de calidade alimentaria

- Elaboración e tramitación dos decretos de desenvolvemento da Lei 1/2024, do 11 de xaneiro, da calidade alimentaria de Galicia;
- Elaboración e aprobación dun novo grupo de normas técnicas de artesanía alimentaria;
- Actuacións de certificación e control dos produtos galegos de calidade diferenciada;
- Consolidación da canle web “experiencias de calidade” como ferramenta esencial na promoción dos produtos agroalimentarios galegos de calidade diferenciada e impulso dos circuitos curtos de comercialización;
- Posta en marcha das novas liñas de axuda para a incorporación de agricultores a réximes de calidade e para a promoción no marco do Plan Estratéxico da PAC;
- Accións tendentes a mellorar a posición comercial dos produtos galegos de calidade diferenciada a través da presenza en feiras e eventos expositivos.

En materia de investigación

- Construción, equipación e posta en funcionamento dos edificios auxiliares do Banco de Xermoplasma do CIAM;
- Apoio ao investimento en I+D+i a través de proxectos de investigación e programas de colaboración público-privada entre os centros da Axencia e diferentes entidades, no marco definido polos plans de I+D+i rexionais, estatais e internacionais correspondentes (INTERREG, LIFE, H2020, etc.);
- Realización de actividades de transferencia de tecnoloxía, formación e divulgación en colaboración coa Consellería do Medio Rural e outras institucións do sector agroalimentario;
- Labores de I+D+i, conservación e mellora de recursos xenéticos agrarios e forestais existentes nos bancos de xermoplasma dos centros coordinados pola Axencia Galega da Calidade Alimentaria no marco das medidas do PDR de Galicia 2014-2020 e do Plan Estratéxico da PAC 2021-2027;
- Realización de análises oficiais, informativas e de ensaios científicos;

- Mellora das infraestruturas de apoio á investigación dos centros de investigación agraria e laboratorios de servizo da Consellería do Medio Rural coordinados pola Axencia Galega da Calidade Alimentaria;
- Mellora da operatividade dos centros e laboratorios sinalados en canto a dotación de maquinaria, equipamento científico-tecnolóxico e a calidade das tecnoloxías de información e comunicación destes, para facilitar a súa conexión en rede;
- Consolidación e posta a disposición do sector da ferramenta Fitovit no ámbito da viticultura galega e estudo da súa extensión a tratamentos fitopatolóxicos e agricultura 4.0;
- Reforzo e estabilización da contratación de persoal investigador, coa adaptación dos cadros de persoal ao establecido polo Decreto 12/2024, do 11 de xaneiro, polo que se regula a organización, a promoción e a carreira profesional do persoal de investigación de carácter laboral nos organismos de investigación da Administración da Comunidade Autónoma de Galicia.

En materia de formación profesional

- Ampliación e actualización da oferta formativa da rama agraria;
- Reforma da residencia do CFEA de Sergude;
- Automatización da expedición dos certificados de profesionalidade e competencias habilitantes;
- Mellora das infraestruturas dos Centros de Formación e Experimentación Agroforestal dependentes da Axencia Galega da Calidade Alimentaria;
- Impulso do programa de transferencia de coñecementos.

II.4. DAS SOCIEDADES MERCANTÍS PÚBLICAS AUTONÓMICAS

EMPRESA PÚBLICA DE SERVIZOS AGRARIOS GALEGOS, S.A.

O Decreto 260/2006, do 28 de decembro, publicado no DOG do 18 de xaneiro de 2007, autorizou a creación da sociedade pública Empresa Pública de Servizos Agrarios Galegos, S.A.

Os Estatutos foron modificados en diversas ocasións para ampliar o seu obxecto social, adaptalos á Lei de Contratos do Sector Público e introducir modificacións do cadro do persoal. A última modificación foi autorizada por acordo do Consello da Xunta de 4 de agosto de 2022.

No exercicio 2025, a sociedade continúa co proceso de diversificación das súas actividades e a consolidación dun modelo de xestión pública, con vinculación íntegra coa Administración da comunidade autónoma Galega. Seaga realiza cantos encargos lle sexan ordenados polas distintas consellerías e outras entidades pertencentes ao sector público autonómico, e dun xeito programado as seguintes:

- A realización de traballos de obra preventiva e de restauración forestal, a asistencia técnica na redacción dos instrumentos de planificación forestal, así como a colaboración en traballos silvícolas en montes ordenados baixo xestión da comunidade autónoma.
- A contribución nos programas de sanidade vexetal e noutros programas de loita contra pragas, enfermidades ou de mitigación dos efectos na saúde pública causados por especies invasoras.
- A realización de todos os traballos relativos á xestión da biomasa e a prevención de incendios forestais.
- A colaboración en actuacións de infraestrutura e equipamentos para o medio rural dentro da estratexia de mellora da calidade de vida dos concellos rurais e do reequilibrio territorial.
- A realización de traballos nos espazos naturais protexidos de Galicia xestionados pola administración da comunidade autónoma.
- A participación nos programas de restauración de espazos degradados e de xestión de residuos.
- A colaboración en tarefas de control e rexeneración dos recursos pesqueiros e marisqueiros.
- A prestación de servizos relacionados coa produción agropecuaria e a participación en programas de mellora da calidade agroalimentaria.
- A colaboración en traballos de prevención e defensa contra incendios forestais, e noutras emerxencias relacionadas co medio rural, do xeito que a Consellería competente estime necesario.

XENÉTICA FONTAO, S.A.

Dentro das actividades principais de Xenética Fontao, S.A., inclúense a produción e a comercialización de doses seminais de gando vacún das razas explotadas en Galicia. Ademais, estanse a diversificar os servizos ofertados mediante o desenvolvemento de tecnoloxías innovadoras reprodutivas que aceleran o progreso xenético da cabana gandeira e da aplicación da biotecnoloxía do ADN no eido da produción e sanidade agropecuarias.

Entre os obxectivos que se pretenden acadar no vindeiro ano 2025 destácanse os seguintes:

- Desenvolvemento do programa de mellora xenética da raza Frisoa en Galicia dentro do Convenio subscrito coa Consellería do Medio Rural.
- Consolidación do Laboratorio de Xenética Molecular, impulsando o investimento en I+D+i co desenvolvemento de proxectos baseados en tecnoloxías moleculares no eido da sanidade e produción animal.
- Posta a punto do programa de selección xenómica da raza Frisoa e aceleración do progreso xenético da mesma en Galicia mediante a combinación con novas biotecnoloxías reprodutivas.

- Mellora da rede de comercialización, co afianzamento dos acordos neste eido e obtención doutros novos que permitan incrementar a xeración de recursos propios.
- Mellora e optimización da produción a través da valoración xenética mediante cruzamento industrial de razas bovinas de aptitude cárnica en Galicia.

II.5. DAS FUNDACIÓNS DO SECTOR PÚBLICO AUTONÓMICO

FUNDACIÓN CENTRO TECNOLÓXICO DA CARNE

O Centro Tecnolóxico da Carne (CTC) é unha fundación de interese galega que pretende dinamizar e mellorar a capacidade competitiva do sector agroalimentario de Galicia. A súa misión é dar resposta ás necesidades en I+D+i dos axentes relacionados co ámbito cárnico e alimentario (empresas, administración e sociedade), xerando, transferindo e divulgando coñecemento útil, a través da realización de proxectos de investigación, desenvolvemento tecnolóxico e prestación de servizos de calidade, que impulsen os procesos de innovación tecnolóxica, dende unha perspectiva de desenvolvemento sostible.

Os eixos estratéxicos do CTC son a xeración e desenvolvemento de coñecemento tecnolóxico orientado á competitividade do sector cárnico, a posta en valor e transferencia ao mercado da oferta tecnolóxica do CTC, o desenvolvemento estrutural para eficiencia e a sustentabilidade e a divulgación da innovación tecnolóxica e a comunicación institucional.

As liñas de acción do CTC baséanse en catro áreas fundamentais: a I+D+i no ámbito cárnico; o asesoramento e a transferencia tecnolóxica ao sector cárnico; servizos ás empresas cárnicas e, por último, a formación.

III. ORZAMENTO DE GASTOS POR PROGRAMA

III.1. PROGRAMAS DE GASTO

III.1.1. PROGRAMA 422L - CAPACITACIÓN E EXTENSIÓN AGROFORESTAL

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

No marco das actuacións da formación agroforestal fórmulase unha oferta integral, dirixida especialmente á mocidade e á poboación activa, co obxecto de cualificar profesionalmente tanto á mocidade coma aos profesionais en activo do sector agrogandeiro e forestal, que se desenvolve nos seis centros de formación e experimentación agroforestal cos que conta a Consellería do Medio Rural, e contará coa colaboración doutras unidades dependentes dela.

Os fortes vínculos entre este sistema formativo e o sector produtivo garanten unha oferta flexible adaptada ás necesidades e prioridades das distintas comarcas e sistemas de produción. Diseñaranse actuacións para achegar unha oferta de formación máis completa e diversificada a todas as comarcas de Galicia e, en especial, ás zonas mais desfavorecidas.

A oferta formativa abrangue formación continua ao sector, para a obtención de camés profesionais ou certificados habilitantes, tanto en modalidade presencial como online, ciclos formativos e certificados de profesionalidade da familia profesional agraria.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

De carácter sectorial, as accións de formación están dirixidas a profesionais dos sectores agrogandeiro e forestal, persoas agricultoras, gandeiras e silvicultores, ou con expectativas de incorporación, mozos e mozas e mulleres do rural.

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

Problemas ou carencias: os cambios económicos, tecnolóxicos e ambientais dan lugar á necesidade de novas cualificacións para todas as persoas implicadas en actividades agroforestais e agroalimentarias. Para obter estas novas competencias e habilidades é necesario ofrecer actividades de temáticas innovadoras tanto de áreas xerais técnicas como económicas, que melloren e complementen o perfil profesional da xente do sector.

A capacitación profesional, en particular daqueles profesionais que se incorporan por primeira vez á actividade agraria, debe servir tamén para mellorar as súas condicións de vida, frear o éxodo rural e asegurar a substitución xeracional no medio rural. A mellora da cualificación dos agricultores e agricultoras, gandeiros e gandeiras, así como de silvicultores e silvicultoras, require tamén que se impulse a actualización da formación do persoal docente e técnico encargado de transmitir os coñecementos para facilitar a adopción de innovacións no sector agroforestal. Outra das debilidades estruturais de Galicia é o envellecemento da poboación, especialmente no rural.

As prioridades fundamentais para este exercicio son:

- Mellorar a cualificación dos profesionais do sector e impulsar a transferencia tecnolóxica para que os resultados das investigacións cheguen ao sector.
- Frear o éxodo rural e asegurar a substitución xeracional no medio rural, con capacitación profesional daqueles que se incorporan por primeira vez á actividade agraria. Así mesmo, debe servir para que a actividade produtiva sexa respectuosa co medio ambiente.

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

O programa anual de formación continua é desenvolvido polos centros de formación e experimentación agroforestal e por outras unidades técnicas e de innovación dependentes da Consellería do Medio Rural.

O Fondo Europeo Agrícola de Desenvolvemento Rural (Feader), no marco do Programa de Desenvolvemento Rural de Galicia 2014-2020, contemplaba na medida "M01: Accións de transferencia de coñecementos e información" tres submedidas que están dirixidas á formación do sector e á adquisición de novas competencias profesionais. A submedida 1.1. de "apoio ás accións de formación profesional e adquisición de competencias"; a submedida 1.2 de "apoio ás actividades de demostración e ás accións de información" e a submedida 1.3. de "apoio ao intercambio de curta duración da xestión agrícola e forestal e ás visitas agrícolas e forestais".

Na anualidade 2025 iníciase a financiación deste programa no marco do Plan Estratéxico da PAC 2021-2027 e a intervención 7201 contempla para Galicia o desenvolvemento das subintervencións 7201_01 de formación, 7201_02 relativa a campos de demostración, 7201_03 de transferencia, 7201_04 para visitas, 7201_05 de intercambios e 7201_06 de formación de asesores.

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

A través das subintervencións 7201 de Formación contemplados no Plan Estratéxico da PAC 2021-2027 dáse cobertura ao obxectivo transversal de Modernizar o sector a través do fo-

mento e a posta en común do coñecemento, a innovación e a dixitalización nas zonas agrícolas e rurais, así como promover a súa adopción por parte dos agricultores mediante un mellor acceso á investigación, a innovación o intercambio de coñecementos e a formación, o cal se enmarca dentro do sistema AKIS (Agricultural Knowledge and Innovation Systems).

Así, mellorar a cualificación dos profesionais do sector e impulsar a transferencia tecnolóxica para que os resultados das investigacións cheguen ao sector son prioridades fundamentais para este exercicio, que se desenvolverán a través dos programas de acción anuais.

O programa anual de formación continua para o Agro Galego é desenvolvido fundamentalmente polos centros de formación e experimentación agraria e por outras unidades técnicas dependentes da Consellería do Medio Rural. Tamén participan, sobre todo nas actividades de información, transferencia e demostración, os centros de investigación agraria adscritos a AGA-CAL. A súa planificación deséñase tendo en conta as necesidades do sector nas distintas áreas produtivas, ofrecendo unha oferta formativa que atenda ás necesidades básicas do sector primario agrario, pero ademais integrando unha oferta innovadora, diversificada e adaptada ás distintas necesidades locais e sectoriais e impulsando especialmente o uso das TIC e fomentando as boas prácticas respectuosas co medio ambiente.

Este programa para a mellora do nivel de coñecemento das persoas que traballan no sector agrogandeiro e agroindustrial complementase co Plan de transferencia tecnolóxica que está integrado por accións de divulgación de coñecementos científicos e prácticas innovadoras que ten como obxectivo facilitar a transferencia e a adopción polo sector dos resultados das investigacións realizadas nos centros de investigacións agrarias da Consellería do Medio Rural.

Un aspecto deste programa é a formación de formadores, que ten como obxectivo manter a calidade na prestación dos servizos, continuando a mellora do nivel de formación do persoal docente, técnico e asesor encargado de transmitir os coñecementos aos usuarios e usuarias do ámbito agrario.

Frear o éxodo rural e asegurar a substitución xeracional no medio rural é outro dos obxectivos estratéxicos que se ve apoiado coa capacitación profesional daqueles que se incorporan por primeira vez á actividade agraria. Esta formación continua ofrece distintas orientacións produtivas axeitadas ás distintas zonas de Galicia, e ten en conta os aspectos produtivos nun marco respectuoso co medio ambiente.

Como se indicou anteriormente, estes programas formativos contaron ata a anualidade 2024 con financiamento do Fondo Europeo Agrícola de Desenvolvemento Rural (Feader) no marco do Programa de Desenvolvemento Rural de Galicia 2014-2020 "M01: Accións de transferencia de coñecementos e información" integrada por tres submedidas que están dirixidas á formación do sector e á adquisición de novas competencias profesionais, e que foi desenvolvido polos servizos técnicos dependentes da Consellería do Medio Rural, entre os que se inclúe o persoal técnico da propia Consellería e de xeito especial as escolas de formación e experimen-

tación agraria, contando coa colaboración dos centros de investigación, centros tecnolóxicos e entidades asociativas dos sectores agrario, alimentario e forestal.

Estes investimentos non inclúen a formación regrada dos ciclos formativos profesionais da rama agraria impartida nos Centros de Formación e Experimentación Agraria (CFEAs) dependentes da Consellería do Medio Rural e adscritos a AGACAL, que se inclúen noutro programa de gasto.

As actividades pódense desagregar, en relación non exhaustiva, como segue:

- Accións formativas nas áreas prioritarias.
- Cursos de formación e capacitación xeral, que consistirán en dar a formación de base en materias relacionadas co exercicio profesional ou ben dar a formación habilitante necesaria para o desempeño de certas ocupacións profesionais do sector. Tamén se desenvolverá e intensificará a formación empresarial do sector.
- Talleres prácticos de aprendizaxe en materias concretas e sesións de orientación específica destinados a que os participantes adquiren competencias e habilidades a través dunha aprendizaxe práctica en técnicas e procesos para optimizar a produción e o procesado de produtos agrarios, tendo en conta tanto as producións gandeiras como as agrícolas e as transformacións agroindustriais.
- Outras modalidades formativas como conferencias, seminarios temáticos, formacións de curta duración de actualización de coñecementos ou visitas incluídas na programación dos cursos de capacitación e formación, nos seminarios temáticos ou nos talleres prácticos.
- Desenvolvemento e implantación dunha plataforma pública dixital de formación e información online. Impulsarase tamén a formación para a innovación en produtos, técnicas e procesos produtivos do sector agrario.

Accións de apoio as actividades informativas e de demostración, tales como:

- Actividades de demostración: sesión práctica para ilustrar unha tecnoloxía, o uso de maquinaria nova ou significativamente mellorada, un novo método de protección dos cultivos ou dunha técnica específica de produción. Estas actividades poden tomar a forma, por exemplo, de campos de demostración. A actividade levarase a cabo en explotacións ou noutros lugares.
- Accións de información: actividades de difusión de información de interese para o sector primario agrario. Poden tomar a forma de accións de divulgación, congresos, feiras, xornadas de portas abertas, información en medios impresos e electrónicos ou sesións informativas.

Apoio a intercambios de curta duración da xestión agraria e ás visitas de índole agrogandeiro, en concreto:

- Intercambios de xestión agraria a curto prazo que lles permita aos agricultores/as, gandeiros/as e silvicultores/as permanecer noutra explotación da UE co fin de aprender doutro agricultor/a, gandeiro/a ou silvicultor/a; impulsando o intercambio de coñecementos e boas prácticas e descubrir outras formas de facer as cousas.
- Visitas curtas a explotacións ou instalacións agrarias ou agroalimentarias co fin de aprender sobre un tema concreto ou unha práctica específica centrándose nunha cuestión temática e seguindo un enfoque de ensinanza/aprendizaxe.
- Formación de asesores: pretende favorecer a adquisición dos coñecementos máis avanzados no ámbito agrogandeiro e agroindustrial mediante a formación de persoal técnico e asesor da propia Consellería do Medio Rural e persoal adscrito a entidades de asesoramento rexistradas da propia comunidade autónoma. Deste xeito, garántese a transmisión ás explotacións e empresas agrarias primarias que requiran destes servizos de asesoramento.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

As actividades formativas e de transferencia tecnolóxica que se desenvolven no marco deste programa establecen unha priorización para as mulleres do rural (xunto coa mocidade).

En todo caso, dado que o presente programa incide directamente sobre as persoas que traballan no sector agrario, que se cualifican para o desenvolvemento dunha actividade profesional ou melloran a súa formación, pode significar que, pola igualdade de acceso á formación, ou mesmo pola priorización das mulleres fronte aos homes, de haber exceso de demanda, poderíase diminuír a posible fenda de xénero que existira no rural.

IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesional, así como nas condicións de traballo	
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	X
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	X
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	
Outros (especificar)	

IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA, AS PERSOAS ÁS QUE ESTÁ DIRIXIDA. INDICAR, NO CASO DE DISPOR DESTES DATOS, AS PRINCIPAIS CARACTERÍSTICAS DAS ORGANIZACIÓNS (TIPO, ÁMBITO TERRITORIAL, ETC.) OU PERSOAS (IDADE, NIVEL EDUCATIVO, ETC.), DESTINATARIAS DAS ACCIÓN

Toda a sociedade.

Nos programas de formación e transferencia tecnolóxica establécese, entre os criterios de selección das persoas participantes, a priorización das mulleres fronte aos homes no suposto de concorrencia e limitación de prazos. Estas actividades non supoñen incremento do orzamento e están dirixidas tanto a mulleres novas como ás que solicitan formación noutros ámbitos, de calquera idade.

PREVISIÓN E VALORACIÓN DOS POSIBLES EFECTOS DO PROGRAMA SOBRE UN E OUTRO SEXO E SOBRE A IGUALDADE DE OPORTUNIDADES ENTRE MULLERES E HOMES

As accións desenvolvidas neste programa terán unha especial incidencia ao impulsar accións dirixidas a mozas e mulleres maiores de 41 anos, tanto agricultoras coma con expectativas de incorporación a empresa agraria.

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Axencia Galega da Calidade Alimentaria

III.1.2. PROGRAMA 422M - ENSINANZA SECUNDARIA, FORMACIÓN PROFESIONAL E OUTRAS ENSINANZAS

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

Co obxectivo de formar profesionais con titulación de FP para a súa incorporación ao mercado de traballo, a Consellería do Medio Rural conta con seis centros de formación e experimentación agroforestal onde impartir ciclos formativos de formación profesional de grao medio e superior das especialidades agrarias. No ano 2025 intensificarase a oferta de formación continua ao sector e tratarase de iniciar a oferta en certificados de profesionalidade da familia agraria e agroalimentaria.

Tendo en conta o carácter práctico da formación impartida nestes centros, é fundamental dotalos dos equipamentos e medios necesarios e atender ás necesidades de renovación das infraestruturas para impartir un ensino de calidade e ao nivel adaptado ás demandas da sociedade e das empresas.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Centros de formación, mocidade e mulleres, profesionais do sector, agricultores e agricultoras, gandeiros e gandeiras, e outros profesionais do sector primario agrario ou da súa primeira transformación agroindustrial con expectativas de incorporación á empresa agraria.

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

O obxectivo fundamental para este exercicio orzamentario é atender prioritariamente a facilitar a incorporación no mercado de traballo dos mozos e mozas e de colectivos con dificultades especiais.

No medio rural existe un alto grao de envellecemento da poboación activa do sector agroforestal. Trátase de atraer á mocidade aos centros de formación e experimentación agraria e achegarlles a formación necesaria para desenvolverse nestas actividades.

As características dos centros de formación agroforestal da consellería, que dispoñen de amplos recursos para as prácticas, como fincas, gando, maquinaria, útiles, etc., e onde ademais da formación regrada desenvólvense accións formativas no marco do plan de formación continua dos profesionais, permiten un contacto directo do alumnado co sector ao que se van a incorporar.

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

Os plans no que se enmarcan as actuacións deste programa son os correspondentes á ensinanza regrada de formación profesional para o sector agrario, os programas de cualificación e o plan galego de actuacións para a mocidade, así como os plans anuais de formación continua para o agro galego.

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

Con este programa búscase:

- dotar aos centros de formación agraria e forestal das infraestruturas e equipamentos necesarios para a formación continua e a regrada.
- ampliar e mellorar o investimento en capital humano.

Actuacións:

- Implantación de novas ofertas formativas regladas e ampliación das existentes, así como a incorporación de certificados de profesionalidade da familia profesional agraria.
- Impartir ciclos de grao medio e superior de formación profesional nas especialidades agrarias.
- Impartir accións formativas agrarias e agroalimentarias no marco da formación profesional continua.
- Equipamento dos centros necesario para as actividades formativas.

- Realización de accións formativas dirixidas a formadores e formadoras da familia profesional agraria.
- Cursos de seguridade e prevención de riscos laborais especialmente no uso da maquinaria agraria.
- Formación de técnicos e asesores do ámbito agrario.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

As actividades formativas que se desenvolven no marco deste programa establecen o mesmo punto de partida para mulleres e homes, polo que non precisan de especial diferenciación a priori.

En todo caso, dado que o presente programa incide directamente sobre as persoas que traballan no sector agrario, que se cualifican para o desenvolvemento dunha actividade profesional ou melloran a súa formación, pode significar que, pola igualdade de acceso á formación, ou mesmo pola prioridade das mulleres fronte aos homes de haber exceso de demanda, poderíase diminuír a posible fenda de xénero que existira no rural.

IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	X
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	X
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	
Outros (especificar)	

IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA, AS PERSOAS ÁS QUE ESTÁ DIRIXIDA. INDICAR, NO CASO DE DISPOR DESTES DATOS, AS PRINCIPAIS CARACTERÍSTICAS DAS ORGANIZACIÓNS (TIPO, ÁMBITO TERRITORIAL, ETC.) OU PERSOAS (IDADE, NIVEL EDUCATIVO, ETC.), DESTINATARIAS DAS ACCIÓN

Toda a sociedade.

Nos programas de formación establécense, entre os criterios de selección das persoas participantes, a prioridade das mulleres fronte aos homes no suposto de concorrencia e limitación de prazas, unha vez superadas as probas de selección que procedan e que, en todo caso, respectan a igualdade de xénero. Estas actividades non supoñen incremento do orzamento.

PREVISIÓN E VALORACIÓN DOS POSIBLES EFECTOS DO PROGRAMA SOBRE UN E OUTRO SEXO E SOBRE A IGUALDADE DE OPORTUNIDADES ENTRE MULLERES E HOMES

As accións desenvolvidas neste programa terán unha especial incidencia ao impulsar accións dirixidas a mozas e mulleres maiores de 41 anos agricultoras así como con expectativas de incorporación.

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Axencia Galega da Calidade Alimentaria

III.1.3. PROGRAMA 551A - INFRAESTRUTURAS E EQUIPAMENTOS NO MEDIO RURAL

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

O desenvolvemento equilibrado e sostible de Galicia implica a necesidade de actuar en todos os sectores produtivos, facendo competitivo o sector primario, sentando as bases dun desenvolvemento rural con futuro e uns servizos de calidade, na base dun desenvolvemento sostible.

O 95% do territorio galego pode denominarse rural atendendo a súa densidade de poboación e a súa estrutura socioeconómica. A modernización do medio rural é un dos retos máis importantes que ten Galicia.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Este programa está dirixido, por un lado, á poboación do rural, procurando corrixir deficiencias de infraestruturas básicas e dotándolles de servizos públicos de calidade, e por outro lado, ás explotacións agrogandeiras, redimensionando a súa estrutura da base territorial e mellorando as estruturas agrarias, así como investindo na modernización e consolidación dos regadíos existentes.

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

É necesario afondar na diversificación económica do medio rural, buscando alternativas novas e complementarias, cun modelo que fixe a poboación ao territorio, baseándose nas seguintes liñas:

- Mellora da calidade de vida da poboación no rural. No rural, son imprescindibles servizos públicos suficientes e de calidade. A poboación rural ten os mesmos dereitos que o entorno urbano a dispoñer de medios e servizos que permitan o desenvolvemento das súas iniciativas empresariais e dunha calidade de vida equiparable ao medio urbano. Neste senso, é necesario investir na mellora de infraestruturas e servizos básicos á poboación.
- Recuperación e posta en valor da terra agraria. O medio rural galego ten que afrontar o forte desafío de avanzar na súa competitividade. Neste senso, é imprescindible un apoio para que as explotacións, por unha parte, logren unha diminución de custos, redimensionando a súa base territorial (proxectos de mobilización da terra) e, doutra, incrementen os seus ingresos, mellorando os sistemas de produción (posta en cultivo de terras improdutivas, modernización e consolidación de regadíos, etc.).

DEFINICIÓ DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

Este programa ven a dar cumprimento ao recollido na Lei 4/2015, do 17 de xuño, de mellora da estrutura territorial agraria de Galicia.

Regulamento (UE) 1303/2013 do Parlamento europeo e do Consello do 17 de decembro de 2013 polo que se establecen disposicións comúns relativas ao Fondo Europeo de Desenvolvemento Rexional, ao Fondo Social Europeo, ao Fondo de Cohesión, ao Fondo Europeo Agrícola de Desenvolvemento Rural e ao Fondo Europeo Marítimo e da Pesca, e polo que se establecen disposicións xerais relativas ao Fondo Europeo de Desenvolvemento Rexional, ao Fondo Social Europeo, ao Fondo de Cohesión e ao Fondo Europeo Marítimo e da Pesca, e se derroga o Regulamento (CE) nº 1083/2006 do Consello.

Regulamento (UE) 1305/2013 do Parlamento Europeo e do Consello do 17 de decembro de 2013 relativo á axuda ao desenvolvemento rural a través do Fondo Europeo Agrícola de Desenvolvemento Rural (Feader) e polo que se derroga o Regulamento (CE) 1698/2005 do Consello.

Regulamento (UE) 2021/2115 do Parlamento Europeo e do Consello, do 2 de decembro de 2021, polo que se establecen normas en relación coa axuda aos plans estratéxicos que deben elaborar os Estados membros no marco da Política Agrícola Común (plans estratéxicos da PAC), financiada con cargo ao Fondo Europeo Agrícola de Garantía (FEAGA) e ao Fondo Europeo

Agrícola de Desenvolvemento Rural (FEADER), e polo que se derrogan os Regulamentos (UE) 1305/2013 e (UE) 1307/2013.

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

Respecto da liña de mellora da calidade de vida no medio rural, establécense os seguintes proxectos de actuación:

- Proxectos de infraestrutura rural. É necesario investir naquelas zonas do territorio galego nas que, polas graves carencias de infraestruturas básicas, sexa urxente e necesario dotar á poboación rural dun nivel de vida adecuado, aproximándose ao que se ten en ámbitos urbanos.
- Proxectos de modernización de regadíos. Nas comarcas con agricultura intensificada e alta demanda de recursos hídricos, como é o caso da comarca da Limia, é fundamental contar con sistemas de regadío modernos que permitan unha adecuada planificación dos recursos hídricos. Na comarca da Limia existen varias zonas con graves carencias neste ámbito, polo que existe un compromiso do Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación (MAPA), para a inclusión das obras de modernización de regadíos no marco dun convenio entre o MAPA e a Sociedade Mercantil Estatal de Infraestruturas Agrarias S.A. para o ano 2023, dando continuidade aos traballos de modernización iniciados pola Consellería do Medio Rural no ano 2021. Coa posta en marcha do dito proxecto preténdese mellorar a eficiencia no uso da auga de rega, regularizar os recursos hídricos e introducir novas técnicas de rega máis eficientes a nivel de parcela. Ademais, ditas actuacións repercutirán favorablemente na renda agraria e no desenvolvemento da zona, posibilitarán unha agricultura sostible e respectuosa co medio e mellorarán a calidade de vida dos agricultores, reducindo as horas de traballo que estes dedican á rega.

Respecto da liña de mellora da estrutura das explotacións, establécense os seguintes proxectos de actuación:

- Programa de mellora e reordenación das estruturas agrarias. Neste programa, dedicado á reestruturación parcelaria, preténdese:
 - Continuación das políticas de concentración da terra agraria, mellorándoa e seguindo coa tramitación dos procesos en curso.
 - Perfeccionamento dos procedementos de selección de zonas, asociándoas, fundamentalmente, a procesos produtivos, onde as inversións públicas sexan máis efectivas.
 - Promoción de instrumentos para a integración e redimensionamento das explotacións en zonas de concentración parcelaria, prestando ademais especial apoio ao asociacionismo produtivo nelas.

- Axilización e racionalización nos procedementos de concentración, na procura de limitar, no tempo, os custos ou perdas nos que incorren as explotacións durante o procedemento de reestruturación parcelaria.
- Respecto co medio ambiente e o patrimonio de Galicia, na procura de racionalizar o proceso de concentración parcelaria, respectando os valores ambientais das zonas, incluídos nas respectivas declaracións de impacto ambiental, así como os valores patrimoniais existentes dentro das zonas.
- Plan extraordinario de rehabilitación de infraestruturas de concentracións parcelarias co fin de mellorar e acondicionar a rede viaria nas zonas que presentan unha actividade agrogandeira máis intensa.
- Tamén se acometerá calquera actuación que permita a mellora da base territorial das explotacións, aínda que non se realice no marco da concentración parcelaria, como agrupacións, permutas, etc.
- Convenios de colaboración con concellos: neste programa considérase contribuír á colaboración, para incentivar e fomentar o mantemento e limpeza da maleza nas infraestruturas rurais, determinadas fincas e as redes secundarias de faixas de xestión de biomasa.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	X

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Dirección Xeral de Desenvolvemento Rural

III.1.4. PROGRAMA 551B - ACCIÓNS PREVENTIVAS E INFRAESTRUTURA FORESTAL

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

O programa ten como obxectivo o financiamento das competencias da Dirección Xeral de Defensa do Monte en materia de prevención e defensa contra os incendios forestais:

“Levará a cabo as actuacións encamiñadas á protección e á defensa dos montes contra os incendios forestais, exercendo as funcións de programación, aprobación, execución, avaliación e seguimento dos plans, medidas e accións de defensa dos montes contra os incendios forestais; a elaboración de estudos e análise de causalidade e a coordinación de medios na loita contra os incendios forestais.”

As accións a levar a cabo neste programa deberán buscar, por definición, reducir ao mínimo os danos ecolóxicos, económicos e sociais producidos polos incendios forestais.

Para acadar ditos obxectivos a prevención e defensa contra os incendios forestais céntrase en dúas fronte:

- a) Redución do número de incendios forestais.
- b) Redución das superficies queimadas.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

A poboación obxectivo do programa ten carácter universal pero tamén sectorial.

É universal porque o conxunto da poboación galega pode verse afectada nun determinado momento pola incidencia dun incendio forestal, polo risco que pode xerar non só sobre os bens de natureza forestal senón tamén sobre as persoas e sobre os bens de natureza non forestal.

Así mesmo, é sectorial porque o problema dos incendios forestais e a súa prevención afecta principalmente ao sector forestal, sector económico estratéxico para Galicia.

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

A situación dos incendios forestais en Galicia continúa a ser un dos principais problemas no medio natural da comunidade autónoma, especialmente para o seu sector forestal, de carácter

estratéxico dentro da economía galega. Lamentablemente os incendios intencionados así como as negligencias continúan a ser maioritarias dentro das causas que están detrás dos lumes.

As estatísticas de incendios avalían esta situación, se ben é certo que tamén amosan claramente un descenso da media anual do número de lumes, dende os 10.000 de media do período 1995-2005, ata os menos de 2.000 lumes/ano nos derradeiros cinco anos.

Este feito, de manterse á baixa nos próximos anos, podería significar un dato esperanzador de cara ao futuro, acadando medias de lumes por ano similares aos de outras comunidades autónomas, e a posibilitar unha solución ao problema.

A partir de 2017 evidénciase o incremento da intencionalidade en condicións meteorolóxicas extremas. Esta situación mantense e, en 2022, agrávase debido ás condicións meteorolóxicas extremas que se suceden de xeito sostido, con amplos períodos temporais de seca, vento forte e elevadas temperaturas, como reflicten os datos de incendios de maior superficie producidos, que se produciron ademais con gran virulencia.

Fronte a estas situacións, de múltiples lumes simultáneos en condicións meteorolóxicas adversas, é imprescindible o reforzo das medidas estruturais sobre o territorio, garantindo as discontinuidades no arboredo contempladas na normativa, así como os espazos abertos arredor dos núcleos habitados e outras instalacións para garantir unha mellor defensa da seguridade dos galegos. nestas situacións de múltiples lumes simultáneos provocados con intención de queimar en condicións, sobre todo, de ventos fortes.

Cada ano, o desenvolvemento das accións previstas neste programa, tanto as de carácter territorial, mediante traballos de prevención, así como as que se dirixen á poboación, a través da concienciación e da regulación normativa, contribúen a controlar e intentar reducir ao mínimo os efectos negativos que os incendios producen sobre o noso medio natural. A persistencia na execución das accións do programa é fundamental para acadar os obxectivos fixados.

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

A prevención e defensa contra os incendios forestais desenvólvese en Galicia no seguinte marco legal e de planificación:

- Lei 7/1985, do 2 de abril, regulación das bases do réxime local.
- Lei 5/2019, do 2 de agosto, do patrimonio natural e da biodiversidade de Galicia.
- Lei 43/2003, do 21 de novembro, de montes. (B.O.E. nº 280).
- Lei 10/2006, do 28 de abril, pola que se modifica a Lei 43/2003, do 21 de novembro, de montes.

- Lei 21/2015, do 20 de xullo, pola que se modifica a Lei 43/2003, do 21 de novembro, de montes.
- Lei 3/2007, do 9 de abril, de prevención e defensa contra os incendios forestais de Galicia, modificada pola disposición derradeira primeira da Lei 7/2012, do 28 de xuño, de montes de Galicia.
- Lei 5/2007, do 7 de maio, de emerxencias de Galicia.
- Lei 7/2012, do 28 de xuño, de montes de Galicia.
- Lei 17/2015, do 9 de xullo, do sistema nacional de protección civil.
- Real decreto 1535/84, do 20 de xuño, sobre a ampliación e adaptación de funcións e servizos do Estado na Comunidade Autónoma de Galicia en materia de conservación da natureza.
- Real decreto 875/1988, do 29 de xullo, polo que se regula a compensación de gastos derivados da extinción de incendios forestais.
- Real decreto 893/2013, do 15 de novembro, polo que se aproba a directriz básica de planificación de protección civil de emerxencia por incendios forestais.
- Real decreto 407/1992, do 24 de abril, polo que se aproba a norma básica de protección civil.
- Decreto 3769/1972, do 23 de decembro, polo que se aproba o regulamento da lei de incendios forestais.
- Decreto 105/2006, do 22 de xuño, polo que se regulan as medidas relativas á prevención de incendios forestais, á protección dos asentamentos no medio rural e á regulación de aproveitamentos e repoboacións forestais.
- Orde do 18 de abril do 2007 pola que se zonifica o territorio con base no risco espacial de incendio forestal.
- Orde do 31 de xullo de 2007 pola que se establecen os criterios para a xestión da biomasa vexetal.
- Resolución do 11 de outubro de 1994, da Secretaría Xeral para a Protección Civil e o Medio Ambiente, pola que se ordena a publicación do plano territorial de protección civil da Comunidade Autónoma de Galicia (Platerga) (DOG nº 236, do 9 de decembro) aprobado polo Consello da Xunta de Galicia o 12 de xullo de 1994, e homologado pola Comisión Nacional de Protección Civil o 30 de setembro de 1994. Polo Decreto 56/2000, do 3 de marzo, foi publicada unha nova revisión (DOG núm. 62, do 29 de marzo de 2000).
- Resolución do 31 de outubro de 2014, da Subsecretaría, pola que se publica o Acordo do Consello de Ministros do 24 de outubro de 2014, polo que se aproba o Plan estatal de protección civil para emerxencias por incendios forestais.
- Resolución do 28 de maio de 2015 pola que se publica o Plan especial de protección civil ante emerxencias por incendios forestais na Comunidade Autónoma de Galicia (Peifoga).

- Regulamento (CEE) nº 307/97, Diario Oficial das Comunidades Europeas do 17 de febreiro, relativo á protección dos bosques na Comunidade contra a contaminación atmosférica.
- Regulamento (UE) nº 1303/2013 do Parlamento Europeo e do Consello do 17 de decembro de 2013 polo que se establecen disposicións comúns relativas ao Fondo Europeo de Desenvolvemento Rexional, ao Fondo Social Europeo, ao Fondo de Cohesión, ao Fondo Europeo Agrícola de Desenvolvemento Rural e ao Fondo Europeo Marítimo e da Pesca, e polo que se establecen disposicións xerais relativas ao Fondo Europeo de Desenvolvemento Rexional, ao Fondo Social Europeo, ao Fondo de Cohesión e ao Fondo Europeo Marítimo e da Pesca, e derrógase o Regulamento (CE) nº 1083/2006 do Consello.
- Regulamento (UE) 1305/2013 do Parlamento Europeo e do Consello, do 17 de decembro de 2013, relativo á axuda ao desenvolvemento rural a través do Fondo Europeo Agrícola de Desenvolvemento Rural (Feader).
- Regulamento (UE) nº 1306/2013 do Parlamento Europeo e do Consello do 17 de decembro de 2013 sobre o financiamento, xestión e seguimento da Política Agrícola Común, polo que se derrogan os Regulamentos (CE) nº 352/78, (CE) nº 165/94, (CE) nº 2799/98, (CE) nº 814/2000, (CE) nº 1290/2005 e (CE) nº 485/2008 do Consello.
- Regulamento de execución (UE) nº 809/2014 da Comisión do 17 de xullo de 2014 polo que se establecen disposicións de aplicación do Regulamento (UE) nº 1306/2013 do Parlamento Europeo e do Consello no que se refire ao sistema integrado de xestión e control, as medidas de desenvolvemento rural e a condicionalidade.
- Regulamento delegado (UE) nº 807/2014 da Comisión do 11 de marzo de 2014 que completa o Regulamento (UE) nº 1305/2013 do Parlamento Europeo e do Consello, relativo á axuda ao desenvolvemento rural a través do Fondo Europeo Agrícola de Desenvolvemento Rural (Feader) e introduce disposicións transitorias.
- Regulamento de execución (UE) nº 808/2014 da Comisión do 17 de xullo de 2014 polo que se establecen disposicións de aplicación do Regulamento (UE) nº 1305/2013 do Parlamento Europeo e do Consello, relativo á axuda ao desenvolvemento rural a través do Fondo Europeo Agrícola de Desenvolvemento Rural (Feader).
- Regulamento (UE) 2017/2393 do Parlamento Europeo e do Consello, do 13 de decembro de 2017, polo que se modifican os Regulamentos (UE) 1305/2013 relativo a axuda ao desenvolvemento rural a través do Fondo Europeo de Desenvolvemento Rural (Feader), (UE) 1306/2013 sobre financiación, xestión e seguimento da política agrícola común, (UE) 1307/2013 polo que se establecen normas aplicables aos pagos directos aos agricultores en virtude dos réximes de axuda incluídos no marco da política agrícola común, (UE) 1308/2013 polo que se crea a organización común de mercados dos produtos agrarios e (UE) 652/2014 polo que se establecen disposicións para a xestión dos gastos relativos á cadea alimentaria, á saúde animal e ao benestar dos animais, e relativos á fitosanidade e aos materiais de reprodución vexetal.
- Plan de prevención e defensa contra os incendios forestais de Galicia (Pladiga).

- Plans de prevención e defensa contra os incendios forestais de distritos.

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

Concrétase en actividades específicas que se dirixen a atender os dous obxectivos principais do programa que son: a redución do número de lumes así como da superficie queimada.

Para a consecución destes obxectivos propónse o seguinte:

- Actualización dos estudos espazo-temporais e que evidencian a distribución espacial, temporal e horaria dos lumes ao longo do ano.
- Redefinición das zonas de alto risco de incendios forestais e das zonas de especial vixilancia, onde se realizarán Plans de investigacións policiais e forestais que permitan coñecer a súa casuística de cara a realizar un Plan de ordenación do territorio e dos seus usos e un Plan de resolución de conflitos e conciliación de intereses.
- Determinación das parroquias de alta actividade incendiaria definidas na Lei 7/2012, do 28 de xuño, de montes de Galicia para o seguimento e control exhaustivo de calquera actividade incluída no territorio e intensificación das actuacións de vixilancia e disuasión.
- Desenvolvemento das campañas de educación forestal, sensibilización social e divulgación, dirixidas a cada un dos distintos estratos de poboación e diferenciando, ademais, a poboación urbana e a rural.
- Potenciación do teléfono 085, así como do teléfono de denuncias anónimas de presuntas actividades delituosas incendiarias 900 815 085.
- Desenvolvemento dun novo marco legal sobre a prevención e extinción de incendios forestais, reforzando a súa capacidade para establecer as medidas preventivas que faciliten a loita contra o lume.
- Control do cumprimento das obrigas de xestión de biomásas establecidas na lexislación vixente.
- Desenvolvemento dunha aplicación informática que permita o seguimento e avaliación das actuacións propostas e executadas en base ao plan preventivo da Dirección Xeral de Defensa do Monte.
- Incremento da vixilancia preventiva e disuasoria (policial e forestal en todo o territorio), así como a presión policial nas zonas de alto risco e de especial vixilancia que se definan.
- A mellora e o fortalecemento das capacidades de defensa contra incendios forestais, de interface e sexta xeración, abordarse mediante a creación dun Campus Forestal, co Centro Integral de Loita contra o Lume en Toén (Ourense), que permita dotar aos profesionais dun espazo de traballo adaptado ao desenvolvemento de novos enfoques nun escenario futuro de incendios. Na mesma liña, contéplase a mellora do despregamento e os medios a disposición dos servizos de extinción mediante a renovación da rede de Puntos de Encontro, para a súa maior eficacia. A citada mellora na rede abarcará

as instalacións do persoal e do material de prevención e extinción, e as condicións de despregamento e mantemento do parque de vehículos.

Proponse ademais a realización dos seguintes plans de actuacións:

- a) Plan de detección, disuasión e investigación: vixilancia dos montes, agrupacións de propietarios, de voluntarios, grupos de apoio para as tarefas preventivas e de defensa e convenios de colaboración con distintas asociacións.
- b) O plan contempla os recursos humanos e medios materiais necesarios para desenvolver os traballos de vixilancia, detección e investigación dos incendios por parte do dispositivo da Xunta de Galicia e outras administracións, incluíndo especificamente aos Corpos e Forzas de Seguridade e ás Forzas Armadas, ademais da colaboración dos distintos colectivos, tanto rurais como urbanos, con maior ou menor vinculación ao monte (Federación Galega de Caza, agrupacións de propietarios forestais, agrupacións de voluntarios, grupos de apoio para as tarefas preventivas e de defensa, asociacións de usuarios de todoterreo, asociacións de radioaficionados, etc.) para que tamén realicen no monte tarefas de vixilancia e detección de incendios. Estes colectivos apoiarán ao dispositivo de vixilancia e a súa presenza terá un efecto disuasorio fronte a posibles incendiarios.
- c) Plan preventivo: potenciación das infraestruturas defensivas, fomento da silvicultura preventiva, actualización dos Plans de prevención a nivel autonómico, de distrito e local.
- d) O plan contemplará a identificación de zonas prioritarias de actuación que permitan planificar estratexias que se anticipen aos incendios forestais. Este plan inclúe actuacións e traballos de carácter preventivo, así como a construción e mantemento das infraestruturas defensivas contra incendios, entre os que destacan:
 - A silvicultura preventiva coa xestión do combustible nas zonas de alto risco de incendio e a promoción de queimas controladas de outubro a maio nas zonas de pastoreo.
 - A ampliación e mellora da rede de puntos de auga.
 - A mellora das instalacións e bases de medios aéreos.
 - A construción e mellora de pistas, faixas auxiliares, áreas cortalume e devasas.

Ademais dos investimentos propios da Dirección Xeral de Defensa do Monte, este Plan levarase a cabo tamén a través da participación social mediante un convenio coa Fegamp e Segaga para o establecemento dun sistema público de xestión da biomasa nas faixas secundarias, mediante convenios coas corporacións locais e mediante ordes de subvencións a comunidades de montes veciñais en man común e SOFOR.

O sistema público de xestión da biomasa comprende:

1. A colaboración financeira da Administración Xeral da Comunidade Autónoma para a xestión da biomasa das parcelas incluídas nas faixas secundarias, nos concellos que se adhiran a este convenio.
2. A realización pola Administración Autonómica da prestación do sistema público de xestión da biomasa nos terreos forestais de propiedade dos particulares mediante a formalización de contratos entre Seaga e os titulares dos montes.
3. A colaboración técnica da Administración Xeral da Comunidade Autónoma e os concellos para o exercicio das competencias que lle corresponden a estes de execución subsidiaria das obrigas de xestión da biomasa e de retirada de especies arbóreas prohibidas reguladas no artigo 22 da Lei 3/2007, por razóns de eficacia e por contar a Administración Autonómica con medios técnicos idóneos para o seu desempeño.

Os convenios coas entidades locais incluírán actuacións lineais de control selectivo de combustible nas beiras de vías e camiños forestais da súa titularidade, de xeito que estas zonas queden limpas da vexetación con maior facilidade de ignición, así como actuacións de control de vexetación en áreas cortalume e faixas de xestión de biomasa de titularidade municipal ou de propietario descoñecido mediante roza, rareo e eliminación de restos e tamén inspección das parcelas incluídas na rede secundaria de faixas de xestión de biomasa.

En relación coas subvencións a comunidades de montes veciñais en man común e SOFOR, establécese a seguinte liña de subvención:

- Subvencións para o control selectivo de combustible:
 - Áreas cortalume.
 - Faixas auxiliares de pista.
 - Roza en rexenerado forestal natural.
 - Roza de penetración, rareo e eliminación de restos das entrefaixas de masas forestais.
 - Mellora de devasas.
- Plan de extinción: Un dispositivo de extinción insuficiente, escasamente profesional ou mal dirixido conduce a graves situacións de risco, a pouco que o dispositivo sexa sometido a certa carga de traballo. Por outra banda, a viabilidade dun espazo forestal sostible e certificado correspóndese cun escenario libre de incendios ou polo menos con certo control. Por isto, un dispositivo de extinción eficaz, profesional e preparado é totalmente imprescindible.
- Continúan as modificacións previstas no dispositivo, no referente ao persoal laboral fixo discontinuo de 7 meses, que no 2025 prestarán servizo durante 8 meses.
- Plan de formación do persoal e Plan de seguridade e saúde na prevención e extinción de incendios forestais.

- Terá a máxima consideración esta formación específica, tanto na realización de traballos preventivos como no desenvolvemento dos traballos de extinción, cunha formación específica e sistemática, incidindo en materia de seguridade e primeiros auxilios.
- Plan de renovación/adquisición de dotacións, equipamento e material de loita contra incendios: dentro das posibilidades das partidas orzamentarias, continuarase coas renovacións de equipamentos e materiais empregados nas tarefas de prevención e de extinción, do parque de motobombas e maquinaria, incorporando cantas novidades se consideren de interese e de mellora.
- Plan de modernización tecnolóxica na defensa contra incendios forestais: O desenvolvemento de tecnoloxías en múltiples campos da técnica ofrece elevadas posibilidades de incorporación á defensa contra incendios forestais para o seu emprego na toma de decisións vinculadas á prevención, detección e extinción dos mesmos.

Entre estes sistemas tecnolóxicos avanzados que se van a estudar podemos distinguir:

- Sistemas de detección de incendios: avaliaranse e incrementaranse os sistemas para a vixilancia, detección temperá, localización e monitorización de incendios forestais.
- Consolidación da rede radio do SPDCIF: continuar coa mellora das radiocomunicacións baseadas na rede de emerxencias na Comunidade Autónoma de Galicia. Os novos sistemas que ofrecen unha maior seguridade e confidencialidade nas radiocomunicacións e unha ampla variedade de facilidades e servizos adicionais aos analóxicos, entre outros: comunicación en dúplex, servizo de datos, chamadas individuais ou en grupo.
- Implementación destas melloras tecnolóxicas no sistema informático de xestión de incendios (Xeocode 3.0).
- Fomento do emprego de RPAS (drons) polo persoal do dispositivo en labores de vixilancia preventiva, investigación e apoio na extinción e, a tal fin, a Dirección Xeral de Defensa do Monte xa está habilitada como operadora de drons.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	

Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	X
--	---

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Dirección Xeral de Defensa do Monte

III.1.5. PROGRAMA 561A - PLAN GALEGO DE INVESTIGACIÓN, DESENVOLVEMENTO E INNOVACIÓN TECNOLÓXICA

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

Este programa ten como finalidade desenvolver as actividades de I+D+i nos sectores agrícola, gandeiro, silvícolas e da industria agroalimentaria, dentro das competencias atribuídas á Consellería do Medio Rural. O sector produtivo agrario ten que reforzar a introdución de novas ideas, adaptación ás demandas e innovacións, polo que o incremento de I+D+i é unha das principais necesidades do sector. Por iso, durante a anualidade 2025 preténdese incrementar as actuacións de desenvolvemento de actividades innovadoras coa participación en novos proxectos, o incremento das actuacións de desenvolvemento tecnolóxico de colaboración público-privada có tecido empresarial agrario e con centros tecnolóxicos e de investigación xunto có impulso da transferencia tecnolóxica.

En liña co que establece o Plan galego de investigación, innovación e crecemento e outros documentos estratéxicos (Comunicación de la Comisión Europea sobre la cooperación de innovación europea "Productividad y sostenibilidad agrícolas", o Plan estatal de investigación científica, técnica e de innovación 2013-2016, etc.) o programa ten como obxectivos no sector agrario:

- O incremento do valor engadido da produción agraria mediante a mellora da eficiencia dos seus procesos produtivos e da calidade diferencial dos seus produtos.
- A implantación de innovacións para reducir a dependencia dos custos dos insumos nas marxes empresariais das explotacións agrarias.
- A mellora da sustentabilidade e seguridade ambiental como condición indispensable do desenvolvemento sectorial, tal e como sinala a política comunitaria.
- O fortalecemento da seguridade agroalimentaria no sector que garante unha cadea de valor dos produtos de gran seguridade para o consumidor e preserve e incrementa a estima das producións locais fronte á competencia.

- O mantemento e dotación das infraestruturas da rede de centros de I+D+i e laboratorios de servizo da Xunta de Galicia no ámbito agrogandeiro e agroalimentario.

Dentro do ámbito de desenvolvemento do PDR 2014-2020 levaranse a cabo accións que impulsen a innovación e a cooperación dentro do sector no que terán cabida os distintos actores implicados na cadea de produción, así como entidades relacionadas cos distintos ámbitos de actuación do sector. En concreto, en relación non exhaustiva, levaranse accións de:

- Apoio para o desenvolvemento de proxectos de grupos operativos no marco da Asociación Europea da Innovación (AEI). Esta medida fórmase como apoio para o desenvolvemento de proxectos de grupos operativos da AEI en materia de produtividade e sustentabilidade agrícolas.
- Apoio a proxectos piloto e ao desenvolvemento de novos produtos, prácticas, procesos e tecnoloxías, incentivando iniciativas de cooperación en materia agraria e da industria agroalimentaria.
- Desenvolvemento dos programas de Conservación de recursos xenéticos da agricultura e gandería.

No ámbito agrario este programa de gasto trata de dar resposta ás demandas en materia de investigación e transferencia do sector agrario, incluído o agrícola, gandeiro e agroindustrial, e que supoñen en relación non exhaustiva:

- O incremento de forma continua da cantidade e calidade dos produtos agrarios, entendidos como alimentos e materia prima para a industria agroalimentaria de Galicia có fin de contribuír deste xeito á mellora da súa posición competitiva.
- A transferencia do coñecemento científico desenvolvido en todos os ámbitos da produción agraria, incluídas as actualizacións das mellores prácticas agrarias
- O impulso e potenciación dos ecotipos das variedades vexetais e das razas autóctonas galegas e as amplamente incorporadas aos sistemas de produción ou susceptibles da súa incorporación.
- A mellora das producións agrogandeiras tanto cuantitativa como cualitativamente para garantir a seguridade alimentaria da poboación e a promoción da obtención de produtos de calidade diferenciada, incluídas as transformacións agroalimentarias das materias primas para alimentación humana e animal.
- Impulso dos programas de mellora xenética tanto das variedades vexetais dos bancos de xermoplasma como dos rabaños de razas autóctonas e os programas de cruzamento das unidades adscritas á Axencia Galega da Calidade Alimentaria.
- Os estudos e investigacións de sanidade vexetal e animal, especialmente os vinculados a programas sanitarios, así como as técnicas analíticas e de diagnose do ámbito agrogandeiro e agroalimentario, todos eles desenvolvidos nos OPIs (organismos públicos de investigación) e laboratorios de servizo da AGACAL.

- Actividades de investigación e transferencia relativas á seguridade alimentaria, redución do uso de fitosanitarios e antibióticos, a diminución da pegada de carbono e da emisión de gases de efecto invernadoiro nas prácticas agrarias, etc.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

De carácter sectorial. As actuacións van dirixidas ás empresas do sector primario agrario ou da primeira transformación, así como aos centros tecnolóxicos e de investigación.

No ámbito agroalimentario son especial obxectivo deste programa as empresas do sector, tanto industria agroalimentaria como produtores primarios do ámbito agrario (incluídas cooperativas, titulares de explotacións agrarias e as súas asociacións, entidades que amparen produtos con calidade diferenciada, entidades non gubernamentais e privadas con interese demostrado no ámbito agrario, entidades de asesoramento, etc.).

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

Cómpre consolidar os organismos públicos de investigación agraria (OPI) e os laboratorios de servizo dependentes da Consellería do Medio Rural para que contén cos medios e co persoal cualificado para desenvolver este tipo de actividades e de incentivar o aumento da competitividade empresarial coa mellora tecnolóxica, a formación e a innovación que son prioridades sinaladas polo Plan Estratéxico de Galicia.

Nunha constante adaptación a un contexto nacional e internacional cada vez máis competitivo, a mellora da competitividade das explotacións agrarias e gandeiras mediante a redución dos custos de produción, a elevación das garantías sanitarias e de calidade dos produtos, a incorporación de novas tecnoloxías e a diversificación da produción son obxectivos primordiais da política agraria na que a investigación aplicada, o desenvolvemento tecnolóxico e a transferencia de novos coñecementos, procesos e tecnoloxías ao sector produtivo deben xogar un papel fundamental.

A produción de vacún de Galicia, tanto en leite como en carne, son un referente no conxunto do Estado. Os recursos xenéticos autóctonos gozan dunha potencialidade xa recoñecida, cun crecemento constante que auguran producións de estima no mercado. Nesta liña, vense traballando no estudo, caracterización e diferenciación das producións gandeiras que permitan a promoción e a consolidación das producións nos mercados e a súa diferenciación comercial, constituíndo así un factor complementario de éxito.

Por outra banda, o sector vitivinícola estase a converter nun eixo produtivo de primeira orde na economía agraria galega. Constátase unha crecente vontade de adaptación das explotacións e das adegas ás novas variedades e técnicas de vinificación que demanda o mercado, así

como a necesidade de adaptar a viticultura galega ás innovacións que xorden neste sector cunha crecente orientación exportadora.

Galicia é unha comunidade cun potencial silvícola no que as producións gandeiras e outras minoritarias (cogomelos, froitos de casca, froitos vermellos, etc.) son produción primaria e a base para frear o éxodo rural e garantir o apego e a fixación poboacional ao territorio, complementado coas producións secundarias que se obteñen polas cortas das producións madeirables que permiten complementar as rendas familiares. Neste senso, o 65% da superficie da comunidade autónoma podería definirse como de produción forestal, no que o 98% corresponde á propiedade privada. Dos 1,9 millóns de hectáreas forestais, ata 545.283 corresponden a pasteiros, pasteiros arbustivos e mato, representando a superficie arborizada o 46,8% da superficie (IGE 2019). Compre por tanto a recuperación da terra agraria coa potenciación das producións agrícolas e gandeiras, para estimular a fixación poboacional que obteña rendas dignas baseadas en producións alimentarias para os humanos e os animais de xeito compatible co entorno e a biodiversidade agraria e baseado nas producións de alta calidade, producións diferenciadas e con incremento das producións ecolóxicas nun contexto de economía de cercanía e circular.

Por tanto, debe afondarse no desenvolvemento científico co fin de avanzar, mellorar e poñer a punto técnicas e protocolos de actuación que doten dunha maior eficacia e eficiencia ás actividades e procesos que se están a desenvolver no agro galego, co fin de aumentar o valor engadido e fortalecer a posición do sector agrario galego nos mercados nacional e internacionais.

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

A Lei 2/2005 de calidade alimentaria sinala que un dos principais campos de actuación da Axencia Galega de Calidade Alimentaria será a investigación e o desenvolvemento tecnolóxico no sector alimentario galego. Preténdese actuar de dinamizador, colaborando coa industria agraria e alimentaria, promovendo e participando directamente en actividades de investigación e desenvolvemento tecnolóxico neste ámbito, así como no eido dos procesos produtivos primarios e integrando as actuacións realizadas a través dos centros de investigación agraria e estacións experimentais anexas da Consellería do Medio Rural, xunto coas do Laboratorio Agrario e Fitopatolóxico de Galicia. A transformación do Ingcal na actual Axencia Galega de Calidade Alimentaria para dar cumprimento ao que establece a Lei 16/2010 de organización e funcionamento da Administración Xeral da Comunidade Autónoma (Lofaxga), e a incorporación dos centros de investigación sectoriais agrarios e do laboratorio agrario e fitopatolóxico, suporá o afianzamento do papel que xoga a devandita Axencia no I+D+i do sector primario agrario galego como entidade instrumental da Consellería do Medio Rural.

A este conxunto súmanse as actuacións do Centro Tecnolóxico da Carne (CTC), fundación de interese público galego que realiza tarefas de investigación aplicada, transferencia tecnolóxica

e prestación de servizos a empresas en materia de produción e transformación agroalimentaria no ámbito dos produtos cármicos e a súa transformación industrial.

Enmárcase tamén neste programa no marco do novo Plan Estratéxico da PAC 2021-2027 unha liña de financiamento para desenvolvemento de novos produtos e sistemas produtivos, liña que ten como obxectivo impulsar a innovación nas empresas, que permita o desenvolvemento de novos produtos transformados, a investigación e formación de novas producións agrarias de alto valor engadido con capacidade de expansión, o aproveitamento da diversidade do material xenético local e a colaboración con outros centros que desenvolvan actividades de investigación relacionadas co sector agrario, incluídos os ámbitos agrícola, gandeiro e da industria agroalimentaria.

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

En todas as actividades terán prioridade aqueles proxectos que busquen solucións para adaptar os sistemas produtivos existentes ás novas necesidades da actividade agraria e na industria, e para a diversificación e aumento da eficiencia e calidade dos sistemas de produción, con especial atención ao desenvolvemento do patrimonio xenético autóctono de aptitude agroalimentaria, e aos sectores cármico e lácteo.

Actividades:

- Redacción e realización de proxectos de investigación nas áreas prioritarias definidas polo Plan Galego de Investigación, Desenvolvemento e Innovación Tecnolóxica, do novo plan de investigación, innovación e crecemento 2011-2015 e dos plans estatais e internacionais correspondentes, así como no marco da RIS3 de Galicia. Colaboración nas actividades de transferencia de tecnoloxía, formación e divulgación realizadas pola Consellería.
- Financiamento a través da Axencia Galega da Calidade Alimentaria do gasto de funcionamento vinculado á actividade investigadora dos centros de investigacións agrarias e laboratorios de servizo da Consellería do Medio Rural.
- Programa de mellora das infraestruturas de apoio á investigación da Axencia Galega da Calidade Alimentaria, mediante a renovación e adecuación de instalacións e equipamento científico-técnico.
- Apoio ás actuacións do CTC, que realiza tarefas de investigación aplicada, transferencia tecnolóxica e prestación de servizos ás empresas en materias de produción e transformación agroalimentaria no ámbito dos produtos cármicos e a súa transformación industrial.
- Colaboración con iniciativas doutros centros e entidades investigadoras que desenvolvan proxectos de interese para o sector agroalimentario galego.

- Plan de dinamización da innovación na industria agraria e alimentaria mediante un programa de axudas á cooperación entre produtores, industria e investigación para o desenvolvemento de novos produtos, procesos e tecnoloxías, orientados prioritariamente ás producións de calidade diferenciada, á produción integrada e ecolóxica, ao aproveitamento de subprodutos e as enerxías renovables na agricultura, integrado no Plan Estratéxico da PAC 2021-2027.
- Accións e programas encamiñados o desenvolvemento de novas producións de calidade diferenciada baseadas na tipoloxía e especificidade das variedades vexetais e razas autóctonas. Protección dos recursos xenéticos de base.
- Accións de protección da calidade diferenciada dos sistemas produtivos implantados no sector agroalimentario galego.
- Accións encamiñadas á conservación dos recursos fitoxenéticos agrarios con especial atención ás variedades autóctonas galegas susceptibles de rexistro de dos programas de investigación e conservación de recursos zootécnicos con especial atención ás razas autóctonas galegas, todos eles vinculados aos bancos de xermoplasma adscritos a AGACAL.

No ámbito silvícola as principais finalidades deste programa serán aumentar a cantidade e calidade dos produtos silvícolas entendidos como materia prima da industria de primeira e segunda transformación de Galicia para contribuír con iso a mellorar a súa posición competitiva. Neste sentido adquire especial importancia o apoio á produción gandeira e producións minoritarias (cogomelos, froitos de casca, froitos vermellos, etc.) como producións primarias que constitúen parte da base para frear o éxodo rural e garantir o apego e a fixación poboacional ao territorio, complementado coas producións secundarias que se obteñen polas cortas das producións madeirables que permiten complementar as rendas familiares a través dos programas de investigación liderados polos Centros de Investigación Agraria adscritos á Consellería do Medio Rural.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	

Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	
--	--

BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

Este programa leva a cabo accións de investigación, desenvolvemento e innovación no sector agrario. Os beneficiarios son a sociedade galega en xeral, no caso de demanda pública de investigación, ou empresas que demandan colaboracións ou servizos en proxectos de I+D+i. Non é doado afrontar estas tarefas dende unha perspectiva de xénero cos beneficiarios potenciais, pero si ter en conta esta dende o punto de vista dos actores do programa.

Dende unha perspectiva de xénero, os actores executores destas accións son investigadores, tecnólogos e persoal de apoio ao I+D+i que, ou ben forman parte dos cadros de persoal dos centros de investigación agraria da Consellería do Medio Rural, ou ben son contratados especificamente para realizar ou colaborar nestes proxectos.

Neste último caso, os procesos selectivos de persoal laboral temporal incorporan nas súas bases previsións legais que garanten unha perspectiva de xénero. Tal é o caso das comisións de selección dos candidatos que son constituídas seguindo o principio de paridade entre homes e mulleres, nos termos establecidos no artigo 36 da Lei 7/2004, do 16 de xullo, para a igualdade de mulleres e homes, modificada pola Lei 2/2007, do 28 de marzo, de traballo e igualdade das mulleres de Galicia.

E tamén, en caso de empate, este resolverase a favor da muller no suposto de representación inferior do sexo feminino (entendendo por tal, cando exista unha diferenza porcentual de, polo menos vinte puntos entre o número de mulleres e o número de homes), de conformidade co disposto no artigo 37 da Lei 7/2004, do 16 de xullo, para a igualdade de mulleres e homes.

Como obxectivo en materia de igualdade que pode ser de aplicación no desenvolvemento das accións deste programa será acadar, de ser o caso, unha representación equilibrada de homes e mulleres en todas as categorías profesionais do persoal que leva a cabo o programa.

Este obxectivo xa é cumprido en moitas categorías profesionais onde tradicionalmente as mulleres teñen demostrado unha cualificación media superior, como é o persoal de laboratorio (analistas e auxiliares de laboratorio) e, recentemente, no persoal investigador, pola mellor competencia no proceso formativo académico respecto aos varóns.

IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	X
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	X
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	
Outros (especificar)	

IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA, AS PERSOAS ÁS QUE ESTÁ DIRIXIDA. INDICAR, NO CASO DE DISPOR DESTES DATOS, AS PRINCIPAIS CARACTERÍSTICAS DAS ORGANIZACIÓNS (TIPO, ÁMBITO TERRITORIAL, ETC.) OU PERSOAS (IDADE, NIVEL EDUCATIVO, ETC.), DESTINATARIAS DAS ACCIÓN.

As actividades previstas comprenden, nun principio, a todo o sector agrario, incluído o agrícola, gandeiro e o relativo á industria agroalimentaria. Por extensión e dada a súa relevancia, pódese considerar afectada toda a sociedade.

Convocatoria de acceso a financiamento de proxectos de investigación nos que se contemple a igualdade de oportunidades para ámbolos dous xéneros; eliminando aqueles requirimentos que poidan establecer situacións discriminatorias por este criterio.

Uso de linguaxe non sexista nas convocatorias e desagregación dos indicadores de seguimento empregados.

Nas convocatorias de bolsas para a incorporación de persoal nos distintos equipos investigadores procurárase introducir sempre requisitos e cláusulas dirixidas a fomentar a igualdade de oportunidades entre ámbolos dous xéneros.

PREVISIÓN E VALORACIÓN DOS POSIBLES EFECTOS DO PROGRAMA SOBRE UN E OUTRO SEXO E SOBRE A IGUALDADE DE OPORTUNIDADES ENTRE MULLERES E HOMES.

Respecto dos programas de investigación financiados co programa 56 I A é difícil determinar con exactitude a situación de partida desde a perspectiva de xénero.

En calquera caso, o I+D+i constitúe un factor estratéxico para coñecer o impacto da investigación no desenvolvemento do noso tecido económico, apostando por unha participación paritaria de mulleres e homes de cara a alcanzar unha sociedade do coñecemento saudable e igualitaria.

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Axencia Galega da Calidade Alimentaria

III.1.6. PROGRAMA 581A - ELABORACIÓN E DIFUSIÓN ESTATÍSTICA

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

A participación da Consellería do Medio Rural no Plan galego de estatística 2017-2021, aprobado pola Lei 15/ 2016, do 28 de xullo, marca as actuacións en materia estatística.

Recompilar e sintetizar a información relativa ao territorio, os recursos naturais, a estrutura produtiva nas explotacións e as industrias transformadoras do medio rural como base da avaliación da realidade, das necesidades, dificultades e resultados nas áreas relacionadas coas actividades dos sectores agrogandeiro, forestal e alimentario galego.

Manter a periodicidade das operacións definidas co fin de proporcionar datos para análise da súa evolución.

A elaboración das principais estatísticas agrarias son necesarias para a súa remisión ao Ministerio con competencias en materia agraria, que a súa vez deben ser enviadas á Axencia Europea de Estatísticas. Son estas estatísticas as que serven de base para a distribución da PAC.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Poboación xeral, empresas e profesionais do sector. De carácter sectorial incidindo tanto nas actividades agrícolas, gandeiras, forestais, así como agroalimentarias.

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

O obxectivo deste programa é a execución das operacións estatísticas encomendadas á Consellería do Medio Rural dentro do Plan Galego de Estatística (PGE) aprobado pola Lei 15/2016, do 28 de xullo e das conveniadas co Ministerio de Agricultura, Alimentación e Pesca (MAPA).

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

As estatísticas agrarias configúranse como unha importante ferramenta para a toma de decisións nas estratexias e políticas agrarias e de desenvolvemento rural.

A estratexia deste programa, concrétase na realización destas actividades:

- Realización de estatísticas aprobadas no Plan galego de estatística 2016: explotación do rexistro de avicultura; estatística de sacrificio de gando en matadoiros; estrutura do viño de vinificación; enquisa do sector avícola; superficies agrícolas; explotación do rexistro de gando bovino; explotación do rexistro de ovino e cabrún; explotación do rexistro de maquinaria agrícola; explotación do rexistro da agroindustria; prezos agrarios; prezos da terra; prezos do leite; prezos de produtos lácteos en destino; rendementos de cultivos; estatística dos sectores da horta e da flor; utilización de medios de produción na explotación agraria; macro magnitudes agrarias; sector cunícola; sector porcino industrial; repoboación con fondos públicos; incendios forestais; producións forestais; explotación do rexistro de montes veciñais de man común e superficie forestal cuberta por especies.
- Realización das operacións conveniadas co MAPA para a elaboración das estatísticas agregadas a nivel estatal e da UE: actualización dos directorios de ruminantes e porcino; enquisa de vacún, produción e destino do leite; enquisa de ovino; enquisa de porcino; enquisas de salas de incubación; enquisa de sacrificio en matadoiros; capacidade de cultivos; avance de superficies e producións agrarias; enquisa de prezos da terra e canons

de arrendamentos rústicos; prezos e salarios agrarios e prezos de produtos de interese estatal e da UE.

- Realización das estatísticas e estudos relativos ao sector agrario que se lle encomenden, dentro do ámbito das competencias da Consellería do Medio Rural.
- Apoio á obtención e seguimento de prezos e mercados agrarios.
- Publicación dos principais resultados das operacións estatísticas: Anuario de estatística agraria e macro magnitudes agrarias, así como outras que se lle encomenden en materia de difusión de resultados de investigación e experimentación e, en xeral, de transferencia tecnolóxica.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	X

PREVISIÓN E VALORACIÓN DOS POSIBLES EFECTOS DO PROGRAMA SOBRE UN E OUTRO SEXO E SOBRE A IGUALDADE DE OPORTUNIDADES ENTRE MULLERES E HOMES.

As estatísticas agrarias non recollen actividades directamente relacionadas coa promoción da igualdade.

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Axencia Galega da Calidade Alimentaria

III.1.7. PROGRAMA 711A - DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DO MEDIO RURAL

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

O obxecto deste programa de gasto é o funcionamento e a coordinación dos servizos centrais e periféricos da área do medio rural da Consellería, tanto no que atinxe aos medios humanos como aos materiais e de organización, actuando de soporte básico para a execución do resto dos programas da Consellería e co obxectivo de acadar unha maior calidade, eficacia e eficiencia na prestación de servizos públicos á cidadanía en xeral e, dun xeito particular, ás persoas vinculadas social e economicamente co medio rural de Galicia.

Na execución deste programa de gasto, no exercicio 2024 continuarase, de xeito planificado, coa adecuación de locais e instalacións, e seguirase a renovar e modernizar os medios materiais para o desenvolvemento das funcións do persoal da Consellería, en colaboración coa Axencia para a Modernización Tecnolóxica de Galicia, á que lle corresponde destinar os recursos necesarios para mellorar os sistemas de información e comunicacións, e desenvolver e incorporar os avances tecnolóxicos necesarios para unha xestión administrativa mais transparente e eficaz.

Por outra banda, son obxectivos deste programa a divulgación e promoción dos sectores agropecuario e forestal de Galicia, estimulando a demanda, a divulgación do medio rural en xeral, mellorando a percepción que a poboación ten do mesmo, así como acadar un recoñecemento dos produtos agroforestais polo público en xeral acorde a súa calidade e potencialidade.

De acordo co carácter transversal deste programa de gasto, con cargo ao mesmo fináncianse os servizos de apoio técnico necesarios para a programación, preparación e implementación do PDR de Galicia 2014/2020 e do PEPAC 2023/2027.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Dado que o programa de gasto incide directamente no funcionamento da estrutura administrativa da Consellería de Medio Rural, o colectivo mais afectado son os cidadáns demandantes de servizos prestados pola mesma.

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

Principais problemas e carencias:

- Necesidade de renovación periódica dos bens de que dispón a Consellería para a prestación de servizos, así como a incorporación de novas tecnoloxías, co fin de axilizar a tramitación e mellorar a calidade do servizo.
- Por outra banda, existe en Galicia unha necesidade de incrementar a valoración da cidadanía polo medio rural.

Definición da situación á que se quere chegar:

- Prestación duns servizos públicos de calidade no marco, na medida do posible, dunha racionalización do gasto público.
- Incremento do coñecemento e a estima, por parte da cidadanía en xeral, da actividade agropecuaria e do medio rural.

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

Disposicións legais: na execución deste programa veranse afectadas as principais normas de dereito administrativo (procedemento, persoal, xestión orzamentaria, contratación...).

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

As actividades nas que se concreta a estratexia deste programa son as seguintes:

- Xestión do persoal do departamento.
- Tramitación do gasto corrente e investimentos asociados ao funcionamento dos servizos administrativos, tanto centrais como periféricos, así como a realización de tarefas de xestión económico-administrativa.
- Implantación da tramitación electrónica nos procedementos de axudas e autorizacións da Consellería do Medio Rural.
- Realización de estudos e traballos técnicos en temas xerais da Consellería e demais actividades de apoio que lle sexan encomendadas.
- Coordinación dos servizos e centros administrativos dependentes da Consellería
- Tramitación de toda a produción normativa no eido agrario e forestal da Xunta de Galicia.
- Realización de actividades de promoción agraria e difusión de información relativa ao agro e ao desenvolvemento rural.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	X

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Secretaría Xeral Técnica

III.1.8. PROGRAMA 712A - FIXACIÓN DE POBOACIÓN NO MEDIO RURAL

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

O programa ten como obxectivos contribuír de forma eficaz á diversificación económica, á modernización do tecido produtivo rural, á implantación de medidas de recuperación e posta en valor da terra agraria e á mellora da calidade de vida, desenvolvendo as seguintes actuacións:

- A planificación e ordenación do medio rural mediante o desenvolvemento e aprobación de instrumentos de ordenación integral dos usos dos solos agroforestais. Neste senso, a elaboración do primeiro instrumento de planificación integral, o mapa de usos agroforestais de Galicia, servirá de base para a planificación das actuacións conxuntas dentro das administración públicas, en todo o referente á ordenación e xestión de usos das terras agroforestais.
- O deseño e posta en marcha de programas de actuación integral en ámbitos específicos do territorio rural, a partir da ordenación e planificación dos usos e actividades nestas terras.

- A implantación dos novos instrumentos de mobilización, recuperación e posta en valor da terra agraria abandonada ou infrautilizada.
- Posta en marcha de proxectos que permitan dar resposta á demanda de terras agrarias produtivas por parte das explotacións existentes, así como as necesidades de novos emprendedores.
- Apoio ás novas iniciativas que permitan captar investimentos cara o sector primario galego e funcionen de panca económica no rural.
- A xestión do Banco de Terras de Galicia e outros instrumentos de mobilización e recuperación de terra, coa vista posta no asentamento da poboación no medio rural e o freo ao abandono, tanto no eido social como agroambiental. Dende o Banco de Terras póñense a disposición dos titulares das explotacións gandeiras superficies agrarias produtivas, favorecendo así a redución dos custos e a mellora da súa competitividade.
- O desenvolvemento de mecanismos contemplados na Lei de recuperación da terra agraria de Galicia, como os polígonos agroforestais ou as aldeas modelo, que dean resposta tanto a necesidade de activación socioeconómica sostible no rural como á prevención dos lumes.
- Fomento da declaración de permutas de especial interese agrario, como un mecanismo especialmente acaído para mellorar a base territorial das explotacións agrarias galegas, calquera que sexa a súa localización no territorio.
- Poñer en marcha unha infraestrutura de datos espaciais do medio rural de Galicia que permita obter a información necesaria para a definición e aplicación dos distintos instrumentos de planificación, así como a ordenación das terras agroforestais. Unha xestión dixital e integral do territorio rural supón un avance que se traduce nunha maior eficacia e eficiencia da Administración.
- A posta a disposición da sociedade e moi particularmente ao servizo do sector agrario, de datos, información e ferramentas que redunden nunha mellora do aproveitamento e xestión sostible do territorio.
- Construír un novo rural, que sexa capaz de reter, atraer e fixar poboación. Para isto buscase potenciar o desenvolvemento de actividades económicas innovadoras, dixitais e sostibles, aliñadas cas políticas europeas e os novos requirimentos de sustentabilidade.
- A contribución á construción dun territorio rural capaz de xerar e incorporar o coñecemento necesario para poñer en valor os seus recursos. Un rural resiliente que responda aos cambios externos, que saiba aproveitar as oportunidades e convertelas en vantaxes competitivas, todo iso dentro do marco da Compra Pública innovadora para aldeas intelixentes
- A análise de emprazamento de obras, estudos de viabilidade, definición de programas funcionais, redacción de memorias e proxectos, así como a supervisión técnica de contratación de obras como a xestión, dirección e coordinación das mesmas, vinculadas a proxectos de recuperación e mobilización de terras para o desenvolvemento rural.

- A execución do Plan de mellora de infraestruturas de titularidade municipal baixo a modalidade de subvencións de concesión directa como contribución directa á mellora de servizos básicos no rural galego e indirectamente á súa diversificación económica.
- Axudas destinadas a actividades empresariais non agrícolas, que permitan a modernización e diversificación destas empresas, así como a creación e desenvolvemento de novas empresas, o fomento do emprego no rural e o desenrolo de explotacións agrícolas empresariais.
- O desenvolvemento de proxectos para actuacións senlleiras polo seu impacto significativo no territorio e nas posibilidades de avance do potencial do mesmo, así como o fomento doutras actuacións senlleiras de mellora do patrimonio rural, prestando especial atención a aquelas actuacións vinculadas aos instrumentos de mobilización ou recuperación e posta en valor da terra agraria.
- A posta en valor, difusión e promoción daquelas iniciativas, desenvolvidas nas zonas rurais galegas, con alto potencial de transferencia cara a outros territorios.
- Conservación e dinamización do contorno rural xerando unha sociedade rural máis viva e cohesionada, mediante a convocatoria dos Premios ao Desenvolvemento Rural da Axencia Galega de Desenvolvemento Rural.
- A contribución ao reforzo do tecido social, prestando especial atención ao papel da muller no rural, non só dende o ámbito social senón tamén dende o ámbito socioeconómico.
- Mellora da capacidade organizativa das áreas rurais, especialmente a través da dinamización e coordinación dos Grupos de Desenvolvemento Rural (GDR).
- A xestión das medidas e actuacións que se lle encomenden no marco da programación dos fondos de desenvolvemento rural europeos e, particularmente, do programa Leader, colaborando na xestión dos proxectos promovidos dende os GDR, que incidan na mellora da calidade de vida das comunidades rurais galegas.
- A participación activa en proxectos europeos relacionados co desenvolvemento rural, en coherencia coas prioridades da Consellería do Medio Rural, potenciando a presenza desta en Europa e impulsando a participación dos axentes do ecosistema a nivel europeo, a través do apoio de iniciativas nas distintas convocatorias da CE.
- A prestación e apoio técnico ás diversas direccións xerais da Consellería do Medio Rural e entes públicos na elaboración de proxectos e estudos de interese para os obxectivos das mesmas, así como con outras áreas (proxectos e iniciativas europeas).
- A coordinación das actuacións con incidencia no desenvolvemento rural e na ordenación ou xestión do territorio rural dentro da Xunta de Galicia.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

A poboación, as asociacións, entidades e os concellos do ámbito rural galego.

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

Ao longo das últimas décadas as áreas rurais veñen experimentando en Galicia unha acelerada caída do emprego agrario non compensada con novos postos de traballo noutros sectores económicos. Esta destrución neta de emprego tradúcese no despoboamento e no crecente envellecemento da poboación no rural. A loita contra o envellecemento e o despoboamento rural precisa actuacións que xeren crecemento económico e melloren a calidade de vida neste medio, sen perder de vista os criterios de protección ambiental. Debemos polo tanto afondar en políticas que axuden ao desenvolvemento rural e permitan fixar, cando non recuperar, poboación no mesmo. Nos últimos anos a aposta é, sen dúbida, aplicar políticas de fixación da poboación no medio rural, fomentar iniciativas empresariais que contribúan á creación de emprego no territorio e potenciar a instalación no rural de servizos asistenciais á poboación para favorecer a conciliación laboral e familiar e a atención básica aos colectivos máis desfavorecidos.

Galicia conta cunha produción agraria cunha importante dependencia de insumos externos e xeradora nalgúns casos de residuos contaminantes, sobre a que é preciso actuar. E a iso é ao que tende, entre outras cuestións, a formulación da nova Política Agraria Común (PAC).

O futuro do sector agrario —entendendo por tal o conxunto integrado polo sector agrícola, gandeiro e forestal— pasa pola implementación de producións sustentables, baseadas no respecto medioambiental, que se traduce, por exemplo, nunha produción gandeira baseada no fomento dos sistemas extensivos, ligados ao pastoreo e ao aproveitamento dos recursos endóxenos e compatibles cunha produción forestal ordenada.

A terra constitúe o sustento básico da produción de alimentos a nivel local e rexional, polo que resulta esencial tanto protexer este recurso escaso e non renovable como asegurar o acceso á mesma aos produtores agroalimentarios.

Existen graves problemas na estrutura territorial agraria de Galicia. O proceso de desagrarización reduciu a poboación activa empregada na agricultura a menos da décima parte da que tiña hai 50 anos. Sen embargo, non se produciu un incremento substancial do tamaño das explotacións, mentres que si se experimentou unha notable diminución da superficie agraria útil galega e, en paralelo, un forte incremento do abandono das terras agrarias, que en moitos casos son terras de alta ou moi alta produtividade.

Consecuencia evidente do abandono e da desagrarización resulta ser, sobre todo nunha estrutura xeográfica tan complexa como a galega, a desestruturación na ordenación territorial dos usos agrarios.

O abandono e a inexistencia dunha ordenación territorial dos usos agroforestais é a causa de importantes problemas ambientais e socioeconómicos, entre os que destacan a vulnerabilidade fronte a incendios e a baixa eficiencia das actividades agroforestais.

Por outra parte, ao tempo que existe terra abandonada e, polo tanto, dispoñible, o índice de mobilización –por compravendas ou arrendamentos– das nosas terras agrarias resulta ser moi baixo, comparado con economías do noso contorno. Unha das razóns da inmovilización é o paulatino descoñecemento da localización das propiedades rústicas que teñen as persoas titulares dos predios, conforme van pasando os tempos e as xeracións.

Estando a desenvolver actuacións de planificación e ordenación integral dos usos dos solos agroforestais, así como continuar coa posta en marcha dos instrumentos recollidos na Lei de recuperación da terra agraria de Galicia; por outra banda, ao longo do último ano iniciáronse numerosos procedementos de investigación da titularidade, o que permitiu poder actuar sobre terras produtivas que ata o momento estaban abandonadas. Dende a Axencia Galega de Desenvolvemento Rural traballouse nas 21 aldeas modelo declaradas e realizáronse actuacións en 34 iniciativas de polígonos agroforestais, nun claro exemplo de desenvolvemento e aplicación de ditos instrumentos.

A implantación de servizos públicos no rural galego amósase como un factor fundamental de desenvolvemento e un requisito para facer do rural un lugar atractivo para o asentamento da poboación e o freo ao despoboamento que lle afecta. A Axencia Galega de Desenvolvemento Rural ten feito unha aposta firme a través de apoios destinados a aplicación destes servizos a través dunha liña de axudas específica que na súa última convocatoria mobilizou cerca de 3 millóns de euros.

Ao mesmo tempo, a consolidación da tendencia á diversificación económica no rural e á modernización do tecido produtivo favorecen ao desenvolvemento sostible e integral do rural galego e á fixación de poboación no territorio rural, polo que cómpre seguir consolidando esta tendencia dende unha clara aposta pola innovación tecnolóxica e a sustentabilidade no rural galego.

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

A Axencia Galega de Desenvolvemento Rural, foi creada pola disposición adicional sexta da Lei 5/2000, do 28 de decembro, de medidas fiscais e de réxime orzamentario e administrativo, configurándose como un instrumento para o fomento e coordinación do desenvolvemento no territorio rural galego para mellorar as condicións de vida e evitar o despoboamento dese territorio. Entre as funcións atribuídas destacan a elaboración de estratexias e plans integrados de coordinación de actuacións de diversa natureza no medio rural e a difusión das políticas e medidas de desenvolvemento rural, a dinamización e coordinación dos Grupos de Desenvolvemento Rural (GDR).

As funcións da Axencia Galega de Desenvolvemento Rural previstas nos seus comezos aparecen recollidas no Decreto 79/2001, do 6 de abril, polo que se aproba o Regulamento da Axencia Galega de Desenvolvemento Rural (DOG nº 77, do 20 de abril). Posteriormente modi-

ficáronse polo artigo 2º da Lei 12/2008, do 3 de decembro, pola que se modifica a Lei 7/1996 e a Lei 5/2000 (DOG nº 244, do 17 de decembro), polo apartado dous da disposición derradeira terceira da Lei 15/2010, do 28 de decembro, de medidas fiscais e administrativas (DOG nº 250, do 30 de decembro) así como pola disposición transitoria segunda da Lei 6/2011, do 13 de outubro, de mobilidade de terras (DOG nº 205, do 26 de outubro).

Por outra parte, a Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público autonómico de Galicia prevé que as normas de organización e funcionamento da Axencia Galega de Desenvolvemento Rural se adecúen ao disposto na dita lei para as axencias públicas autonómicas.

O Regulamento (UE) 2021/2115 do Parlamento Europeo e do Consello, do 2 de decembro de 2021, polo que se establecen normas en relación coa axuda aos plans estratéxicos que deben elaborar os Estados membros no marco da política agrícola común financiada con cargo ao Fondo Europeo Agrícola de Garantía (FEAGA) e ao Fondo Europeo Agrícola de Desenvolvemento Rural (Feader), e polo que se derrogan os Regulamentos (UE) nº 1305/2013 e (UE) nº 1307/2013, establece as normas que regulan os obxectivos xerais e específicos que deben perseguirse coa axuda da Unión financiada no marco da política agrícola común, os tipos de intervencións e requisitos comúns para que os Estados membros persigan os ditos obxectivos, así como os plans estratéxicos da PAC que deben elaborar os Estados membros, e que establecen as metas, as condicións das intervencións e a asignación dos recursos financeiros, de conformidade cos obxectivos específicos e as necesidades recoñecidas.

Neste contexto, e mediante a Decisión de Execución da Comisión do 31.8.2022 aprobouse o plan estratéxico da PAC 2023-2027 de España para a axuda da Unión financiada polo Fondo Europeo Agrícola de Garantía e o Fondo Europeo Agrícola de Desenvolvemento Rural (CCI: 2023ES06AFSP001).

A Axencia Galega de Desenvolvemento Rural xestionará no marco de PE-PAC 2023-2027, catro das intervencións contempladas no plan, todas elas con incidencia na mobilidade de terras, na mellora dos servizos básicos en zonas rurais e coa fixación de poboación no medio rural.

A Lei 11/2021, do 14 de maio, de recuperación da terra agraria de Galicia regula a natureza da Axencia Galega de Desenvolvemento Rural como axencia pública autonómica de conformidade coa Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público de Galicia, así como o seu réxime xurídico, o seu financiamento e a xestión do seu patrimonio. Así mesmo, esta lei atribúe á Axencia novas competencias como promover o desenvolvemento dos catálogos, mapas e demais documentos previstos na lei; adquirir, allear, permutar e arrendar predios e edificacións no rural; ou intermediar no arrendamento ou compravenda de explotacións.

A lei 11/2021 reforza o papel do Banco de Terras como instrumento público de intermediación na mobilización da terra agraria, reducindo así trámites administrativos, impulsando a

súa axilización e converténdoo na figura fundamental para o desenvolvemento dos novos instrumentos de recuperación da terra agraria. Así mesmo, créase o Banco de Explotacións co fin de garantir a remuda xeracional e de facilitar o contacto entre persoas titulares de explotacións agroforestais e persoas interesadas nelas. Dentro tamén dos procedementos de mobilización de terras, defínense as permutas de especial interese agrario como un mecanismo especialmente acaído para mellorar a base territorial das explotacións agrarias galegas, calquera que sexa a súa localización no territorio. Tamén relativo ao Banco de Terras de Galicia, xa existente desde 2007, defínese a súa finalidade principal e introdúcese modificacións da estrutura e do funcionamento encamiñadas a mellorar a súa eficiencia e á adaptación ao seu novo rol na mobilización de terras. Pola súa parte, no capítulo III regúlase o Banco de Explotacións de Galicia, de nova creación, que servirá para mediar entre persoas produtoras que pretenden abandonar a explotación e persoas interesadas na súa transmisión, pola vía da compra ou do arrendamento.

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

O programa de fixación de poboación no medio rural ten os seguintes obxectivos estratéxicos:

- Potenciar un desenvolvemento económico do rural sostible e un desenvolvemento territorial cohesionado, mediante a diversificación das actividades económicas sostibles no medio rural e do fomento da competitividade das actividades económicas vinculadas ao mundo agroforestal, a través do apoio ás pemes.
- Contribuír á mellora da calidade de vida dos habitantes do rural, a través da creación e consolidación de dotacións, equipamentos, infraestruturas e servizos básicos para o desenvolvemento no medio rural, fomento das novas tecnoloxías da información no medio rural, conservación e uso sostible do patrimonio natural e cultural rural.
- Articular a planificación e coordinación de investimentos no rural e potenciar as sinerxías e os seus efectos multiplicadores das actuacións horizontais.
- Elaborar e aprobar os instrumentos de planificación e ordenación dos usos dos solos agroforestais, así como desenvolver actuacións integrais en ámbitos específicos do territorio rural.
- Implantar as medidas de mobilización, recuperación e posta en valor da terra agroforestal, que permitan aumentar de xeito decisivo o potencial de desenvolvemento do territorio rural galego, especialmente a través do desenvolvemento sostible do sector primario.
- Poñer a disposición da sociedade e do sector agrario a información e os servizos que contribúan a un aproveitamento e xestión eficiente e sostible do territorio desde un punto de vista económico, social e ambiental.

- Contribuír á construción dun territorio rural intelixente aliñado coas políticas europeas potenciando e participando en proxectos europeos que permitan un desenvolvemento dixital e sostible do rural galego.
- Coordinar as diversas actuacións públicas con incidencia no desenvolvemento rural e na ordenación e xestión do territorio rural.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

A Axencia Galega de Desenvolvemento Rural, mediante as súas liñas de axudas, apoia dun xeito transversal as iniciativas das mulleres no rural.

IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	X
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	

Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	X
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	X
Outros (especificar)	

IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA, AS PERSOAS ÁS QUE ESTÁ DIRIXIDA. INDICAR, NO CASO DE DISPOR DESTES DATOS, AS PRINCIPAIS CARACTERÍSTICAS DAS ORGANIZACIÓNS (TIPO, ÁMBITO TERRITORIAL, ETC.) OU PERSOAS (IDADE, NIVEL EDUCATIVO, ETC.), DESTINATARIAS DAS ACCIÓNS.

Acordo de colaboración entre a Consellería de Promoción do Emprego e Igualdade e a Axencia Galega de Desenvolvemento Rural (Agader) para desenvolver medidas previstas no pacto de estado contra a violencia de xénero.

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Axencia Galega de Desenvolvemento Rural

III.1.9. PROGRAMA 712B - MODERNIZACIÓN E DIVERSIFICACIÓN DO TECIDO PRODUTIVO RURAL

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

O despoboamento do rural é, sen dúbida, un problema estratéxico que a sociedade galega debe afrontar. Neste camiño, parece claro que a produción agropecuaria segue a constituír un pilar imprescindible sobre o que asentar o desenvolvemento do rural. Cómpre apoiar a reestru-

turación dos sistemas produtivos, en aras da mellora da súa competitividade, fomentar o relevo xeracional nas explotacións agropecuarias galegas e establecer medidas complementarias de apoio á renda en zonas con dificultades especiais. Adicionalmente, resulta imprescindible ofrecer apoio a aquelas posibilidades que permiten unha mellora na calidade de vida no rural, como pode ser o establecemento de servizos de substitución.

Este programa financia investimentos nas explotacións dirixidos a mellorar a súa eficacia produtiva; indemnizacións aos agricultores e agricultoras que residan en zonas onde a actividade agraria presenta dificultades especiais, e; o apoio a sistemas produtivos respectuosos co ambiente. Tamén financia o programa de asesoramento, xestión e substitución as explotacións agrarias, así como a contratación de seguros agrarios para cubrir os danos que se poidan producir motivados por desastres naturais.

De xeito particular, seguen a fomentarse os investimentos que reducen os custos de produción, a través de aforros nos sistemas enerxéticos e mediante a xestión axeitada dos recursos propios das explotacións.

No novo período de programación dos fondos europeos agrícolas FEADER PEPAC 2023-2027 inclúense tamén as axudas para as zonas con limitacións naturais, apicultura para a biodiversidade, cultivos sostibles, fomento e xestión sostible de pastos, conversión e mantemento da agricultura ecolóxica, cultivos en perigo de erosión xenética, razas autóctonas e economía circular.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Agricultores e agricultoras, gandeiros e gandeiras que necesitan ponderar a estrutura produtiva das súas explotacións agrarias; que queren establecer métodos de produción máis respectuosos co medio ambiente e mellorar a marxe técnica económica das súas explotacións.

A mocidade que se quere incorporar á actividade agraria é igualmente obxectivo prioritario da atención do programa.

O asesoramento a explotacións agrarias poderá abarcar aspectos relacionados coa mellora da competitividade das explotacións, as obrigacións derivadas dos requisitos legais de xestión e as boas condicións agrarias e ambientais, a conservación da biodiversidade, o uso eficiente da auga e a protección do chan, seguridade laboral ou asesoramento específico para agricultores que se instalen por primeira vez.

Os servizos de asesoramento deberán incluír explicitamente aspectos relacionados coa mitigación e adaptación ao cambio climático. En concreto, e dependendo do tipo de explotación, deberase asesorar en temas relacionados coa protección do chan, captura de carbono, prácticas de pastoreo, xestión de esterco e xurros, cultivos de cobertura, alimentación de gando, uso eficiente da auga, xestión de pragas, etc.

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

O agro galego está a vivir unha concentración de explotacións gandeiras, principalmente no sector lácteo. Este proceso vai da man dun incremento da dimensión media das explotacións, que aínda debe mellorar. O esforzo inversor dos agricultores/as galegos/as nos últimos anos está a render resultados positivos nas ratios de rendibilidade; cómpre, polo tanto, manter o apoio a este esforzo.

Non obstante, será necesario traballar na vertebración do sector, promovendo unha presenza máis directa dos agricultores/as no mercado. Neste senso, a formación e asesoramento dos agricultores e agricultoras é unha peza imprescindible no escenario de futuro.

Co obxectivo de manter a poboación agraria en zonas de montaña con especial consideración das zonas da Rede Natura 2000, establécense unha serie de indemnizacións compensatorias para as explotacións destas áreas, así como apoiar a utilización de sistemas produtivos respectuosos co medio ambiente.

DEFINICIÓ DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

O marco normativo básico a respectar é o Programa de Desenvolvemento Rural 2014-2020 e o Plan Estratéxico da PAC 2023-2027 ambos cofinanciados polo FEADER. Ademais o marco normativo a respectar sería o Plan Estatal de Seguros Agrarios Combinados.

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

A estratexia deste programa concrétese na realización das seguintes accións:

- Plans de mellora nas explotacións. As liñas de axuda existentes perseguen: a mellora da eficacia e sustentabilidade das explotacións agrarias; a mellora das condicións de vida e traballo; a ordenación das producións en función das necesidades de mercado; a adaptación das explotacións para reducir os custos de produción, aforrar enerxía ou incorporar novas tecnoloxías; o cumprimento das normas mínimas en materia de medio ambiente, hixiene e benestar dos animais e a mellora das condicións de hixiene das explotacións gandeiras. As axudas consisten nun apoio económico e financeiro ao investimento que se pretenda realizar na explotación, primando as explotacións en que os titulares sexan mozos e aquelas que radiquen en zonas de montaña ou desfavorecidas.
- Apoio ás pequenas explotacións agrarias e tamén a ferramentas imprescindibles de desenvolvemento dirixidas a buscar a creación de emprego e a xeración de riqueza, un elemento de atractivo para o mantemento da poboación.

- Incorporación de xente moza: o relevo xeracional no agro galego é fundamental para o mantemento das actividades produtivas ligadas ao sector primario, a subsistencia do tecido social no rural e o mantemento da actividade en zonas de difícil subsistencia como zonas desfavorecidas e de montaña.
- Establecemento de novos agricultores maiores de 41 anos para atraelos ao medio rural promovendo o emprego, o crecemento a igualdade de xénero, incluída a participación das mulleres na agricultura, a inclusión social e o desenvolvemento local en zonas rurais.
- Axudas a entidades de aconsellamento: o asesoramento das explotacións é unha ferramenta que axuda en gran medida a que as explotacións poidan acadar os obxectivos da súa actividade, tanto técnico-económicos, sociais así como de cumprimento da normativa de condicionalidade das axudas para o cumprimento dos requisitos legais de xestión e as boas prácticas agrarias e medioambientais. Para facilitar o acceso ao asesoramento das explotacións, e dentro do marco europeo e nacional do Plan Estratéxico da PAC 2023-2027, existen axudas para que as explotacións utilicen os servizos de aconsellamento de entidades recoñecidas pola Consellería do Medio Rural que figuren nun rexistro habilitado a tal fin denominado RESAXEGA.
- Impulso do sector agrogandeiro apoiando as explotacións sostibles e respectuosos medioambientalmente.
- Fomento da implantación de sistemas de produción agrogandeiro respectuosos co medio ambiente e co benestar dos animais.
- Fomento da competitividade e redimensionamento das explotacións agrogandeiras a través da mobilidade de terras.
- Axudas para a contratación de pólizas de seguros agrarios que axuden ao agricultor/a compensar as perdas nas súas colleitas ou nos seus rabaños motivadas polas condicións climáticas adversas ou desastres naturais. O viñado é o cultivo mais sensible ás incidencias meteorolóxicas que se producen durante todo o ano nos ámbitos xeográficos das Denominacións de Orixe Protexidas, orixinando perdas económicas importantes. O obxectivo é favorecer o aseguramento neste sector ata acadar a totalidade das hectáreas das DOP.
- Axudas a agricultores/as e gandeiros/as titulares dunha explotación e que compensarán aos beneficiarios pola totalidade ou unha parte dos custos adicionais e as perdas de ingresos como consecuencia dos compromisos subscritos para a apicultura, a biodiversidade, cultivos sostibles, fomento e xestión sostible de pastos, conversión e mantemento da agricultura ecolóxica, cultivos en perigo de erosión xenética, razas autóctonas e economía circular.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

Dende o punto de vista das axudas a determinados tipos de agricultoras/es polas condicións nas que están a desenvolver a súa actividade produtiva, este programa trata de fixar poboación nas zonas rurais desfavorecidas de acordo a criterios xeomorfolóxicos e sociais.

Este tipo de zonas presentan unha menor integración da muller no mercado laboral. A incorporación da perspectiva de xénero nos proxectos do programa supuxo:

- O fomento da integración da muller no mercado laboral a través da discriminación positiva no procedemento para a adxudicación por concorrencia competitiva, das axudas a mulleres que sexan titulares de explotacións mediante a preferencia nos baremos..
- A desagregación por sexo dos indicadores en todas as actuacións.
- A discriminación positiva ás mulleres pola súa participación maioritaria nos consellos directivos das entidades asociativas (Coop e SAT).

IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	

Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesional e nas condicións de traballo	
Promoción da plena incorporación das mulleres á sociedade da información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	X
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	
Outros (especificar)	

IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA, AS PERSOAS ÁS QUE ESTÁ DIRIXIDA. INDICAR, NO CASO DE DISPOR DESTES DATOS, AS PRINCIPAIS CARACTERÍSTICAS DAS ORGANIZACIÓNS (TIPO, ÁMBITO TERRITORIAL, ETC.) OU PERSOAS (IDADE, NIVEL EDUCATIVO, ETC.), DESTINATARIAS DAS ACCIÓNS.

Todas as accións deste programa de gasto, excepto as correspondentes aos seguros agrarios, enmárcanse no Programa de Desenvolvemento Rural de Galicia, en adiante PDR, que constitúe unha actuación global sobre toda a sociedade do ámbito rural, primando a equiparación do acceso ao sector agrogandeiro entre homes e mulleres.

Unha das actuacións prioritarias dentro do PDR de Galicia é o asesoramento as explotacións agrarias dentro da medida M02 deste programa. Estas medidas promoven a creación de entidades que realicen unha labor de asesoramento ás explotacións que reciban pagos relacionados coa PAC en distintos ámbitos obrigatorios relacionados coa súa actividade. Ademais deste asesoramento obrigatorio, cada PDR pode establecer aqueles ámbitos nos que se considera necesaria unha labor de asesoramento que vaia máis alá dos requisitos mínimos. No caso do PDR estableceuse como obrigatorio o asesoramento en materia de seguridade laboral e de igualdade de xénero nas explotacións agrarias como forma de potenciar o acceso da muller en igualdade de condicións á titularidade das explotacións nas que tradicionalmente viñan traballando sen que súa actividade fose recoñecida en igualdade de condicións.

Outras actuacións relacionadas coa promoción da igualdade realízase dende a rede de oficinas agrarias comarcais de Xunta, en total 68 espalladas por todo o territorio, informando á poboación feminina agraria rural das posibilidades que as distintas convocatorias de ordes de

axudas da consellería lles ofrece para a súa incorporación ou ben como titulares de explotación a título individual ou a titularidade compartida co seu cónxuxe en réxime de igualdade.

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Dirección Xeral de Gandaría, Agricultura e Industrias Agroalimentarias

Fondo Galego de Garantía Agraria

III.1.10. PROGRAMA 712C - FOMENTO DO ASOCIACIONISMO AGRARIO E DIVULGACIÓN DA TECNOLOXÍA AGRARIA

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

O fomento do asociacionismo representa unha ferramenta de grande potencialidade para a reestruturación do sector agrario galego, intervindo positivamente en todos os seus factores de produción, para acadar obxectivos de sustentabilidade económica e medioambiental. Estas vantaxes son especialmente relevantes na mellora dos procesos de produción, xestión e dirección empresarial a nivel da explotación agraria e que, polo tanto, contribúe a unha mellora da rendibilidade, aparte de reportar grandes beneficios na vertente social en canto a calidade de vida, traballo e creación de emprego.

Así o asociacionismo agrario é un impulsor do desenvolvemento rural no seu conxunto e gran dinamizador da economía e da sociedade rural, contribuíndo de forma efectiva a súa fixación no medio.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Ás asociacións de calquera tipo, cooperativas agrarias, cooperativas de explotación comunitaria da terra e SAT, que acrediten ser titulares de explotación agraria.

Ás asociacións, cooperativas agrarias e SAT, que desenvolvan ou pretendan desenvolver actividades na fase de produción agraria.

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

As explotacións agrarias atopan dificultades para afrontar o continuo cambio que se produce nuns procesos produtivos e comerciais cada vez mais esixentes, así como para adaptarse a unha moderna estrutura do tempo de traballo e lecer. O asociacionismo representa, neste senso, unha alternativa chamada a converterse no instrumento fundamental no que asentar a futura evolución do desenvolvemento rural do noso modelo agrario e poder afrontar os desafíos que a propia política común comporta.

Outro aspecto chave para unha favorable evolución do sector é a mellora da estrutura na vertente da transformación e comercialización, tendente ao peche dos ciclos produtivos.

A rápida evolución nas dúas últimas décadas do desenvolvemento do subsector de gando vacún, e en especial o do leite, propiciou desequilibrios nos factores de produción que se manifestaron fundamentalmente en problemas de adaptación das estruturas produtivas e da man de obra. Este desequilibrio provocou profundos cambios nos modelos produtivos, con repercusións no abandono de actividades propias do sistema produtivo deste subsector.

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

O Programa de Desenvolvemento Rural de Galicia e o Plan Estratéxico da PAC 2023-2027, financiado con fondos comunitarios do Feader, estatais e autonómicos, configura o marco económico do programa. Tamén financian este programas fondos finalistas do estado e fondos Feaga do primeiro pilar da PAC.

En tanto que Galicia ten competencias exclusivas en materia de agricultura, o marco normativo responde ás esixencias comunitarias en materia de axudas de estado e aos condicionantes da normativa sectorial estatal de carácter básico.

Regulamento (UE) 1308/2013, do 17 de decembro, polo que se crea a organización común de mercados dos produtos agrarios.

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

Os cambios que supoñen as orientacións da política agraria común (PAC), así como a evolución de todo un complexo conxuntural de carácter socioeconómico, cultural, de mercado a nivel internacional, fai necesario dar pasos máis decididos na dirección dun asociacionismo de maior dimensión, integrado e máis eficiente no desenvolvemento de actividades, con maior capacidade de xerar valor engadido, cunha maior capacidade de diversificación das súas actividades,

maior decisión para afrontar iniciativas na industrialización e comercialización das producións dos seus socios.

Todos estes retos reúnen a necesidade de melloras integrais; transformación profunda na dimensión empresarial, modelos e técnicas de organización e de xestión, cambio nos modelos produtivos, que precisan dunha nova orientación nos modelos e sistemas de formación e información. As posibilidades de diversificación produtiva e de calidade das nosas producións invitan a ser optimistas de cara a mercados cada día máis amplos aínda que complexos, pero ao mesmo tempo abertos a múltiples posibilidades.

Así mesmo, preténdese reforzar a interlocución institucional agraria, articulando mecanismos eficaces de participación do sector agrario coa Administración, asegurando a presenza dos intereses dos produtores/as agrarios/as nos procesos de avaliación e decisión das políticas agrarias e potenciando ás organizacións profesionais agrarias e ás asociacións agrarias pola súa contribución no fomento do sector a través do intercambio de opinións entre a Administración e os produtores e produtoras agrarias.

Ademais das axudas para o fomento das instalacións e equipamentos en común, existen outras para programas operativos que constitúan agrupacións de produtores de froitas e hortalizas, ademais das axudas específicas que fomentan o asociacionismo agrario.

A creación de agrupacións e organizacións de produtores/as nos sectores agrícola, gandeiro e forestal é unha ferramenta fundamental para:

- A adaptación da produción e o rendemento dos produtores que sexan membros de tales agrupacións ou organizacións ás esixencias do mercado.
- A comercialización conxunta dos produtos, incluída a preparación para a venda, a centralización das vendas e o abastecemento aos almacenistas.
- O establecemento de normas comúns relativas á información sobre a produción.
- Outras actividades que poidan realizar as agrupacións e organizacións de produtores, tales como o desenvolvemento de competencias empresariais e comerciais e a organización e acceso a procesos innovadores.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
---	--

Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

Nas bases reguladoras existe concorrencia competitiva das axudas, sendo o feito de ser muller, formar parte dunha sociedade ou cooperativa con máis do 50% de mulleres, ou ter un consello reitor con máis dun 40% de mulleres, como feito que diferencia positivamente para puntuar as solicitudes que deben acudir á concorrencia competitiva. Valórase non só a presenza das mulleres nas entidades asociativas, senón tamén a súa presenza en cargos directivos.

IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesional e nas condicións de traballo	X
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	
Outros (especificar)	

IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA AS PERSOAS ÁS QUE ESTÁ DIRIXIDA. INDICAR, NO CASO DE DISPOR DESTES DATOS, AS PRINCIPAIS CARACTERÍSTICAS DAS ORGANIZACIÓNS (TIPO, ÁMBITO TERRITORIAL, ETC.) OU PERSOAS (IDADE, NIVEL EDUCATIVO, ETC.), DESTINATARIAS DAS ACCIÓNS.

As axudas destinadas a asociacións e cooperativas teñen como un dos requisitos de concorrencia competitiva o feito de que máis do 50% dos seus integrantes sexan mulleres, ou que nos consellos reitores destas entidades máis do 40% dos seus membros sexan mulleres.

Para iso levaranse a cabo actividades promocionais para favorecer non só a incorporación das mulleres como socias dunha entidade senón que, tamén na maioría delas, se incorporen aos órganos de dirección destas, para que non só realicen unha actividade agraria, senón que tomen contacto co mundo empresarial agrario participando na xestión directa da súa entidade e non só na fase de produción, dando un paso máis na valorización do traballo da muller e a súa imaxe de cara a sociedade.

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Dirección Xeral de Gandaría, Agricultura e Industrias Agroalimentarias

III.1.11. PROGRAMA 713B - ORDENACIÓN DAS PRODUCIÓNS FORESTAIS

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

O programa ten como obxectivo o financiamento das competencias da Dirección Xeral de Planificación e Ordenación Forestal en materia de conservación e fomento dos recursos forestais, sustentabilidade da xestión forestal, aproveitamentos; fomento da agrupación de propietarios forestais, mellora e conservación da saúde e vitalidade dos bosques; así como fomento e mellora da produción forestal.

As accións a levar a cabo con este programa perseguen reforzar o potencial forestal dos montes galegos tanto nos seus aspectos medioambientais, como nos produtivos mediante:

- Iniciativas relacionadas coa transición climática e o Pacto Verde Europeo dirixidas a afrontar un necesario escenario de descarbonización. Os fondos vinculados ao Plan de Recuperación e Resiliencia (Next Generation) proporcionarán un apoio moi necesario para poder acadar estes obxectivos en materia de loita contra o cambio climático.
- A ordenación das producións forestais, co fin de acadar un aproveitamento economicamente rendible, socialmente beneficioso e medioambientalmente respectuoso.
- O fomento de liñas de agrupacións de propietarios forestais, compostas dun número de persoas propietarias suficientes para que as superficies agrupadas sexan obxecto dunha xestión forestal sustentable.
- O apoio á boa gobernanza de propiedades colectivas, sexan montes de varas ou montes veciñais en man común, mediante o fomento á xestión profesionalizada é o fomento da delimitación (esbozos, deslindes, avinzas) que conduzan a consolidar este tipo de propiedades que afectan a preto dun terzo dos terreos forestais de Galicia.
- O fomento de investimentos en materia de restauración forestal e silvicultura, entendendo que ditas actuacións supoñen unha fonte continuada de emprego no rural, un aumento do valor engadido das producións e unha medida directamente dirixida cara a prevención fronte a incendios forestais e á loita contra o abandono do rural.
- O fortalecemento das liñas dirixidas a manter e conservar a saúde e vitalidade dos ecosistemas forestais, con especial atención ao estado fitosanitario dos nosos bosques.
- A creación e mellora das empresas de comercialización e transformación de produtos forestais.
- A valoración e unha correcta xestión do monte en todas as súas funcionalidades e producións, dentro do contexto da loita contra o cambio climático.
- A mellora e o aumento da produción dos materiais forestais de reprodución.
- O control e seguimento do estado de saúde e vitalidade dos ecosistemas forestais.
- A consolidación de masas de alta produtividade forestal.
- O fomento da aplicación de modelos silvícolas dirixidos á obtención de madeira de serra en quendas máis longas; para a consolidación e expansión de rexenerados naturais de frondosas.
- A recuperación do potencial forestal afectado por incendios e outras catástrofes naturais.
- O fomento das producións alternativas do monte, como o aproveitamento enerxético da biomasa forestal, o fomento da produción de castañas, cogomelos e outros froitos do monte, así como a recuperación de soutos de castiñeiros tradicionais.
- A creación e mellora de empresas de aproveitamentos forestais e o fomento da certificación forestal.
- Crear sistemas de prevención de incendios mediante a implantación de zonas de pastoreo en MVMC.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Os investimentos orzamentarios deste programa dirixiranse principalmente aos seguintes colectivos:

- As persoas titulares de terreos forestais privados, entendendo por titular tanto a propietarios como a arrendatarios ou xestores, así como os silvicultores e silvicultoras forestais, especialmente aqueles que posúen superficies forestais de pequeno tamaño, urxíndolles para que se acollan a sistemas de xestión agrupada.
- Os titulares das agrupacións de propietarios forestais.
- As comunidades titulares de montes veciñais en man común.
- Os representantes de montes de varas, abertais, de voces, de vocerío ou de fabeo e outros donos privados de parcelas forestais.
- Os concellos e entidades locais menores titulares de montes.
- As persoas titulares de terreos forestais que posúan contratos administrativos coa Xunta de Galicia para a reforestación, xestión e levanza dos seus predios.
- As empresas do sector forestal, especialmente pemes, microempresas e pequenas e medianas empresas, promovendo o mantemento dos empregos que están a xerar, mellorando as súas estruturas e incrementando a súa competitividade nos mercados.

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

O sector forestal en Galicia experimentou un notable crecemento nos últimos anos, cun récord histórico no volume de cortas de madeira en 2022, alcanzando máis de 11 millóns de metros cúbicos. Este aumento veu impulsado principalmente pola xestión privada, que representou o 97,6% das cortas. No entanto, tamén se observaron incrementos significativos nas cortas en montes de xestión pública, especialmente no 2023.

A superficie media das cortas privadas é de 0,75 hectáreas, o que reflicte a fragmentación da propiedade forestal en Galicia. O volume medio de madeira cortada en propiedades privadas foi de aproximadamente 127 metros cúbicos por expediente, mentres que nas áreas públicas foi inferior aos 1.000 metros cúbicos por expediente.

En canto ás especies, os eucaliptos son predominantes, representando máis de 6,2 millóns de metros cúbicos do total cortado, mentres que as coníferas alcanzaron os 4,5 millóns de metros cúbicos. As frondosas caducifolias, en comparación, só supuxeron uns 300.000 metros cúbicos. A distribución por distritos forestais revela unha alta concentración en determinadas áreas, con cinco distritos (tres na provincia da Coruña e dous en Lugo) que superaron o millón de metros cúbicos en 2022. Os distritos Santiago-Meseta Interior e A Mariña Lucense lideran as cortas de eucalipto, mentres que Lugo-Samia destaca nas cortas de coníferas, principalmente *Pinus radiata*, e tamén nas frondosas caducifolias.

A pesar do dominio privado, o papel da xestión pública é relevante para algunhas especies, como o piñeiro, cuxas cortas en montes públicos representan o 30% do total en Galicia, mentres que no caso do eucalipto, esta cifra é apenas do 0,2%. No 2023, as cortas en xestión pública duplicáronse en comparación co ano anterior, especialmente en especies como *Pinus radiata* e *Pinus sylvestris*, mentres que as cortas privadas experimentaron unha redución significativa, especialmente no eucalipto e nas principais especies de piñeiro.

O sector forestal en Galicia ten un forte impacto económico, cunha facturación en 2022 de 2.715 millóns de euros, un máximo histórico desde 2006. A pesar dos incrementos en produción, vendas e facturación desde 2020, o sector tamén enfrenta desafíos. O aumento dos custos de produción, especialmente en enerxía e transporte, está afectando os balances, e no segundo trimestre de 2023 observouse unha caída na demanda e nos prezos.

A cadea de valor forestal tamén mantén un emprego significativo, con máis de 19.000 persoas afiliadas á Seguridade Social en 2023. Con todo, non se recuperaron os niveis de emprego previos á crise financeira de 2007, especialmente nas ramas de transformación da madeira. A estacionalidade no emprego, especialmente no sector de silvicultura e explotación forestal, diminuíu nos últimos anos, o que reflicte unha maior estabilidade no sector.

Segundo o Inventario Forestal Continuo de Galicia (mapa de media resolución 2022), as superficies totais por grupos de especies reflicten que as frondosas teñen a maior extensión, con 634.847 hectáreas. Séguenlle as coníferas con 428.960 hectáreas, mentres que os eucaliptos ocupan 413.086 hectáreas. Finalmente, o grupo “outras” cobre unha área de 6.401 hectáreas, sumando un total global de 1.483.293 hectáreas. Estas cifras inclúen tanto coberturas estables (forestal arborizado e non arborizado, arborado en parcelas non forestais) como áreas en rexeñeración, cortas e superficies afectadas por incendios.

En resumo, o sector forestal galego, aínda que mostra un crecemento sostido no volume de cortas e un importante impacto económico, tamén enfrenta desafíos derivados dos aumentos nos custos de produción e a caída na demanda. O futuro do sector dependerá da súa capacidade para adaptarse a estes cambios, mentres se mantén como un dos piares económicos e laborais de Galicia.

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

O marco principal de regulamente que rexe nas actuacións comprendidas no programa 713B é o seguinte:

- En materia de fondos FEADER o Regulamento (CE) 1305/2013 do Parlamento Europeo e o Consello e o Regulamento delegado (CE) 807/2014 da Comisión e demais normativa de desenvolvemento.

- Lei 43/2003, do 21 de novembro, básica de montes e posteriores modificacións (Lei 10/2006 do 28 de abril e Lei 21/2015, do 20 de xullo).
- Lei 7/2012, do 28 de xuño, de montes de Galicia, así como a súa normativa de desenvolvemento.
- Lei 11/2021, do 14 de maio, de recuperación da terra agraria de Galicia.
- O Regulamento para a aplicación da Lei 5/1977, do 4 de xaneiro, de Fomento de Produción Forestal, publicado no BOE o 12 de xuño de 1978.
- Lei 3/2007, do 9 de abril, de prevención e defensa contra os incendios forestais de Galicia, e as súas modificacións.
- Decreto 45/2011, do 10 de marzo, polo que se regula o fomento das agrupacións de propietarios forestais, os requisitos e cualificación das sociedades de fomento forestal e a creación do seu rexistro.
- Lei 45/2007, do 13 de decembro, para o desenvolvemento rural sostible.
- Real Decreto 752/2010, do 4 de xuño, polo que se aproba o primeiro programa de desenvolvemento rural sostible para o período 2010-2014 en aplicación da Lei 45/2007, do 13 de decembro, para o desenvolvemento rural sostible.
- Regulamento do Parlamento Europeo e do Consello polo que se establecen normas en relación coa axuda aos plans estratéxicos que deben elaborar os Estados membros no marco da política agrícola común (plans estratéxicos da PAC), financiada con cargo ao Fondo Europeo Agrícola de Garantía (FEAGA) e ao Fondo Europeo Agrícola de Desenvolvemento Rural (Feader), e polo que se derrogan o Regulamento (UE) n.º 1305/2013 do Parlamento Europeo e do Consello e o Regulamento (UE) n.º 1307/2013 do Parlamento Europeo e do Consello.

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

As principais finalidades do presente programa serán:

- Asumir a transición climática que os novos fondos (Next Generation), ligados ao Plan de Recuperación e Resiliencia, van a esixir.
- Impulsar o instrumento básico de planificación forestal, o novo Plan Forestal de Galicia 2021-2040 “Cara á neutralidade carbónica”, para a execución da política forestal.
- Abordar a planificación de ordenación dos recursos forestais de cara a integrala no marco da ordenación do territorio, conseguindo, deste xeito, que a planificación e xestión forestal se conecten co decisivo ámbito da ordenación territorial.
- Establecer e revisar os modelos silvícolas e de xestión forestal así como os referentes de boas prácticas, para a ordenación e o aproveitamento sustentable dos montes, garantindo que non se poña en perigo a persistencia dos ecosistemas e se manteña a capacidade produtiva dos montes.

- Mellorar a contribución do monte galego á conservación da natureza, á biodiversidade e ao patrimonio natural galego dos recursos xenéticos forestais, así como a prestación doutros servizos ecosistémicos relacionados co cambio climático e as enerxías renovables.
- Baixo o principio “conservar xestionando activamente” establecer un conxunto de iniciativas e programas dirixidos á xestión activa de masas de frondosas caducifolias.
- Fomentar a agrupación de propietarios forestais con sistemas de xestión forestal conxunta co fin de acadar unha explotación económica rendible e sostible dos aproveitamentos forestais e a comercialización das producións forestais.
- Promover a boa gobernanza das comunidades de montes veciñais en man común (CMVMC).
- Impulsar e promover a certificación da xestión forestal sustentable mediante sistemas internacionalmente recoñecidos ou validados polas correspondentes entidades de normalización.
- Incrementar a rendibilidade das explotacións forestais dos silvicultores. Afondar no desenvolvemento do status de “silvicultor activo”.
- Aumentar o valor primario e engadido dos produtos forestais a través da implantación, mantemento e mellora dos soutos de castiñeiro destinados á produción de froito.
- Fomentar e manter o emprego do sector forestal mediante actuacións de forestación e silvicultura, que ademais de valorizar os produtos do monte supoñan unha medida preventiva para diminuír o risco de incendios forestais.
- Fomentar a recuperación dos soutos de castiñeiro tradicionais.
- Restauración, conservación e mellora da cuberta vexetal protectora e a ampliación da superficie arborada mediante a restauración hidrolóxico-forestal, tendo cabida dentro deste concepto accións tales como repoboacións forestais protectoras, corrección de canles torrenciais e traballos de conservación e mellora da cuberta vexetal.
- Continuar a fortalecer as liñas dirixidas a manter e conservar a saúde e vitalidade dos ecosistemas forestais, con especial atención ao estado fitosanitario dos nosos bosques mediante o seguimento, detección e actuación, de ser necesario, fronte a pragas e doenzas que están a minorar e incluso danar gravemente o potencial forestal de determinadas áreas de montes galegos. Actuacións concretas en materia de resiliencia e vitalidade dos ecosistemas forestais e na adaptación dos bosques a previsibles alteracións climáticas.
- Impulsar os aproveitamentos forestais en montes de xestión privada, habilitando procedementos áxiles para a tramitación das autorizacións, necesarias así como para o cumprimento das obrigas en materia da legalidade da madeira e produtos baseados en madeira.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medioambiente, a sociedade no seu conxunto, etc.)	X
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

As mulleres rurais galegas veñen experimentando cambios importantes na súa calidade de vida pero aínda así, seguen a experimentar unha situación de desigualdade derivada da situación demográfica do medio rural (despoboación e dispersión que dificultan, por exemplo, a conciliación), das especiais características económicas e do tecido industrial do rural e das diferenzas na participación laboral de mulleres e homes. Desde a Dirección Xeral de Planificación e Ordenación Forestal estudárase a adopción de medidas para fomentar a integración das mulleres no mercado laboral.

IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓNS CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	

Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	X
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	
Outros (especificar)	

IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA O SEU ORZAMENTO E AS PERSOAS OU ENTIDADES ÁS QUE ESTÁN DIRIXIDAS

O programa está dirixido a todos os beneficiarios potenciais, sen preferencia por cuestión de xénero, agás no caso das axudas aos investimentos en tecnoloxías forestais, procesamento, mobilización e comercialización de produtos forestais, cofinanciadas co Fondo Europeo Agrícola de Desenvolvemento Rural (Feader), nas que se vai a priorizar ás empresas con mulleres xerentes.

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Dirección Xeral de Planificación e Ordenación Forestal.

Dirección Xeral de Gandaría, Agricultura e Industrias Agroalimentarias.

III.1.12. PROGRAMA 713C - IMPLANTACIÓN DE SISTEMAS PRODUTIVOS AGRARIOS SUSTENTABLES

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

A produción agropecuaria representa o activo principal da actividade económica rural, medida tanto en PIB como en emprego. Neste sentido resulta un elemento clave na fixación da poboación no medio rural.

A produción agropecuaria moderna require da aplicación de enfoques sustentables orientados á produción de alimentos de calidade diferenciada que satisfagan a demanda dun mercado plural, esixente e competitivo. Por outra parte, a potenciación das producións alternativas a pequena escala é básica para apoiar a diversificación das actividades agropecuarias e ofrecer a posibilidade de obtención de rendas complementarias a agricultores a tempo parcial. O desenvolvemento das producións alternativas debe axustarse ás potencialidades particulares das distintas áreas territoriais e ao aproveitamento dos recursos xenéticos autóctonos. Ademais, resulta fundamental arbitrar medidas que melloren a produtividade da nosa gandería.

Neste marco, é necesario fomentar o control leiteiro, para avaliar a calidade produtiva dos animais, e promocionar a mellora xenética, como sistema básico para incrementar a rendibilidade das explotacións, así como fomentar a utilización dos recursos zootécnicos autóctonos.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

As actuacións no marco deste programa apuntan como beneficiarias últimas ás persoas agricultoras ou gandeiras galegas con actividade produtiva a tempo completo ou parcial. Tamén se establecen medidas de colaboración con centros públicos de investigación.

As medidas de apoio canalízanse fundamentalmente en colaboración coas asociacións de gandeiras e gandeiros, que se converten en catalizadores e protagonistas do proceso de consolidación económica da gandería.

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

A gandería galega está atravesando por momentos de extraordinaria dificultade. A situación conxuntural de crise económica afecta especialmente a sectores que, aínda sendo artífices de produtos de alta calidade, adoecen de carencias estruturais importantes, en termos de dimensión económica, e non dispoñen dunha capacidade real de incidencia nos mercados: por unha parte,

as persoas gandeiras vense sometidos á alza dos prezos dos INPUT que precisan; por outra, non son quen de participar activamente na fixación dos prezos dos produtos que facturan. Esta situación, que se mantén nos últimos anos, deriva nunha importante redución no número de explotacións gandeiras e nun envellecemento da poboación activa agraria, ante a ausencia dunha renovación xeracional efectiva. Esta circunstancia repercute de xeito directo no fenómeno de despoboamento do rural.

A produción de vacún de Galicia, tanto en leite como en carne, son un referente no conxunto do Estado. Os recursos zootécnicos autóctonos están a acadar unha estima no mercado que cómpre auspiciar. O incremento dos censos das autóctonas galegas constatados nos últimos anos dan fe do éxito da política emprendida de apoio á promoción da calidade e á diferenciación comercial. Cómpre abondar nesta estratexia.

Por outra parte, o sector vitivinícola estase convertendo nun eixo produtivo de primeira orde na economía agraria galega. Constátase unha crecente vontade de adaptación das explotacións ás novas variedades que demanda o mercado ou de reestruturación do seu potencial produtivo para acadar unha dimensión axeitada aos seus dereitos de produción.

A conservación de recursos xenéticos autóctonos é unha prioridade, é imprescindible a inclusión destes recursos xenéticos agrícolas autóctonos en sistemas de produción de calidade compatibles co medio ambiente de cara a mellorar a súa conservación, caracterización e avaliación dentro dos recursos do sector agrario galego.

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

En tanto que Galicia ten competencias exclusivas en materia de agricultura, o marco normativo responde ás esixencias comunitarias en materia de axudas de estado e aos condicionantes da normativa sectorial estatal de carácter básico.

Con efectos económicos, este programa finánciase con fondos finalistas do Estado, con fondos propios da Comunidade Autónoma, con fondos Feader, con fondos Feaga e con fondos do Mecanismo de Recuperación e Resiliencia.

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

O programa pretende incrementar o valor e a rendibilidade das producións agrícolas e gandeiras e recuperar as razas gandeiras tradicionais e os recursos fitoxenéticos autóctonos, permitindo a implantación de sistemas de produción sustentables.

A estratexia do programa concrétase nos seguintes plans e accións:

- Programa de recuperación, conservación e fomento de recursos zootécnicos autóctonos gandeiros e a súa valorización nas producións ecolóxicas e de calidade e no aproveitamento de superficies infrautilizadas. O programa desenvolverase coa colaboración das entidades de criadoras/es mediante dúas vertentes: programa de consolidación e diversificación xenética da raza Rubia Galega, e; programa de conservación e recuperación das razas autóctonas galegas en perigo de extinción.
- Programas de aseguramento da calidade e o seguimento da produción leiteira. Vincularanse as actuacións en materia de calidade coa utilización eficiente da ferramenta Letra Q, co obxectivo inequívoco de mellorar a rendibilidade das explotacións participantes no programa e de transmitirle ao consumidor final a garantía de calidade que demanda.
- Programa de mellora xenética do friso galego, coa colaboración das ganderías galegas e de Xenética Fontao.
- Potenciación da diferenciación comercial dos produtos gandeiros. Esta acción inclúe a prestación do servizo de matadoiro móbil.
- Reestruturación e reconversión de viñado.
- Realización de ensaios de avaliación de variedades agronómicas.
- Conservación de recursos fitoxenéticos e impulso do emprego de castes autóctonas.
- Fomento e control da implantación da marca de garantía Leite de Pastoreo de Galicia.
- Fomento da recría de animais de alto valor xenético mediante concursos e poxas e apoio directo aos produtores de razas autóctonas ameazadas.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	X

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Dirección Xeral de Gandaría, Agricultura e Industrias Agroalimentarias

III.1.13. PROGRAMA 713D - MELLORA DA CALIDADE NA PRODUCCIÓN AGROALIMENTARIA

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

Malia o prestixio que os produtos agroalimentarios de Galicia teñen nos mercados e entre os consumidores, o sector produtor agrario ten importantes carencias e dificultades estruturais que lles dificulta o acceso aos mercados. A pequena dimensión empresarial e a falta de integración son os factores que mais limitan o seu acceso aos mercados nacionais e internacionais dunha forma competitiva. Por iso é fundamental desenvolver actuacións para promover a comercialización dos produtos agroalimentarios galegos, actuacións que se basearán fundamentalmente na defensa do prestixio da produción agroalimentaria de Galicia, na promoción dos produtos de calidade e no aumento da cota de participación destes produtos no conxunto da produción alimentaria galega.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Produtores, industrias e entidades asociativas e colectivas do sector agrícola, gandeiro e alimentario.

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

A situación de partida caracterízase por:

- Unhas boas condicións para determinadas producións agrarias nun marco de importantes deficiencias estruturais especialmente causadas pola pequena dimensión tanto das explotacións (produtores) como da industria transformadora e empresas comercializadoras.
- O prestixio nos mercados agroalimentarios e entre os consumidores pola calidade das materias primas.

- Unha serie de produtos inscritos xa no rexistro europeo de produtos de calidade agroalimentarios, e outros con posibilidades de ser tramitados.

Estes son os elementos que fan que a estratexia da diferenciación e a certificación da calidade dos produtos agroalimentarios ante os consumidores sexa básica para a subsistencia dos sectores agrícola e gandeiro, visualizando as pequenas producións, moitas delas artesanais, que doutra forma terían difícil acceso ao mercado.

A meirande parte dos indicativos de calidade afectan a territorios do rural con importantes problemas de despoboamento, por iso, a potenciación das denominacións de calidade incide directamente na fixación da poboación destas zonas, na medida en que favorece a actividade económica e o mantemento e xeración de emprego nesas áreas.

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

- Normativa de calidade diferenciada, DOP, IXP e outras figuras de calidade, en normativa xeral sobre calidade comercial alimentaria.
- Liñas de apoio á calidade alimentaria no marco do PDR 2014/2020 e no marco do Plan Estratéxico da PAC 2023-2027.
- Liñas de apoio ao sector do viño no marco do Programa de apoio do sector vitivinícola español para o período 2019 a 2023 e do Plan Estratéxico da PAC 2023-2027, financiados polo Feaga.

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

O sistema de protección dos produtos de calidade a través de denominacións de orixe e indicacións xeográficas protexidas e doutras figuras de protección da calidade como os produtos da artesanía alimentaria, a agricultura ecolóxica ou a produción integrada, obrigan ou favorecen que estes produtos se elaboren e transformen na súa área tradicional de procedencia, case sempre zonas rurais, co que o valor engadido xerado queda nese territorio. Estas producións, ademais, melloran as rendas obtidas xa que estes produtos adoitan acadar mellores prezos no mercado.

Velar polo prestixio das denominacións xeográficas de calidade, polo cumprimento das súas disposicións normativas, de que se apliquen os sistemas de control necesarios para garantir a calidade e a orixe dos produtos certificados, precisa de medidas de apoio aos consellos reguladores para o seu desenvolvemento, especialmente no caso dos primeiros anos da súa posta en marcha.

Outra das prioridades estratéxicas do escenario económico actual é a necesidade de abrir novos mercados e para isto establécense liñas de apoio á accións de promoción e comercializa-

ción, en particular no sector do viño, realizadas por empresas individuais ou conxuntas dirixidas á apertura de mercados nacionais e internacionais.

Así mesmo, co obxecto de mellorar o rendemento global das empresas do sector vitivinícola e a súa adaptación ás demandas do mercado, así como a aumentar a súa competitividade, establécense medidas de apoio financeiro aos investimentos en instalacións de transformación e infraestrutura vinícola, así como a estruturas e instrumentos de comercialización.

Actividades:

- Apoio a apertura de novos mercados para as empresas agrarias e alimentarias favorecendo a súa presenza en feiras profesionais de carácter nacional e internacional, tanto con actuacións conxuntas coordinadas pola consellería como co apoio ás accións individuais.
- Realización de actividades de información e promoción de produtos agroalimentarios galegos con calidade diferenciada.
- Apoio aos investimentos no sector do viño e no control e a mellora da calidade dos produtos agrarios.
- Apoio á participación de produtores en programas de calidade diferenciada.
- Programa de promoción dos viños galegos en países de fóra da Unión Europea.
- Apoio á mellora dos mercados agrarios.
- Apoio ás entidades asociativas para a mellora da comercialización das súas producións.
- Preparación, organización e execución de xornadas técnicas e estudos sobre a comercialización dos produtos agrarios e agroalimentarios galegos.
- Apoio financeiro ao funcionamento dos consellos reguladores das denominacións de calidade (denominacións de orixe, indicacións xeográficas e agricultura ecolóxica).
- Execución de actividades relacionadas co control do cumprimento dos requisitos legais sobre calidade comercial da produción alimentaria.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	X

Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

Aínda que os beneficiarios directos deste programa son fundamentalmente consellos reguladores, asociacións sen ánimo de lucro e empresas agroalimentarias, os beneficiarios finais son os produtores e produtoras de produtos agroalimentarios galegos e, en particular, os de produtos de calidade amparados por denominacións de orixe, indicacións xeográficas protexidas e produtos ecolóxicos, na medida en que do que se trata é de mellorar a comercialización destes produtos. Non se conta con datos específicos desagregados por xénero sobre a titularidade destas explotacións, aínda que o seu elevado número, próximo aos 25.000, fai supoñer que son unha mostra representativa do total de explotacións agropecuarias galegas, polo que a porcentaxe de mulleres titulares será similar á total e as medidas de fomento destas producións afectarán positivamente a todas, sen que sexa factible establecer fórmulas de discriminación positiva dado o carácter indirecto do apoio.

Porén, entre as actividades que se financian neste programa son de gran incidencia as relacionadas con campañas de promoción dos produtos agroalimentarios de calidade. É frecuente que nas campañas publicitarias de calquera ben de consumo se utilicen estereotipos que asignan roles diferenciados aos homes e ás mulleres. Nas accións promocionais realizadas con financiamento deste programa velarase porque isto non suceda, de xeito que se transmita unha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade.

IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	X
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	

Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	
Outros (especificar)	

IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA, AS PERSOAS ÁS QUE ESTÁ DIRIXIDA. INDICAR, NO CASO DE DISPOR DESTES DATOS, AS PRINCIPAIS CARACTERÍSTICAS DAS ORGANIZACIÓNS (TIPO, ÁMBITO TERRITORIAL, ETC.) OU PERSOAS (IDADE, NIVEL EDUCATIVO, ETC.), DESTINATARIAS DAS ACCIÓNS

Revisión das accións de divulgación dos beneficiarios de axudas para evitar calquera mensaxe sexista.

Conseguir que ningunha acción publicitaria relativa aos produtos agroalimentarios financiada con este programa poida ter mensaxes discriminatorios para as mulleres.

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Dirección Xeral de Gandaría, Agricultura e Industrias Agroalimentarias

Axencia Galega da Calidade Alimentaria

III.1.14. PROGRAMA 713E - BENESTAR ANIMAL E SANIDADE VEXETAL

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

As persoas consumidoras esixen unha produción alimentaria de calidade, respectuosa co medio ambiente e co benestar animal, e suxeita a un sistema de control e trazabilidade. A Unión Europea está trasladando esta demanda da cidadanía á lexislación comunitaria en todas as súas vertentes produtivas, sanitarias, económicas, ambientais e sociais, de tal xeito que os requirimentos en materia de seguridade alimentaria se converten en referencias de obrigado cumprimento. Por outra parte, a sanidade animal non só implica garantir a seguridade alimentaria, senón que resulta un elemento básico tanto na defensa da saúde pública como na rendibilidade das producións gandeiras.

Co fin de obter alimentos seguros, protexer a saúde pública fronte a enfermidades zoolóxicas e promocionar un sistema agrario sustentable, cómpre garantir un nivel axeitado de protección da sanidade animal entendida amplamente (identificación de explotacións e animais, programas de control e erradicación de enfermidades, etc.) e da cadea alimentaria (residuos, hixiene da produción primaria, calidade do leite cru, xestión de subprodutos, pensos, etc.).

Un dos principios nos que se basea a política da UE é que non se deben causar aos animais danos ou sufrimentos innecesarios. Isto desenvólvese nunhas normas sobre o benestar dos animais que establecen as condicións nas que se poden criar as galiñas, os porcos, as vacas, así como as restantes especies de animais destinados á produción e nas que se poden transportar e sacrificar estes animais.

O programa trata de incrementar a rendibilidade das explotacións mediante a loita contra os axentes nocivos, o control da calidade e a seguridade alimentaria das producións e reducindo ao mínimo o seu impacto no medio de tal xeito que sexan debidamente tratados os residuos e se garanta unha calidade sanitaria para as persoas consumidoras. Sendo o subsector gandeiro o primeiro aporte á produción final agraria galega, razóns de tipo socioeconómico e sanitario obrigan a poñer en marcha programas que permitan diminuír as perdas económicas causadas polas enfermidades animais, protexendo a saúde pública e evitando a transmisión destas enfermidades, tanto ás persoas que conviven cos animais como ás consumidoras e consumidores dos produtos de orixe animal. O obxectivo final é acreditar o estado sanitario da totalidade da cabana de vacún, ovino e cabrún e a extensión dos programas sanitarios ao porcino, aves, sector apícola e visóns.

Neste contexto, resulta fundamental manter as explotacións gandeiras libres das enfermidades que se consideran erradicadas en Galicia, ou detectalas precozmente se apareceran, para tomar as medidas de control necesarias e, ao mesmo tempo, rematar a erradicación daquelas enfermidades animais obxecto de control oficial que aínda persisten na nosa gandería.

Por outra banda, é necesario reforzar os programas sanitarios desenvoltoas polas agrupacións de defensa sanitaria gandeiras e incrementar o número de explotacións integradas nelas, como vía fundamental para o control doutras enfermidades que afectan económica e comercialmente ás nosas ganderías.

A sanidade vexetal constitúe igualmente un eixe fundamental na política sanitaria agraria. A prevención das pragas vexetais por medio das campañas de prospección obrigatoria e a loita contra pragas coa destrución do material vexetal afectado conforman o primeiro grupo de accións, que se completa co apoio ás agrupacións de produtores para obter servizos de asesoramento cara a sistemas agrarios sustentábeis na mellora da sanidade dos seus cultivos e no cumprimento e certificación dos estándares existentes.

Nos últimos anos en Galicia, tense detectada a aparición de pragas de declaración obrigatoria, coñecidas como pragas de corentena, contra as que é obrigatoria tomar medidas para impedir a súa entrada no territorio da Unión Europea e a súa completa erradicación. Segundo a lexislación comunitaria e nacional, supón a toma de medidas relacionadas en Decisións comunitarias, Reais decretos e Plans de continxencia que é obrigatoria aplicar naquelas zonas nas que se ten detectadas e que supón un reto para os servizos oficiais de sanidade vexetal que teñen que velar polo cumprimento das mesmas e evitar a propagación a outras zonas do territorio nacional ou mesos comunitario. As pragas máis destacadas son as que afectan á pataca, ao kiwi ou aos cítricos, así como ás palmeiras.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

As actuacións no marco deste programa apuntan como beneficiarias últimas ás persoas agricultoras e gandeiras galegas con actividade produtiva a tempo completo ou parcial.

As medidas de apoio canalízanse fundamentalmente en colaboración coas asociacións de produtoras/es, que se converten en catalizadores e protagonistas do proceso de consolidación económica da gandería.

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

O notable éxito da evolución da sanidade animal de Galicia demostra a eficacia dos criterios aplicados de maneira continuada nos últimos anos.

Os programas obrigatorios de erradicación, loita e control de enfermidades animais no gando bovino (tuberculose e brucelose bovina) permitiron diminuír a incidencia destas enfermidades a uns límites próximos a valores de erradicación. Así, Galicia xa foi declarada rexión libre da brucelose bovina no ano 2016, e ven de ser declarada libre da tuberculose bovina a finais do ano

2021. Igualmente, as prevalencias de brucelose ovina e cabrúa permitiron acadar a declaración de Galicia como rexión libre desta enfermidade xa no ano 2013. Nesta mesma liña flúen a práctica totalidade dos programas sanitarios en vigor: erradicáronse as encefalopatías esponxiformes bovinas e ovinas e cabrúas; Galicia é libre de Leucose Enzoótica Bovina e Perineumonía Bovina; e tamén é libre da enfermidade de Aujeszky porcina. Estas circunstancias colocan á sanidade animal galega nun status referencial no ámbito estatal, que compre perpetuar e sistematizar en modelos epidemiolóxicos baseados na prevención. E, ao mesmo tempo, resulta fundamental establecer sistemas de vixilancia e detección precoz respecto a enfermidades que aínda non afectaron á nosa comunidade, pero que terían unha enorme repercusión económica se apareceran (peste porcina, influenza aviaria...).

De feito, no marco destes sistemas de vixilancia, no ano 2023 detectáronse en Galicia casos de lingua azul e de enfermidade hemorráxica epizootica (EHE), procesos que levan tempo afectando ás cabanas gandeiras doutras Comunidades. Tanto no caso da lingua azul, no que a normativa esixe a vacinación das especies sensibles (bovino e ovino), como no caso da EHE, compre a administración adopte todas aquelas medidas necesarias para erradicar canto antes estas enfermidades, e minimizar o seu impacto no noso sector gandeiro.

Sen embargo, as explotacións que desenvolven programas sanitarios voluntarios a través das agrupacións de gandeiros son aínda escasas, cando se considera que a situación sanitaria respecto ás enfermidades animais que abordan será fundamental no futuro para evitar trabas comerciais, ademais da importancia das notables perdas económicas que provocan no sector.

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

En tanto que Galicia ten competencias exclusivas en materia de gandería, o marco normativo responde ás esixencias comunitarias en materia de axudas de estado e aos condicionantes da normativa sectorial comunitaria e estatal de carácter básico, así como tamén ao marco normativo comunitario e estatal de sanidade vexetal e de seguridade alimentaria.

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

No eido da gandería, o programa pretende consolidar o estado sanitario da cabana gandeira galega e estender os programas sanitarios voluntarios, sendo as principais liñas de actuación o desenvolvemento dos programas sanitarios obrigatorios e o fortalecemento das agrupacións de defensa sanitaria gandeiras.

No marco da sanidade vexetal, o programa pretende previr e, no seu caso, loitar contra as pragas vexetais e apoiar ás agrupacións de produtores na mellora da sanidade dos seus cultivos e no cumprimento e certificación dos estándares existentes.

A estratexia do programa materialízase nas seguintes accións:

- Execución de programas obrigatorios de erradicación, loita, vixilancia e control de enfermidades animais (tuberculose e brucelose bovina) que teñen como base a normativa estatal enmarcada en programas para cada estado aprobados pola Unión Europea.
- Programa de erradicación e vixilancia da brucelose ovina e cabrúa.
- Programa de vixilancia da Leucose Enzoótica Bovina e da Perineumonía Contaxiosa Bovina.
- Programas de vixilancia, control e erradicación das encefalopatías esponxiformes transmisibles (EETs), EEB, Scrapie: neste proxecto de loita e control sanitario das encefalopatías inclúense os gastos derivados dos labores de diagnóstico, do seguro da calidade inspectora nas explotacións gandeiras e das axudas ao sector por sacrificio e destrución de animais e os seus produtos.
- Plan sanitario do sector porcino e programa de control e erradicación da enfermidade de Aujeszky.
- Plan sanitario avícola: plan de control e erradicación de salmoneloses aviáres, plan de vixilancia e control da influenza aviar.
- Plan de vixilancia da Febre do Nilo Occidental.
- Programa de loita contra as enfermidades apícolas: enmarcado no Programa nacional de axudas á apicultura desenvolvido mediante un Real decreto estatal en aplicación do previsto no correspondente regulamento comunitario que recolle as distintas liñas de axuda a este sector cofinanciadas con fondos Feaga.
- Programa de vixilancia e erradicación da Lingua Azul, neste caso coa vacinación dos animais das especies susceptibles (bovino e ovino).
- Plan de vixilancia e control da Enfermidade Hemorráxica Epizoótica.
- Programas sanitarios facultativos: impulso, adaptación normativa e consolidación das agrupacións de defensa sanitaria gandeira en Galicia (ADSG) co obxecto de acadar niveis sanitarios superiores aos esixidos polos programas obrigatorios.
- Plan de vixilancia sanitaria na fauna silvestre, pola súa repercusión na sanidade dos animais de produción.
- Programa de vixilancia entomolóxica na comunidade autónoma de Galicia, destinado ao coñecemento da presenza de vectores transmisores de enfermidades animais e humanas.
- Plans de control da aplicación da normativa de benestar dos animais.
- Implementación da estrutura e medios necesarios nos servizos veterinarios oficiais para optimizar os procedementos de inspección e afrontar situacións de alertas sanitarias.
- Control da seguridade alimentaria das producións gandeiras mediante o mantemento dos programas actuais de alimentación animal, PNIR, medicamento veterinario, control de subprodutos de orixe animal, inspección da calidade do leite cru nas explotacións e a aplicación da normativa europea de hixiene.

- Estruturación, dentro dos servizos veterinarios oficiais, dunha Rede de epidemio-vixilancia que poña en valor a información dos programas sanitarios en funcionamento e que reduza o tempo que os produtores dedican a cumprimentar rexistros e declaracións oficiais.
- Adaptación das explotacións ás novas normas comunitarias de sanidade animal e de rastrexo das producións.
- Medidas para o fomento de métodos de produción compatibles co medio ambiente, como a agricultura e gandería ecolóxica, coa protección das persoas consumidoras e co obxectivo de facilitar o mantemento das rendas das produtoras e os produtores, asegurando a conservación do espazo natural. Para isto cómpre o desenvolvemento dun marco normativo que favoreza a obtención dun produto de calidade sanitaria, diferenciada en zonas determinadas (etiqueta de control de calidade de “produción integrada” ou “agricultura ecolóxica”).
- Prevención e loita contra pragas dos diferentes organismos nocivos para os vexetais.
- Programas de vixilancia, control e erradicación das pragas de corentena de declaración obrigatoria producidas por *Bursaphelenchus xylophilus*, *Epitrix*, *Tecia Solanovora*, *Trioza eritreae*, *Pseudomona Siryngae* e *Arvicola Scherman*.
- Control de residuos nas producións vexetais.
- Revisión da maquinaria fitosanitaria.
- Posta en marcha dunha unidade móbil de atención no rural que realice funcións propias dunha oficina agraria comarcal.
- Programa de hixiene da produción primaria agraria.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	X

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Dirección Xeral de Gandaría, Agricultura e Industrias Agroalimentarias

III.1.15. PROGRAMA 713F - REGULACIÓN DAS PRODUCCIÓN AGRARIAS E APOIO Á RENDA DOS AGRICULTORES

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

O programa 713F ten por obxecto a realización das accións previstas nos diversos réximes de apoio establecidos na Política Agraria Común (PAC), no marco da reforma do PE PAC 23-27.

No marco da PE PAC 23-27 tense instrumentado un novo modelo de axudas directas da Política Agrícola Común que veu a substituír ao modelo do denominado pagamento básico. O modelo artículase en torno á axuda básica á renda (apoio á renda do agricultor activo baseado en dereitos de pago que se deben activar sobre unha superficie admisible), o pago redistributivo da axuda básica, os ecorreximenes (pago por realizar prácticas beneficiosas para o clima e o medio ambiente), pago a persoas agricultoras mozas e outros pagos acoplados.

As principais actuacións que se realicen son as seguintes:

- Pagamentos desacoplados da produción (axuda básica á renda, pago redistributivo, ecorreximenes e pago a persoas agricultoras mozas).
- Pagamentos acoplados á produción no sector lácteo e cárnico.
- A concesión dunha axuda para a subministración ao alumnado de centros escolares de leite de determinados produtos lácteos transformados e de froitas e verduras.
- Novas políticas públicas para un mercado de traballo dinámico, resiliente e inclusivo, emprego xove, ao abeiro do Mecanismo de Recuperación e Resiliencia 2021-2026.
- Os pagamentos directos permiten estabilizar a renda dos agricultores así como compensalos pola prestación de servizos públicos dun valor moi elevado: benestar dos animais, protección do medio ambiente, produtos alimenticios de calidade etc.
- Este servizos adquiren maior relevancia nun contexto no que as normas europeas configúranse como as máis estritas. Así, permiten aos agricultores europeos competir cos de terceiros países e atender ás demandas cada vez máis esixentes dos consumidores españois.
- Axudas complementarias ao sector cárnico, sobre todo en especiais dificultades económicas, como a orixinada polo conflito bélico en Ucraína.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Agricultores e agricultoras, gandeiros e gandeiras, alumnado de centros escolares no referente ao consumo de leite e froitas.

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

Os réximes de axudas previstos na Política Agrícola Común (PAC) prevén as axudas directas á renda, para contribuír á mellora do nivel de vida da poboación agraria, así como ao mantemento do tecido socioeconómico das zonas rurais. Aínda que estas axudas alcanzan no sector agrario galego unha magnitude relativa inferior á media europea e estatal, a súa adecuada implementación e xestión ten unha incidencia crecente na renda das persoas agricultoras galegas e na estabilización dos ingresos en períodos de especial volatilidade.

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

No marco do Regulamento (UE) nº 2021/2115 do Parlamento Europeo e o Consello, no que se establecen normas en relación coa axuda aos Plans Estratéxicos que deben elaborar os Estados membros no marco da PAC, financiada con cargo ao Fondo Europeo Agrícola de Garantía (Feaga) e ao Fondo Europeo Agrícola de Desenvolvemento Rural (Feader), e de toda a normativa nacional que desenvolve o Plan Estratéxico da PAC de Galicia.

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

Garantir tanto ingresos xustos ás persoas agricultoras, así como o benestar na sociedade rural en xeral, contribuíndo ao equilibrio e á estabilidade nos mercados agrarios. Avanzar no obxectivo da seguridade alimentaria coa mellora das condicións sanitarias dos animais, garantindo o seu benestar e a plena garantía da trazabilidade da produción. Fomentar a compatibilidade da produción agraria coa protección do medio ambiente. Fomentar hábitos de vida saudable entre o alumnado de centros escolares.

A xestión de alegacións, solicitudes de modificación e outras actuacións para a actualización do Sistema de Información Xeográfica de Parcelas Agrícolas (Sixpac) como medio de xestión e control eficaz dos réximes de axudas da PAC baseados nas superficies das parcelas agrícolas.

Coordinación do control do cumprimento da condición reforzada establecida no PE PAC 23-27.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

Nos informes realizados non se detectou ata o momento ningunha situación de partida considerada discriminatoria no que se refire á igualdade de oportunidades entre mulleres e homes.

Por outra banda, no documento do FEAGA –“Análisis de la edad y el sexo de los perceptores, a nivel nacional y por comunidades autónomas”– amosa que no exercicio 2020 as mulleres que recibiron axudas directas da PAC foron 12.739, o que representa máis do 55,3 % do total de 23.027 beneficiarias/os.

IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	X
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	

Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	X
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	
Outros (especificar)	

IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA, AS PERSOAS ÁS QUE ESTÁ DIRIXIDA. INDICAR, NO CASO DE DISPOR DESTES DATOS, AS PRINCIPAIS CARACTERÍSTICAS DAS ORGANIZACIÓNS (TIPO, ÁMBITO TERRITORIAL, ETC.) OU PERSOAS (IDADE, NIVEL EDUCATIVO, ETC.), DESTINATARIAS DAS ACCIÓNS

Debido á participación maioritaria das mulleres no programa, non son precisas actividades explicitamente relacionadas coa promoción da igualdade entre mulleres e homes.

PREVISIÓN E VALORACIÓN DOS POSIBLES EFECTOS DO PROGRAMA SOBRE UN E OUTRO SEXO E SOBRE A IGUALDADE DE OPORTUNIDADES ENTRE MULLERES E HOMES.

Prevese que as mulleres sigan a ser as principais beneficiarias das axudas directas da PAC en Galicia.

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Fondo Galego de Garantía Agraria

III.1.16. PROGRAMA 741A - APOIO Á MODERNIZACIÓN, INTERNACIONALIZACIÓN E MELLORA DA COMPETITIVIDADE, INNOVACIÓN E PRODUTIVIDADE EMPRESARIAL

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

A industria agroalimentaria galega está formada por mais de 1.700 empresas, cunha facturación superior a 4.500 millóns de euros, dando ocupación a cerca de 18.500 persoas. Dentro dela hai arredor de 1.000 establecementos que corresponden a industrias de transformación de materias primas agrarias principalmente galegas, así como a industrias de elaboración de produtos de alimentación animal, sendo todas elas de importancia estratéxica para o sector agrario galego.

Esta importancia das industrias no desenvolvemento agrario de Galicia é debido a que as instalacións de transformación e comercialización de produtos agrarios son necesarias normalmente para visualizar e dar valor engadido ás producións do campo, favorecendo a supervivencia e ao desenvolvemento das explotacións agrarias e de todo o tecido económico que as rodea nas zonas rurais. Por iso, o apoio a esas instalacións constitúe un relevante instrumento da política agraria das diferentes Administracións Públicas e, en particular, da Unión Europea mediante diferentes programas de actuación.

Igualmente, a actual situación climática e ambiental mundial require diminuír o consumo de enerxía, promover o aforro e a mellora a eficiencia enerxética, así como aumentar a autosuficiencia enerxética a través das enerxías renovables.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Empresas do sector.

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

A pesares dos avances na mellora do sector agroindustrial nos últimos anos, continúa existindo un potencial sen desenvolver ao respecto da modernización do noso tecido agroindustrial e do incremento da valorización das producións agrarias galegas a través da industria agroalimentaria galega.

A forte competitividade dos mercados esixe ademais unha permanente adaptación ás novas demandas.

Por todo isto, cómpre apoiar con carácter xeral os procesos de transformación e comercialización dos produtos agrarios e, en particular, aqueles que contribúen á adaptación ao cambio climático.

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

O marco normativo básico a respectar é o Programa de Desenvolvemento Rural 2014-2020 e o Plan Estratéxico da PAC 2023-2027, ambos cofinanciados polo Feader.

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

A estratexia do programa vai dirixida ao cumprimento das seguintes finalidades:

- Mellorar a orientación ao mercado e aumentar a competitividade das explotacións agrícolas a curto e longo prazo, tamén mediante unha maior atención á investigación, a tecnoloxía e a dixitalización.
- Mellorar a posición dos agricultores na cadea de valor.
- Promover o emprego, o crecemento, a igualdade de xénero, incluída a participación das mulleres na agricultura, a inclusión social e o desenvolvemento local nas zonas rurais, entre elas a bioeconomía circular e a silvicultura sustentable.
- Incrementar a competitividade e sustentabilidade a longo prazo das explotacións agrarias e das empresas transformadoras agrarias e agroalimentarias con especial atención a aquelas nas que esta competitividade atópase máis comprometida mediante o fomento e o apoio de investimentos individuais e colectivos e ferramentas que permitan optimizar os custos de produción (competitividade e sustentabilidade).
- Contribuír á adaptación ao cambio climático e a súa mitigación, tamén mediante a redución das emisións de gases de efecto invernadoiro e a mellora da captura de carbono, así como promover a enerxía sustentable.
- Apoiar a creación de novas industrias agrarias, fomentando os investimentos que teñan un beneficio para os produtores galegos, así como aqueles que teñan por obxecto a incorporación de innovacións e melloras tecnolóxicas, prioritariamente en zonas con procesos de despoboamento e zonas desfavorecidas, co obxecto de crear emprego e potenciar os sectores da industria e os servizos.
- Axudar ás empresas para a mellora da comercialización dos produtos agrarios e agroalimentarios galegos.
- Fomentar e apoiar investimentos realizados por empresas de base asociativa para que reverta nos propios produtores o valor engadido que achega a transformación industrial agroalimentaria.

- Apoiar investimentos dirixidos á obtención de produtos ecolóxicos.
- Apoiar investimentos encamiñados a unha mellora da competitividade das industrias agroalimentarias xa existentes, favorecendo a mellora da calidade, a diversificación produtiva e o valor engadido das producións.
- Apoiar a participación do sector produtor na transformación e comercialización de produtos agrarios.
- Fomentar e apoiar investimentos con obxectivos ambientais en transformación, comercialización e/ou desenvolvemento de produtos agroalimentarios.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

O programa está destinado a financiar investimentos en instalacións industriais agroalimentarias, co obxectivo final principal de facilitar a saída comercial ás producións agrogandeiras galegas, polo que é unha medida de gran relevancia para o desenvolvemento rural. Ese é o seu obxectivo fundamental, aínda que, obviamente, este tipo de instalacións tamén son xeradoras de emprego directo e contribúen ao desenvolvemento socioeconómico do territorio onde se sitúan. Non se conta con datos desagregados por sexos sobre ocupación nas industrias agroalimentarias galegas nin sobre a titularidade destas empresas. Como en calquera programa deste tipo, pode haber un impacto diferenciado entre homes e mulleres na medida en que a porcentaxe de homes titulares de explotacións agropecuarias e de instalacións agroindustriais é superior ao de mulleres, pero non é posible establecer medidas de discriminación positiva. No primeiro caso –o das explotacións agropecuarias–, por ser beneficiarias indirectas da medida, e no segundo –o das instalacións industriais– porque os criterios de priorización están xa predeterminados no PDR de Galicia e non contemplan ningún tipo de priorización para as empresas de titularidade feminina.

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Dirección Xeral de Gandería, Agricultura e Industrias Agroalimentarias

IV. CADROS DE OBXECTIVOS POR PROGRAMA

OBXECTIVOS DE PROGRAMA

Programa: 422L CAPACITACIÓN E EXTENSIÓN AGROFORESTAL	
Eixe: E3 - Eixe 3. Competitividade e crecemento	
Prioridade de Actuación: PA05 - Aproveitar as potencialidades de Galicia cara a un sector primario moderno e competitivo	
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E05 - Mellorar a calidade e resultados do ensino relacionado coas actividades agroforestais e marítimo-pesqueiras para facilitar a incorporación ao mercado laboral e mellorar a profesionalización	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
O003 - Plan de Formación Profesional para o sector agroforestal e gandeiro. Reciclahe profesional e formación continua.	
O004 - Establecemento de accións de intercambios en explotacións agroforestais ou agroalimentarias fóra da nosa comunidade autónoma.	
Indicador	Valor Previsto
P227.H - Participantes en accións de formación. Homes	50
P227.M - Participantes en accións de formación. Mulleres	50
Programa: 422M ENSINANZA SECUNDARIA , FORMACIÓN PROFESIONAL E OUTRAS ENSINANZAS	
Eixe: E3 - Eixe 3. Competitividade e crecemento	
Prioridade de Actuación: PA05 - Aproveitar as potencialidades de Galicia cara a un sector primario moderno e competitivo	
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E05 - Mellorar a calidade e resultados do ensino relacionado coas actividades agroforestais e marítimo-pesqueiras para facilitar a incorporación ao mercado laboral e mellorar a profesionalización	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
O003 - Plan de Formación Profesional para o sector agroforestal e gandeiro. Reciclahe profesional e formación continua.	
Eixe: E4 - Eixe 4. Cohesión social e territorial	
Prioridade de Actuación: PA02 - Facer que o crecemento chegue a toda a cidadanía, en particular ás persoas máis desfavorecidas e apoiar a integración socioeconómica da poboación retornada e inmigrante	
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E02 - Impulsar a inclusión social e laboral das persoas en situacións de vulnerabilidade, pobreza ou exclusión social e loitar contra calquera forma de discriminación ademais de garantir a igualdade de oportunidades e o acceso aos servizos públicos da poboación retornada e inmigrante	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
O002 - Diseñar e desenvolver de programas especificamente dirixidos a atender factores de vulnerabilidade e a súa interseccionalidade en persoas e grupos desfavorecidos	
Programa: 551A INFRAESTRUTURAS E EQUIPAMENTOS NO MEDIO RURAL	
Eixe: E3 - Eixe 3. Competitividade e crecemento	
Prioridade de Actuación: PA05 - Aproveitar as potencialidades de Galicia cara a un sector primario moderno e competitivo	
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E06 - Contribuír ao desenvolvemento económico e social en zonas rurais e costeiras. Mellorar as condicións de vida no territorio rural galego, especialmente a través dunha mellora das infraestruturas, mellora no acceso aos servizos básicos e creación de emprego	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
O001 - Mellora das Infraestruturas e equipamentos no medio rural, mantemento e conservación de camiños e das zonas de concentración/reestruturación parcelaria	
O004 - Recuperación e posta en valor das terras e reordenación das mesmas a través dos procesos de reestruturación parcelaria e das novas figuras (aldeas modelo, polígonos agroforestais...)	
Indicador	Valor Previsto
P00046 - Camiños rurais construídos e/ou mellorados	90
P00319 - Zonas de concentración parcelaria con actuacións desenvolvidas	246
Programa: 551B ACCIÓNES PREVENTIVAS E INFRAESTRUTURA FORESTAL	
Eixe: E2 - Eixe 2. Galicia verde e sostible	
Prioridade de Actuación: PA03 - Garantir unha resposta integral ás necesidades da cidadanía en materia de emerxencias, incluídos os efectos do cambio climático, e aumentar a resiliencia fronte aos riscos relacionados co clima e os desastres naturais	
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E02 - Xestión dos riscos ocasionados por incendios forestais mellorando a defensa contra os mesmos e aumentando a resiliencia a través dunha adecuada planificación e prevención	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	

OBXECTIVOS DE PROGRAMA

OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento) 0001 - Defensa e prevención contra incendios forestais asentada na actuación concertada de todas as administracións reforzando as estruturas de extinción e de prevención dos incendios forestais (facendo fincapé en tratamentos preventivos e silvícolas e de vixilancia). 0002 - Campañas de educación, sensibilización e disuasión. 0003 - Prevención dos danos causados por incendios forestais, así coma outros desastres naturais no ámbito forestal (por exemplo secas).	
Indicador	Valor Previsto
P00299 - Superficie de mellora forestal	29.838
P00371 - Lumes	1.765
P01004 - Número de efectivos	2.516
Programa: 561A PLAN GALEGO DE INVESTIGACIÓN, DESENVOLVEMENTO E INNOVACIÓN TECNOLÓXICA	
Eixe: E3 - Eixe 3. Competitividade e crecemento	
Prioridade de Actuación: PA01 - Mellorar as capacidades de investigación e innovación e a adopción de tecnoloxías avanzadas Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E01 - Fomentar o investimento en I+D+i no sector empresarial, dinamizar a transferencia de coñecemento ao mercado reforzando a colaboración entre os axentes do ecosistema de I+D+i, avanzar na especialización a través da priorización en ámbitos estratéxicos para Galicia, impulsando o liderado empresarial, especialmente das PEMEs, na transformación das ideas innovadoras en produtos e servizos de alto valor engadido, xeradores de crecemento, emprego e benestar. Apoiar o talento emprendedor en todos os ei	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento) OI03 - Transferencias internas 0003 - Reforzar as estruturas de transferencia de coñecemento e tecnoloxía a través da capacitación, adestramento e especialización dos seus profesionais (xestores de I+D+i). 0005 - Difusión e colaboración no ámbito da I+D+i 0006 - Atraer e manter o talento innovador 0008 - Actividades de I+D+i no sector primario (agro gandeiro, forestal, minería, pesca e acuicultura)	
Indicador	Valor Previsto
DOC001 - Número de empresas que reciben axudas	100
DE021H - Investigadores/ano participando en proxectos cofinanciados.Homes	8
DE021M - Investigadores/ano participando en proxectos cofinanciados.Mulleres	2
P00102 - Investimento público mobilizado en proxectos de I+D+i	3.946.199
P0076A - Entidades beneficiadas en proxectos de I+D+i	1
Programa: 581A ELABORACIÓN E DIFUSIÓN ESTATÍSTICA	
Eixe: E5 - Eixe 5. Gobernanza	
Prioridade de Actuación: PA01 - Unha boa administración, que avance na prestación de servizos e xeración de valor engadido á cidadanía, baseada na planificación e a avaliación das políticas públicas. Empregando procedementos sinxelos, accesibles e áxiles que redunden nunha atención eficiente e de calidade Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E02 - Xestión orientada a resultados, transparencia e rendición de contas. Unha administración centrada na cidadanía, próxima, áxil e eficaz, que xera confianza baseada na transparencia e rendición de contas	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
0002 - Impulso da estatística oficial a través das operacións estatísticas.	
Programa: 711A DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DO MEDIO RURAL	
Eixe: E2 - Eixe 2. Galicia verde e sostible	
Prioridade de Actuación: PA03 - Garantir unha resposta integral ás necesidades da cidadanía en materia de emerxencias, incluídos os efectos do cambio climático, e aumentar a resiliencia fronte aos riscos relacionados co clima e os desastres naturais Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E02 - Xestión dos riscos ocasionados por incendios forestais mellorando a defensa contra os mesmos e aumentando a resiliencia a través dunha adecuada planificación e prevención	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
Eixe: E3 - Eixe 3. Competitividade e crecemento	
Prioridade de Actuación: PA05 - Aproveitar as potencialidades de Galicia cara a un sector primario moderno e competitivo Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E01 - Aumentar a rendibilidade e a competitividade dos sistemas produtivos das explotacións agro gandeiras e fomentar a súa modernización e diversificación ao tempo que se reduce a pegada da agricultura e gandaría no eido medioambiental	

OBXECTIVOS DE PROGRAMA

Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
O007 - Actuacións de fomento da calidade dos produtos procedentes da actividade agro-gandeira de Galicia.	
O099 - Outras actuacións que contribúen ao obxectivo específico	
Indicador	Valor Previsto
P227.H - Participantes en accións de formación. Homes	8
P227.M - Participantes en accións de formación. Mulleres	8
Programa: 712A FIXACIÓN DE POBOACIÓN NO MEDIO RURAL	
Eixe: E3 - Eixe 3. Competitividade e crecemento	
Prioridade de Actuación: PA01 - Mellorar as capacidades de investigación e innovación e a adopción de tecnoloxías avanzadas	
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E01 - Fomentar o investimento en I+D+i no sector empresarial, dinamizar a transferencia de coñecemento ao mercado reforzando a colaboración entre os axentes do ecosistema de I+D+i, avanzar na especialización a través da priorización en ámbitos estratéxicos para Galicia, impulsando o liderado empresarial, especialmente das PEMEs, na transformación das ideas innovadoras en produtos e servizos de alto valor engadido, xeradores de crecemento, emprego e benestar. Apoiar o talento emprendedor en todos os ei	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
O008 - Actividades de I+D+i no sector primario (agro gandeiro, forestal, minería, pesca e acuicultura)	
Prioridade de Actuación: PA05 - Aproveitar as potencialidades de Galicia cara a un sector primario moderno e competitivo	
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E06 - Contribuír ao desenvolvemento económico e social en zonas rurais e costeiras. Mellorar as condicións de vida no territorio rural galego, especialmente a través dunha mellora das infraestruturas, mellora no acceso aos servizos básicos e creación de emprego	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
O001 - Mellora das Infraestruturas e equipamentos no medio rural, mantemento e conservación de camiños e das zonas de concentración/reestruturación parcelaria	
O002 - Posta en marcha de proxectos produtivos dinamizadores e xeradores de autoemprego e emprego (perruquerías, talleres, bodegas, etc...).	
O003 - Posta en marcha de actuacións que melloren a resiliencia ambiental no rural. Xestión máis eficaz e eficiente do capital natural das zonas rurais	
O004 - Recuperación e posta en valor das terras e reordenación das mesmas través dos procesos de reestruturación parcelaria e das novas figuras (aldeas modelo, polígonos agroforestais...)	
O099 - Outras actuacións que contribúen ao obxectivo específico	
Indicador	Valor Previsto
DOC001 - Número de empresas que reciben axudas	124
P00046 - Camiños rurais construídos e/ou mellorados	330
P00103 - Inversión privada que acompaña á axuda pública	5.080.675
Programa: 712B MODERNIZACIÓN E DIVERSIFICACIÓN DO TECIDO PRODUTIVO RURAL	
Eixe: E3 - Eixe 3. Competitividade e crecemento	
Prioridade de Actuación: PA05 - Aproveitar as potencialidades de Galicia cara a un sector primario moderno e competitivo	
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E01 - Aumentar a rendibilidade e a competitividade dos sistemas produtivos das explotacións agro gandeiras e fomentar a súa modernización e diversificación ao tempo que se reduce a pegada da agricultura e gandaría no eido medioambiental	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
O001 - Axudas a investimentos produtivos nas explotacións agrarias para adaptarse ás novas necesidades e lograr a modernización integral das explotacións.	
O003 - Acceso a seguros agrarios.	
O006 - Actuacións de fomento das razas e especies autóctonas	
O009 - Agroambiente e clima: potenciación da produción ecolóxica, que sexa respectuosa co medio ambiente e garanta a continuidade dos recursos e aproveitamento dos subprodutos da agricultura e gandería	
O015 - Actuacións de apoio ao sector leiteiro	
O099 - Outras actuacións que contribúen ao obxectivo específico	
Indicador	Valor Previsto
DOC001 - Número de empresas que reciben axudas	36

OBXECTIVOS DE PROGRAMA

P00088 - Explotacións agrarias e/ou gandeiras que se acollen a medidas de mellora en investimentos produtivos	1.387
P180.H - Persoas mozas que se acollen a medidas de incorporación comotitulares en explotacións agrarias. Homes	425
P180.M - Persoas mozas que se acollen a medidas de incorporación comotitulares en explotacións agrarias. Mulleres	265
Programa: 712C FOMENTO DO ASOCIACIONISMO AGRARIO E DIVULGACIÓN DA TECNOLOXÍA AGRARIA	
Eixe: E3 - Eixe 3. Competitividade e crecemento	
Prioridade de Actuación: PA05 - Aproveitar as potencialidades de Galicia cara a un sector primario moderno e competitivo	
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E01 - Aumentar a rendibilidade e a competitividade dos sistemas produtivos das explotacións agro gandeiras e fomentar a súa modernización e diversificación ao tempo que se reduce a pegada da agricultura e gandaría no eido medioambiental	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
0013 - Axuda a agrupacións profesionais agrarias	
Indicador	Valor Previsto
P00386 - Organizacións profesionais agrarias acollidas	6
Programa: 713B ORDENACIÓN DAS PRODUCCIÓNS FORESTAIS	
Eixe: E3 - Eixe 3. Competitividade e crecemento	
Prioridade de Actuación: PA05 - Aproveitar as potencialidades de Galicia cara a un sector primario moderno e competitivo	
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E03 - Aumentar a produtividade dos montes galegos e fomento da xestión forestal sostible. Optimizar a gobernanza do monte e a mobilidade das terras, para lograr unha mellora na sostibilidade e eficiencia das explotacións	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
0001 - Fomentar a ordenación, a xestión sostible e o aproveitamento dos montes e impulsar a certificación da xestión forestal sustentable. Inversións forestais e fomento da silvicultura.	
0002 - Fomentar sistemas de xestión forestal conxunta con especial atención ás SOFOR e outras agrupacións de propietarios.	
0003 - Manter e recuperar sistemas silvopastoris en montes veciñais en man común.	
0004 - Recuperar o potencial forestal danado por incendios forestais e outras catástrofes.	
0005 - Manter e conservar a saúde e vitalidade dos ecosistemas forestais.Loita contra pragas e enfermidades que afectan aos montes galegos	
0007 - Silvicultura preventiva para evitar incendios e outras catástrofes	
0008 - Fomentar a mellora xenética forestal.	
0099 - Outras actuacións que contribúen ao obxectivo específico	
Indicador	Valor Previsto
P00103 - Investimento privado que acompaña á axuda pública	75.000
P00297 - Superficie de actuación	33.663
Programa: 713C IMPLANTACIÓN DE SISTEMAS PRODUTIVOS AGRARIOS SUSTENTABLES	
Eixe: E3 - Eixe 3. Competitividade e crecemento	
Prioridade de Actuación: PA05 - Aproveitar as potencialidades de Galicia cara a un sector primario moderno e competitivo	
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E01 - Aumentar a rendibilidade e a competitividade dos sistemas produtivos das explotacións agro gandeiras e fomentar a súa modernización e diversificación ao tempo que se reduce a pegada da agricultura e gandaría no eido medioambiental	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
0001 - Axudas a investimentos produtivos nas explotacións agrarias para adaptarse ás novas necesidades e lograr a modernización integral das explotacións.	
0005 - Desenvolvemento do Plan de Mellora Xenética do Frisón de Galicia.	
0006 - Actuacións de fomento das razas e especies autóctonas	
0007 - Actuacións de fomento da calidade dos produtos procedentes da actividade agro-gandeira de Galicia.	
0008 - Actuacións de apoio ao sector do viño. Axudas para a reconversión e reestruturación do viño	
0009 - Agroambiente e clima: potenciación da produción ecolóxica, que sexa respectuosa co medio ambiente e garanta a continuidade dos recursos e aproveitamento dos subproductos da agricultura e gandeiría	
0015 - Actuacións de apoio ao sector leiteiro	

OBXECTIVOS DE PROGRAMA

Indicador	Valor Previsto
P00088 - Explotacións agrarias e/ou gandeiras que se acollen a medidas de mellora en investimentos produtivos	111
P00381 - Explotacións gandeiras beneficiadas	16.613
P01080 - Lactacións válidas certificadas	155.000
P01083 - Reprodutores (mamíferos) inscritos no Libro Xenealóxico	57.200
Programa: 713D MELLORA DA CALIDADE NA PRODUCCIÓN AGROALIMENTARIA	
Eixe: E3 - Eixe 3. Competitividade e crecemento	
Prioridade de Actuación: PA05 - Aproveitar as potencialidades de Galicia cara a un sector primario moderno e competitivo	
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E01 - Aumentar a rendibilidade e a competitividade dos sistemas produtivos das explotacións agro gandeiras e fomentar a súa modernización e diversificación ao tempo que se reduce a pegada da agricultura e gandería no eido medioambiental	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
O007 - Actuacións de fomento da calidade dos produtos procedentes da actividade agro-gandeira de Galicia.	
O008 - Actuacións de apoio ao sector do viño. Axudas para a reconversión e reestruturación do viñado	
O011 - Investimentos directos da Xunta de Galicia relacionados con actividades de promoción.	
Indicador	Valor Previsto
DOC001 - Número de empresas que reciben axudas	1.013
P0045E - Axudas concedidas aos sectores agrario e agroalimentario	540.054
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E02 - Garantir a prevención, defensa e control da sanidade animal e da protección dos cultivos	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
O001 - Potenciación e control da seguridade e calidade alimentaria dos produtos e desenvolvemento de programas sanitarios	
Indicador	Valor Previsto
P00209 - Número de proxectos de utilización conxunta desenvolvidos neste período	17
P0045E - Axudas concedidas aos sectores agrario e agroalimentario	16
Programa: 713E BENESTAR ANIMAL E SANIDADE VEXETAL	
Eixe: E3 - Eixe 3. Competitividade e crecemento	
Prioridade de Actuación: PA05 - Aproveitar as potencialidades de Galicia cara a un sector primario moderno e competitivo	
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E01 - Aumentar a rendibilidade e a competitividade dos sistemas produtivos das explotacións agro gandeiras e fomentar a súa modernización e diversificación ao tempo que se reduce a pegada da agricultura e gandería no eido medioambiental	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
O007 - Actuacións de fomento da calidade dos produtos procedentes da actividade agro-gandeira de Galicia.	
O010 - Fomento do sector da apicultura	
O014 - Axuda a agrupacións de produtores legalmente constituídas	
Indicador	Valor Previsto
P00381 - Explotacións gandeiras beneficiadas	46.055
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E02 - Garantir a prevención, defensa e control da sanidade animal e da protección dos cultivos	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
O001 - Potenciación e control da seguridade e calidade alimentaria dos produtos e desenvolvemento de programas sanitarios	
O002 - Fortalecemento das Agrupacións de Defensa Sanitaria Gandeiras.	
O005 - Prevención, vixilancia e loita contra pragas e organismos nocivos para os animais e vexetais	
Indicador	Valor Previsto
P01004 - Número de efectivos	822
Programa: 713F REGULACIÓNS DAS PRODUCCIÓNS AGRARIAS E APOIO Á RENDA DOS AGRICULTORES	
Eixe: E3 - Eixe 3. Competitividade e crecemento	
Prioridade de Actuación: PA05 - Aproveitar as potencialidades de Galicia cara a un sector primario moderno e competitivo	

OBXECTIVOS DE PROGRAMA

Obxectivo Extratécnico /Obxectivo Instrumental: E01 - Aumentar a rendibilidade e a competitividade dos sistemas produtivos das explotacións agro gandeiras e fomentar a súa modernización e diversificación ao tempo que se reduce a pegada da agricultura e gandaría no eido medioambiental	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
0014 - Axuda a agrupacións de produtores legalmente constituídas	
Indicador	Valor Previsto
P00379 - Centros educativos que participan	330
Programa: 741A APOIO Á MODERNIZACIÓN, INTERNACIONALIZACIÓN E MELLORA DA COMPETITIVIDADE, INNOVACIÓN E PRODUTIVIDADE EMPRESARIAL	
Eixe: E3 - Eixe 3. Competitividade e crecemento	
Prioridade de Actuación: PA03 - Impulsar o crecemento e competitividade das PEMES, a transición industrial e o emprendemento	
Obxectivo Extratécnico /Obxectivo Instrumental: E01 - Impulsar a creación de novas empresas, a consolidación e crecemento das existentes, a súa internacionalización e fomentar decididamente o espírito emprendedor. Garantir o cumprimento das condicións de seguridade das instalacións no que atinxe á seguridade industrial e de equipamentos industriais e a defensa das persoas consumidoras e usuarias, protexendo a seguridade, a saúde e os seus lexítimos intereses económicos	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
0001 - Promoción e desenvolvemento de instrumentos de apoio á constitución, crecemento, fortalecemento e consolidación empresarial, especialmente importante en sectores tradicionais e emerxentes. Xerar elementos que promovan o emprendemento e reduzan a aversión ao risco e incentiven o investimento privado nas pequenas empresas.	
Prioridade de Actuación: PA05 - Aproveitar as potencialidades de Galicia cara a un sector primario moderno e competitivo	
Obxectivo Extratécnico /Obxectivo Instrumental: E01 - Aumentar a rendibilidade e a competitividade dos sistemas produtivos das explotacións agro gandeiras e fomentar a súa modernización e diversificación ao tempo que se reduce a pegada da agricultura e gandaría no eido medioambiental	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
0001 - Axudas a investimentos produtivos nas explotacións agrarias para adaptarse ás novas necesidades e lograr a modernización integral das explotacións.	
Indicador	Valor Previsto
DOC001 - Número de empresas que reciben axudas	5

V. CADROS NUMÉRICOS

Orçamento consolidado. Distribución dos créditos por programas e servizos

Programas	Servizos				
	01	02	03	04	05
551B-Accións preventivas e infraestrutura forestal		181.588			
711A-Dirección e servizos xerais do medio rural	35.451				
712B-Modernización e diversificación do tecido produtivo rural				98.647	
712C-Fomento do asociacionismo agrario e divulgación da tecnoloxía agraria				700	
713B-Ordenación das producións forestais			82.880	3.690	
713C-Implantación de sistemas produtivos agrarios sustentables				15.178	
713D-Mellora da calidade na produción agroalimentaria				11.126	
713E-Benestar animal e sanidade vexetal				76.367	
713F-Regulación das producións agrarias e apoio á renda dos agricultores					495
741A-Apoio a modernización, internacionalización e mellora da competitividade, innovación e produtividade empresarial				22.068	
Total	35.451	181.588	82.880	227.776	495

(Orçamento axustado) (Miles de Euros)

Orzamento consolidado. Distribución dos créditos por programas e servizos (continuación)

Programas	Servizos				
	06	80	A1	A2	Total
422L-Capacitación e extensión agroforestal				8.213	8.213
422M-Ensinanza secundaria, formación profesional e outras ensinanzas				543	543
551A-Infraestruturas e equipamentos no medio rural	25.912				25.912
551B-Accións preventivas e infraestrutura forestal					181.588
561A-Plan galego de investigación, desenvolvemento e innovación tecnolóxica				23.382	23.382
581A-Elaboración e difusión estatística				150	150
711A-Dirección e servizos xerais do medio rural					35.451
712A-Fixación de poboación no medio rural			55.143		55.143
712B-Modernización e diversificación do tecido produtivo rural		38.853			137.500
712C-Fomento do asociacionismo agrario e divulgación da tecnoloxía agraria					700
713B-Ordenación das producións forestais					86.570
713C-Implantación de sistemas produtivos agrarios sustentables					15.178
713D-Mellora da calidade na produción agroalimentaria				10.055	21.181
713E-Benestar animal e sanidade vexetal					76.367
713F-Regulación das producións agrarias e apoio á renda dos agricultores		10.718			11.213
741A-Apoio a modernización, internacionalización e mellora da competitividade, innovación e produtividade empresarial					22.068
Total	25.912	49.571	55.143	42.343	701.160

(Orzamento axustado)(Miles de Euros)

Orçamento consolidado. Distribución dos créditos por programas e capítulos

Programas	Capítulos							
	I	II	III	IV	VI	VII	IX	Total
422L-Capacitación e extensión agroforestal	5.639	1.216			1.358			8.213
422M-Ensinanza secundaria, formación profesional e outras ensinanzas				28	515			543
551A-Infraestruturas e equipamentos no medio rural	5.775				18.837	1.300		25.912
551B-Accións preventivas e infraestrutura forestal	91.894				53.489	36.205		181.588
561A-Plan galego de investigación, desenvolvemento e innovación tecnolóxica	11.249	1.685	3	592	5.948	3.904	1	23.382
581A-Elaboración e difusión estatística					150			150
711A-Dirección e servizos xerais do medio rural	16.670	6.930			11.538	313		35.451
712A-Fixación de poboación no medio rural	4.046	795		50	7.170	43.083		55.143
712B-Modernización e diversificación do tecido produtivo rural				22	2.700	134.778		137.500
712C-Fomento do asociacionismo agrario e divulgación da tecnoloxía agraria				700				700
713B-Ordenación das producións forestais	28.632				18.275	39.663		86.570
713C-Implantación de sistemas produtivos agrarios sustentables		119		150	2.157	12.751		15.178
713D-Mellora da calidade na produción agroalimentaria	3.268			540	5.443	11.930		21.181
713E-Benestar animal e sanidade vexetal	39.957	558		2.292	19.606	13.954		76.367
713F-Regulación das producións agrarias e apoio á renda dos agricultores	6.063	484	3		3.541	1.122		11.213
741A-Apoio a modernización, internacionalización e mellora da competitividade, innovación e produtividade empresarial						22.068		22.068
Total	213.192	11.789	6	4.373	150.727	321.072	1	701.160

(Orçamento axustado)(Miles de Euros)

DISTRIBUCIÓN ORGÁNICA

01 SECRETARÍA XERAL TÉCNICA	2024	2025	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	15.973	16.670	4,4
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	6.930	6.930	0,0
Cap. VI - Investimentos reais	10.094	11.538	14,3
Cap. VII - Transferencias de capital	100	313	212,8
Total	33.097	35.451	7,1

(Orçamento homoxeneizado e axustado 2024) (Miles de Euros)

02 DIRECCIÓN XERAL DE DEFENSA DO MONTE	2024	2025	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	81.314	91.894	13,0
Cap. VI - Investimentos reais	50.646	53.489	5,6
Cap. VII - Transferencias de capital	30.550	36.205	18,5
Total	162.510	181.588	11,7

(Orçamento homoxeneizado e axustado 2024) (Miles de Euros)

03 DIRECCIÓN XERAL DE PLANIFICACIÓN E ORDENACIÓN FORESTAL	2024	2025	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	27.102	28.632	5,6
Cap. VI - Investimentos reais	20.572	14.585	-29,1
Cap. VII - Transferencias de capital	34.134	39.663	16,2
Total	81.808	82.880	1,3

(Orzamento homoxeneizado e axustado 2024) (Miles de Euros)

04 DIRECCIÓN XERAL DE GANDARÍA, AGRICULTURA E INDUSTRIAS AGROALIMENTARIAS	2024	2025	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	41.763	42.852	2,6
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	647	677	4,6
Cap. IV - Transferencias correntes	3.064	3.164	3,3
Cap. VI - Investimentos reais	23.102	28.153	21,9
Cap. VII - Transferencias de capital	141.159	152.930	8,3
Total	209.734	227.776	8,6

(Orzamento homoxeneizado e axustado 2024) (Miles de Euros)

05 DIRECCIÓN XERAL DA PAC E DO CONTROL DA CADEA ALIMENTARIA	2024	2025	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	490	495	1,1
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	23	0	-100,0
Total	513	495	-3,4

(Orzamento homoxeneizado e axustado 2024) (Miles de Euros)

06 DIRECCIÓN XERAL DE DESENVOLVEMENTO RURAL	2024	2025	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	5.594	5.775	3,2
Cap. VI - Investimentos reais	18.417	18.837	2,3
Cap. VII - Transferencias de capital	7.721	1.300	-83,2
Total	31.731	25.912	-18,3

(Orzamento homoxeneizado e axustado 2024) (Miles de Euros)

80 FONDO GALEGO DE GARANTÍA AGRARIA	2024	2025	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	5.459	5.568	2,0
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	484	484	0,0
Cap. III - Gastos financeiros	3	3	0,0
Cap. VI - Investimentos reais	2.711	3.541	30,6
Cap. VII - Transferencias de capital	45.939	39.975	-13,0
Total	54.597	49.571	-9,2

(Orzamento homoxeneizado e axustado 2024) (Miles de Euros)

A1 AXENCIA GALEGA DE DESENVOLVEMENTO RURAL	2024	2025	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	3.752	4.046	7,8
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	783	795	1,6
Cap. IV - Transferencias correntes	35	50	42,9
Cap. VI - Investimentos reais	10.361	7.170	-30,8
Cap. VII - Transferencias de capital	48.677	43.083	-11,5
Total	63.608	55.143	-13,3

(Orzamento homoxeneizado e axustado 2024) (Miles de Euros)

A2 AXENCIA GALEGA DE CALIDADE ALIMENTARIA	2024	2025	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	16.803	17.260	2,7
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	2.975	2.902	-2,5
Cap. III - Gastos financeiros	3	3	13,0
Cap. IV - Transferencias correntes	1.109	1.159	4,5
Cap. VI - Investimentos reais	11.734	13.414	14,3
Cap. VII - Transferencias de capital	8.773	7.604	-13,3
Cap. IX - Pasivos financeiros	11	1	-91,8
Total	41.407	42.343	2,3

(Orzamento homoxeneizado e axustado 2024) (Miles de Euros)

SERVIZOS	2024	2025	% Var.
01 SECRETARÍA XERAL TÉCNICA	33.097	35.451	7,1
02 DIRECCIÓN XERAL DE DEFENSA DO MONTE	162.510	181.588	11,7
03 DIRECCIÓN XERAL DE PLANIFICACIÓN E ORDENACIÓN FORESTAL	81.808	82.880	1,3
04 DIRECCIÓN XERAL DE GANDARÍA, AGRICULTURA E INDUSTRIAS AGROALIMENTARIAS	209.734	227.776	8,6
05 DIRECCIÓN XERAL DA PAC E DO CONTROL DA CADEA ALIMENTARIA	513	495	-3,4
06 DIRECCIÓN XERAL DE DESENVOLVEMENTO RURAL	31.731	25.912	-18,3
80 FONDO GALEGO DE GARANTÍA AGRARIA	54.597	49.571	-9,2
A1 AXENCIA GALEGA DE DESENVOLVEMENTO RURAL	63.608	55.143	-13,3
A2 AXENCIA GALEGA DE CALIDADE ALIMENTARIA	41.407	42.343	2,3
Total	679.005	701.160	3,3

(Orzamento homoxeneizado e axustado 2024) (Miles de Euros)

Consellería, Organismos Autónomos, Entidades públicas instrumentais de consulta ou asesoramento e Axencias Públicas Autonómicas

	Consellería		00.AA , EE.CC.AA. e Axencias		Trans. Internas		Consolidado	
	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025
Cap. I - Gastos de persoal	172.234	186.318	0	26.873	0	0	0	213.192
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	7.600	7.607	0	4.182	0	0	0	11.789
Cap. III - Gastos financeiros	0	0	0	6	0	0	0	6
Cap. IV - Transferencias correntes	34.675	33.227	0	1.209	0	30.063	0	4.373
OPERACIÓNS CORRENTES	214.510	227.153	0	32.270	0	30.063	0	229.360
Cap. VI - Investimentos reais	122.830	126.602	0	24.125	0	0	0	150.727
Cap. VII - Transferencias de capital	357.020	345.112	0	90.661	0	114.701	0	321.072
Cap. IX - Pasivos financeiros	0	0	0	1	0	0	0	1
OPERACIÓNS DE CAPITAL	479.851	471.714	0	114.787	0	114.701	0	471.800
Total	694.360	698.867	0	147.058	0	144.765	0	701.160

(Orzamento homoxeneizado e axustado 2024) (Miles de Euros)

Medios Persoais

Cons. Medio Rural	2025
Altos Cargos	7
Persoal Funcionario	2.429
Subgrupo A1	568
Subgrupo A2	313
Subgrupo C1	762
Subgrupo C2	756
Agrupacións profesionais	30
Persoal Laboral	2.076
Grupo I	56
Grupo II	24
Grupo III	263
Grupo IV	486
Grupo V	1.247
TOTAL	4.512

Medios Persoais

Fondo Galego de Garantía Agraria	2025
Persoal Funcionario	94
Subgrupo A1	33
Subgrupo A2	33
Subgrupo C1	14
Subgrupo C2	10
Agrupacións profesionais	4
Persoal Laboral	18
Grupo II	9
Grupo III	2
Grupo IV	6
Grupo V	1
TOTAL	112

Medios Persoais

A. G. de Desenvolvemento Rural	2025
Persoal Laboral	66
Grupo I	27
Grupo II	8
Grupo III	27
Grupo IV	4
TOTAL	66

Medios Persoais

Axencia Galega de Calidade Alimentaria	2025
Altos Cargos	1
Persoal Funcionario	212
Subgrupo A1	65
Subgrupo A2	59
Subgrupo C1	24
Subgrupo C2	43
Agrupacións profesionais	21
Persoal Laboral	142
Grupo I	19
Grupo II	2
Grupo III	48
Grupo IV	49
Grupo V	24
TOTAL	355

Entidades Públicas Empresariais, Consorcios, Sociedades Mercantís e Fundacións do Sector Público Autonómico

Fundacións do sector público autonómico	Explotación	Capital
Fund. Centro Tecnolóxico da Carne	2.148	256
Sociedades mercantís públicas autonómicas	Explotación	Capital
Emp. Públ. de Servizos Agrarios Galegos	27.550	960
Xenética Fontao, S.A.	4.369	334
Total	34.068	1.550

(Miles de Euros)

